

Bos' schoolatlas der geheele aarde.

<https://hdl.handle.net/1874/330996>

B O S'
SCHOOLATLAS

DER

GEHEELE AARDE.

ELFDE VERBETERDE DRUK.

TE GRONINGEN BIJ J. B. WOLTERS, 1893.

Prov. : M. R. vom Zonen, 2015

KAART: *VII*, A.a. 8

(1893)

(Dkr)

W

B O S'

SCHOOLATLAS

DER

GEHEELE AARDE.

ELFDE VERBETERDE EN VERMEERDERDE DRUK.

TE GRONINGEN BIJ J. B. WOLTERS, 1893.

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK UTRECHT

3998 6744

STOOMDRUKKERIJ VAN J. B. WOLTERS.

BERICHT VOOR DEN ELFDEN DRUK.

Voor den elfden druk zijn de verschillende kaarten van den Schoolatlas zorgvuldig herzien. Aanzienlijke veranderingen hebben vooral de kaarten van Afrika ondergaan. Verder zijn geheel nieuw voor dezen druk geteekend de volgende kaarten: Duitschland (natuurkundig), eene schetskaart van de Alpen, Frankrijk, Oostenrijk-Hongarije, Italië, de staten van het Balkanschiereiland en de Vereenigde Staten van Amerika. Bovendien zijn geheel nieuwe bladen gevoegd bij Nederland, Europa, Azië, Noord-Amerika, Zuid-Amerika en Australië. Deze bladen geven zaken, die op de hoofdkaarten of niet voorkomen of die daarop niet voldoende in het oog vallen. Beter dan ze als bijkaartjes op de hoofdkaarten op te nemen, waardoor zoo gemakkelijk de hoofdkaart op den achtergrond wordt geschoven — 't zij men er toe wordt verleid om de hoofdkaart op te kleine schaal te teekenen of dat men het overzicht over de kaart van het land door de vele cartons bemoeilijkt, — beter kwam het mij voor de kleinere kaartjes zooveel mogelijk op afzonderlijke bladen te vereenigen. In het bijzonder meen ik hier de aandacht te mogen vestigen op het blad, dat de voornaamste kustvormen van Europa cartographisch voorstelt (Xa), óók omdat de voor dergelijke zaken zoo wenschelijke eenheid van schaal hier is toegepast. Verder vestig ik de aandacht op het nieuwe blad, dat bij de kaarten van Nederland is gevoegd. Dit bevat vooreerst eene voorstelling van een gedeelte van ons duinlandschap met de daarin aanwezige zoo eigenaardige dalen, op welke eigenlijke beteekenis het eerst is geweest door Dr. J. Lorie, aan wiens verhandeling in de »Archives Teyler,» Série II T. III, Cinquième partie (*Les Dunes intérieures, les Tourbières basses et les oscillations du sol*) ik mijn kaartje heb mogen ontleenen. Voor dit onderwerp zij, behalve naar genoemde verhandeling, verwezen naar eene voordracht van Dr. J. Lorie, getiteld: »Het Dalen van den Bodem van Nederland», voorkomende in de »Handelingen van het Tweede Nederlandsche Natuur- en Geneeskundig Congres.» — In de tweede plaats geeft een kaartje op dit blad eene voorstelling van het Haarlemmermeer in het midden der 13e eeuw, naar Ramaer (Verhandelingen der Koninklijke Academie van Wetenschappen). Verder zoekt het kaartje van Ezloo en omgeving (schaal der Topografische kaart, 1 : 50 000) de ligging der gronden bij een Drentsch dorp en de exploitatie der hoogvenen duidelijk te maken, terwijl een op groote schaal (schaal der rivierkaarten, 1 : 10 000) geteekend brok rivier (de Neder-Rijn boven Driel) opheldering geeft omtrent de verschillende zaken, die bij de behandeling der Nederlandsche rivieren ter sprake komen. Voor 't overige meen ik naar de kaarten zelve en de inhoudsopgave te kunnen verwijzen.

Als steeds beveel ik dezen atlas aan in de belangstelling van Leeraren en Onderwijzers.

LIJST DER KAARTEN.

- I en II. WERELDKAARTEN (Westelijk en Oostelijk, Land- en Water-halfronde, de Zuidpoolstreken).
HOEVEELHEID REGEN en REGENTIJDEN
- III, IV en V. ZEESTROOMINGEN en WERELDVERKEER.
ISOBAREN en WINDRICHTING (Winterhalfjaar voor het Noordelijk halfronde).
ISOBAREN en WINDRICHTING (Zomerhalfjaar voor het Noordelijk halfronde).
- VI, VII, VIIa, VIIb, VIII en IX. ISOTHERMEN VOOR JANUARI.
ISOTHERMEN VOOR JULI.
ISOTHERMEN VOOR HET JAAR.
ISOAMPLITUDEN.
PLANTENGROEI OP AARDE.
MENSCHENRASSEN OP AARDE.
- X. EUROPA natuurkundig (met bijkaart: Noordgrens van eenige gewassen).
- Xa. KUSTVORMEN VAN EUROPA.
1. Wadden- en Föhrenkust van Sleeswijk. — 2. Kust van Gascogne (Duinen, Etangs). — 3. Podelta en Lagunen. — 4. Duitse Noordzeekust (Waddenkust met riviermonden.) — 5. Duitse Oostzeekust (Haffen). — 6. Zuidrussische Limankust. — 7. Ria's-kust van Galicië. — 8. Noorweegsche fjordenkust. — 9. Italiaansche boogkust. — 10. Dalmatische kust. — 11. Finsche Scherenkust.
- XI, XII en XIII. EUROPA, Dichtheid van Bevolking.
EUROPA, Volksstammen.
EUROPA, Regen- en Isothermenkaart.
- XIV. EUROPA staatkundig (met eene bijkaart: De Europeesche poolgewesten met opgave van de ontdekkingen).
- XV. NEDERLAND (Grondgesteldheid).
- XVa. NEDERLAND: 1. De duinstreek tusschen Zandpoort en Loosduinen. — 2. Exloo (Ligging van de gronden bij een Drentsch dorp). — 3. Het Haarlemmermeer in het midden der 13e eeuw. — 4. De Neder-Rijn boven Driel.
- XVI en XVII. NEDERLAND (Kaarten en Profielen, betrekking hebbende op den Zuidplaspolder, dienende ter verduidelijking van den waterafvoer uit het Polderland *).
NEDERLAND (Hoogtekaart).
- XVIII. NEDERLAND (Overzicht en Verkeerswegen).
- XIX. NOORD-HOLLAND, ZUID-HOLLAND en UTRECHT (met bijkaart: Amsterdam en omgeving).
- XX. GRONINGEN, FRIESLAND, DRENTE, OVERIJSEL en GELDERLAND.
- XXI. ZEELAND, NOORD-BRABANT en LIMBURG (met bijkaarten: de Grootte Rivieren in Noord-Brabant en Zuid-Holland, en Vlissingen).
- XXII. DUITSCHLAND natuurkundig (met eene bijkaart: Geologisch kaartje van Duitschland).
- XXIII en XIV. ALPENKAART.
SCHIETSKAART DER ALPEN.
GEOLOGISCH KAAJTJE VAN DE ALPEN.
- XXV. DUITSCHLAND staatkundig (met eene bijkaart: de Thüringsche staten).
- XXVI en XXVII. ZWITSERLAND.
BELGIË en LUXEMBURG.
- XXVIII. FRANKRIJK (met 2 bijkaarten: Corsica, Steenkoolbeddingen en Taalgebieden).
- XXIX. OOSTENRIJK—HONGARIJE en ROEMENIË (met twee bijkaarten: Staatkundige verdeling van O.-H. De volksstammen van O.-H.).
- XXX. RUSLAND (met eene bijkaart: Stroomversnellingen van den Dnjepr).
- XXXI en XXXII. SKANDINAVIË.
DENEMARKEN (met drie bijkaarten: IJsland, Bornholm, de Fär-Öer).
- XXXIII. GROOT-BRITANNIË en IERLAND (met eene bijkaart: Steenkool en IJzer en Tolen).
- XXXIV. SPANJE en PORTUGAL (met eene bijkaart: de Straat van Gibraltar).
- XXXV. ITALIË (met eene bijkaart: Spoorwegen in Italië en het Alpengebied).
- XXXVI. STATEN VAN HET BALKAN-SCHIEREILAND.
- XXXVII. AZIË natuurkundig (met twee bijkaarten: Klein-Azië en Syrië).
- XXXVIII. AZIË staatkundig (met eene bijkaart: Dichtheid van bevolking).
- XXXVIIIa. AZIË: 1. Voortbrengselen uit het plantenrijk in China. — 2. Alluvium, Löss en Steenkoolformatie in China. — 3. Hoofdverkeerswegen in Voor-Indië (Spoorwegen en Stoombootlijnen). — 4. Isobaren en winden in Juli. — 5. Plattegrond van Palembang.
- XXXIX en XL. CHINA, VOOR- en ACHTER-INDIË, NEDERLANDSCH OOST-INDIË, JAPAN.
- XLI en XLII. JAVA natuurkundig; JAVA staatkundig, JAVA, plantengordels; JAVA, talen; STRAAT SOENDA.
- XLIII, XLIV en XLV. SOEMATRA, BORNEO, SELEBES.
- XLVI. AFRIKA natuurkundig.
- XLVII. AFRIKA staatkundig (met eene bijkaart: De Nijldelta en de Landengte van Sues).
- XLVIIa. AFRIKA: 1. Verkeerswegen in Afrika. — 2. Nijldal beneden Sioet. — 3. Zuid-Afrika.
- XLVIII. NOORD-AMERIKA natuurkundig (met een bijkaartje: de Mississippi-delta).
- XLIX. NOORD-AMERIKA, staatkundig.
- XLIXa. NOORD-AMERIKA: 1. New-York. — 2. Verkeerswegen in N. Amerika. — 3. Groei van Chicago. — 4. Kust ten N.O. van Portland. — 5. Katoen-opbrengst der V. S. in 1880. — 6. Kust van N. Carolina.
- L. DE VEREENIGDE STATEN VAN AMERIKA.
- LI. ZUID-AMERIKA (met twee bijkaarten: Curaçao en de Nederlandsche Kolonie Suriname).
- LIa. Z-AMERIKA en AUSTRALIË: 1. Bifurcatie van Orinoco en Cassiquiare. — 2. Pongo de Manseriche. — 3. Baai van Rio-Janeiro. — 4. Noekoetefau (Ellice-groep). Open ringrif-eiland. — 5. Taiara (Toeamotoe E.). Gesloten ringrif-eiland. — 6. Totoya (Fidsji eil.). Krater-eil. met walrif. — 7. Honoloeoe (Sandwich eil.). Strandrif. — 8. Regenhoeveelheid in Australië. — 9. Regenhoeveelheid in Zuid-Amerika. — 10. De Flora's van Zuid-Amerika.
- LII en LIII. AUSTRALIË (met twee bijkaarten: Otdia en Natoepe).
NIEUW-ZEELAND, HAWAÏ, ZUIDOOSTELIJK AUSTRALIË.

*) De Zuidplaspolder (4355 HA.) is 1828—'39 drooggemalen. De bodem ligt gedeeltelijk 4.80, gedeeltelijk 5 M — AP. Het zomerpeil werd bepaald op 5.61 en 5.81 M. — AP. Langs den ringdijk is, behalve tusschen Moerkapelle en Waddingsveen, eene ringvaart gegraven. Het peil, waarop de plas vroeger werd gehouden (Zuidplaspeil), lag 1.53 M. — AP. Het water wordt nabij Kortenoord op den IJssel geloosd. De molens zijn ingericht om te kunnen malen tot op eene hoogte van den middelbaren vloed op den IJssel, d. i. 0.90 a 1.03 + AP. Daar de Zuidplas vóór de droogmaking het water ontving van een molen van den Wollefoffenplas en ook de droogmakerijen van den Eendracht- en Tweemanspolder het recht hadden, het water van hunne ondermolens over den Zuidplas te brengen naar de bovenmolens aan de Rotte, was men niet vrij in de regeling der bemaling en moest een tusschenboezem worden gemaakt op de hoogte van het voormalig Zuidplaspeil.

Voor de bemaling zorgen 30 windmolens en 2 stoomgemalen.

Vier molens te Waddingsveen en vier aan den Kortenoord brengen het water ter hoogte van 2.14 M. op in twee afzonderlijke benedenboezems, dus van 5.81 tot 3.67 M. — AP.

Vijf molens te Waddingsveen en vijf aan den Kortenoord brengen het water uit de benedenboezems in een gemeenschappelijken boezem, gevormd door de Ringvaart, welker peil is 1.53 M. — AP.

(Later is een dezer vijf molens te Waddingsveen verplaatst als benedenmolen onder Nieuwerkerk a/d IJssel.)

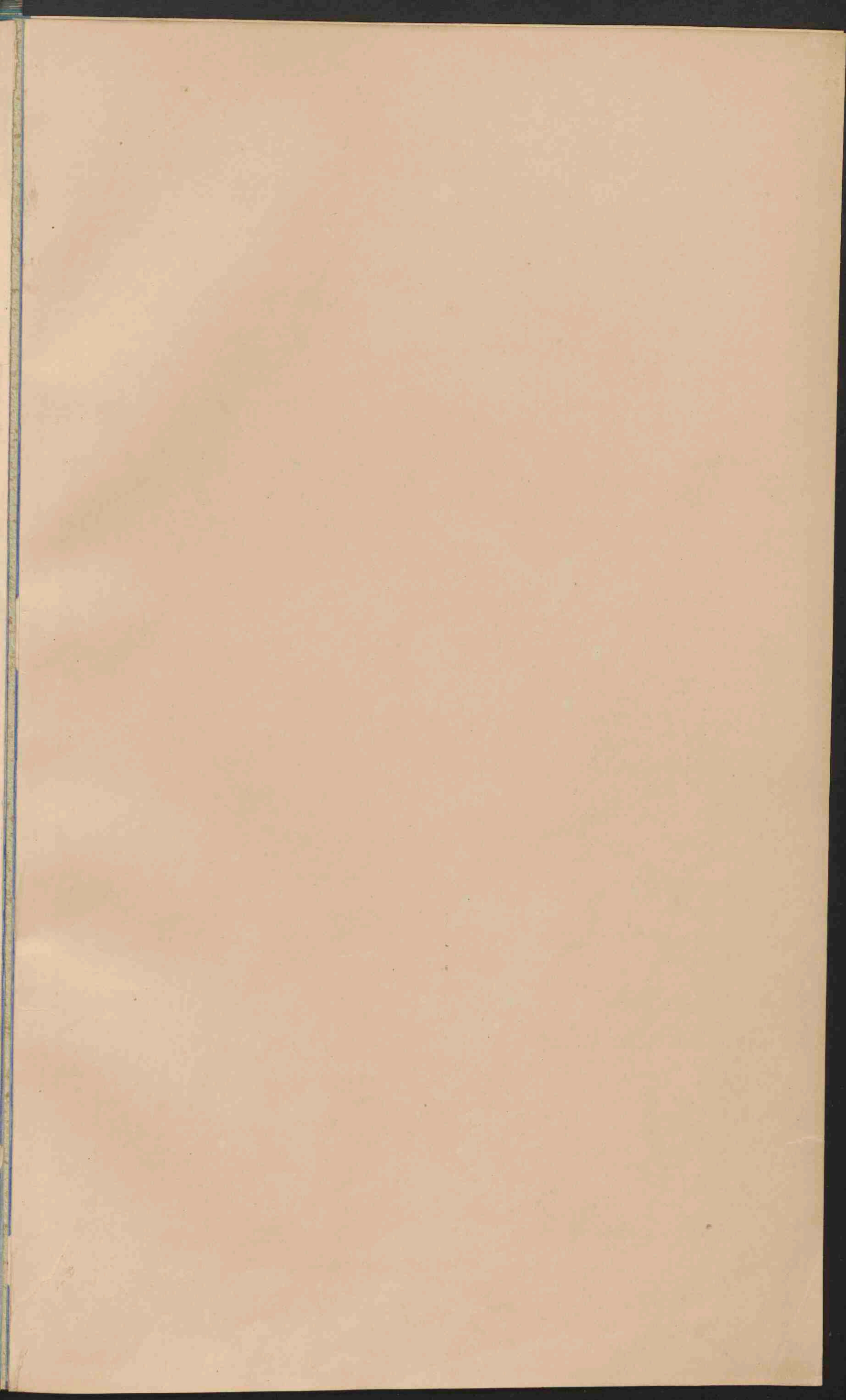
Zeven molens brengen het water uit de Ringvaart op een lagen bovenboezem, 1.28 M. boven 't peil der Ringvaart, dus van 1.53 op 0.25 M. — AP.

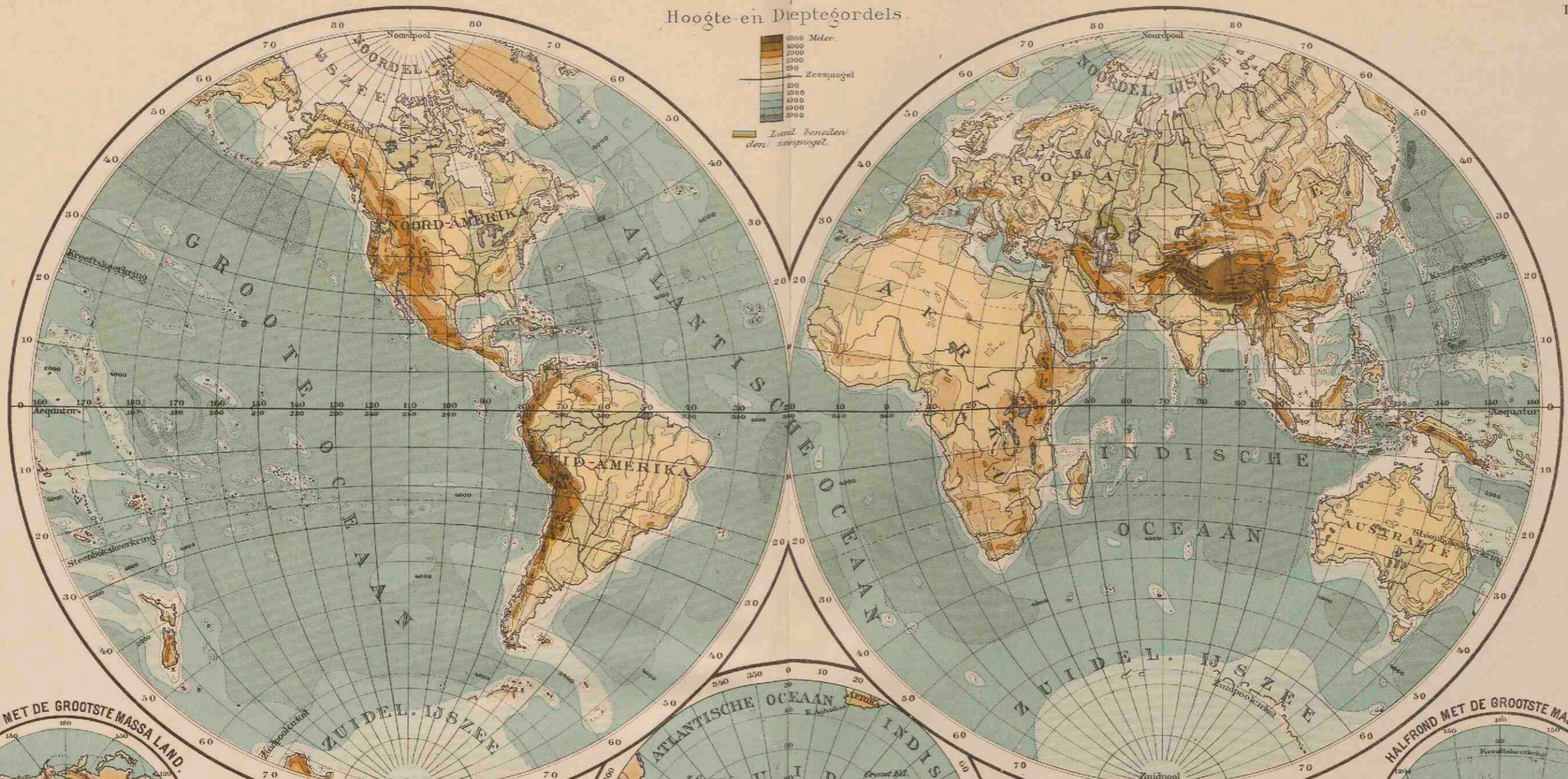
Vijf molens brengen het water van 0.25 — AP. tot 1.03 M. + AP. in den hoogen boezem, van waar het door eene uitwateringsluis op den IJssel komt.

Al deze 12 molens staan nabij den Kortenoord.

De beide stoomgemalen werken geheel afgescheiden van de molenboezems en brengen tezamen het water uit den polder in den hoogen bovenboezem. Het benedenstoomgemaal brengt het van 5.81 tot 2.61 M. — AP. in een tusschenboezem, waaruit het door het bovenstoomgemaal wordt opgemalen tot in den hoogen bovenboezem. Deze tusschenboezem heeft door een' duiker onder de Ringvaart door gemeenschap met het bovenstoomgemaal.

Thans geschiedt de bemaling geheel door stoom.

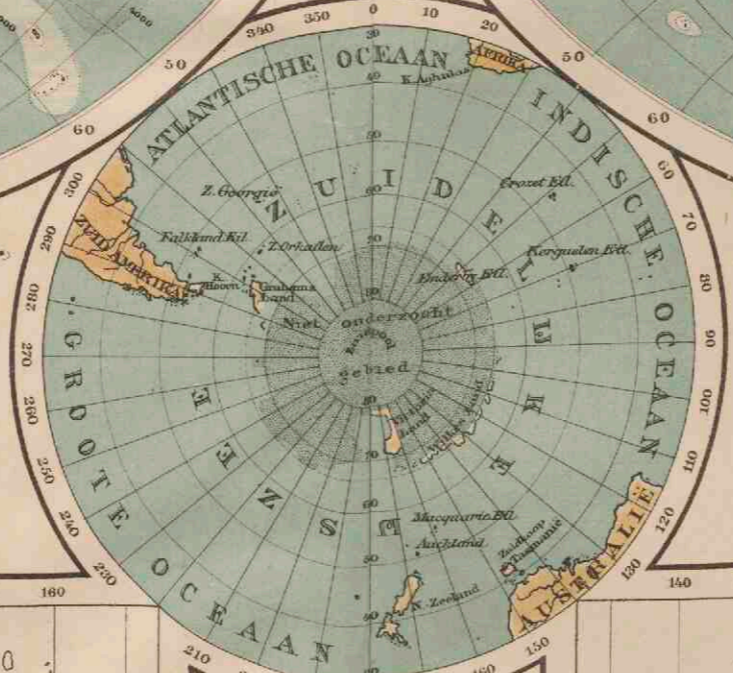

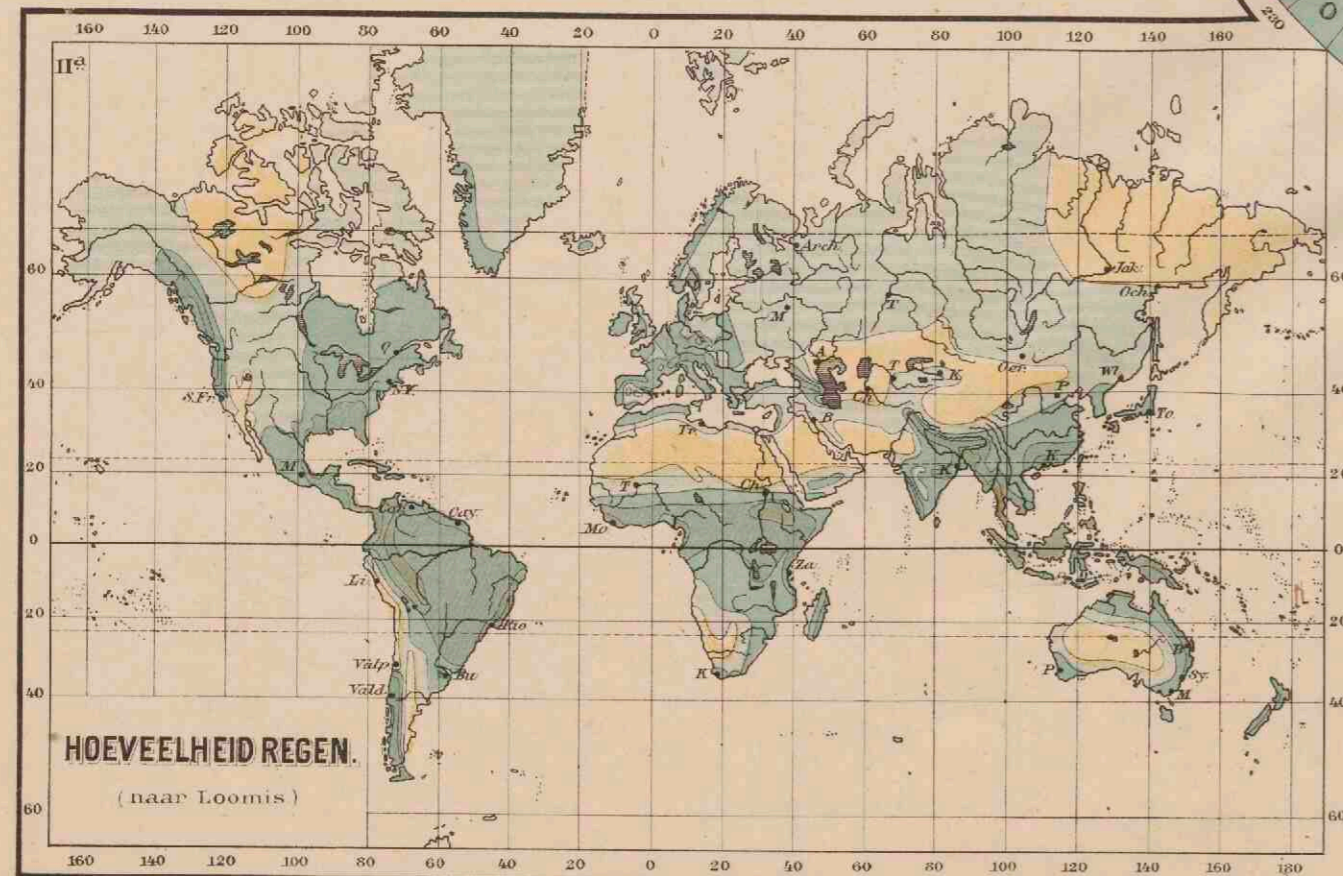
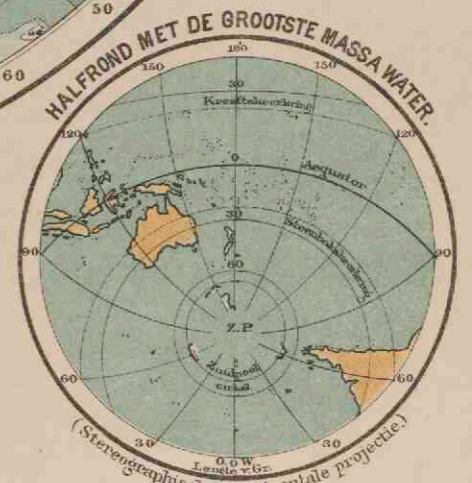
6000 Meter.
 5000
 4000
 3000
 2000
 1000
 0
 0
 1000
 2000
 3000
 4000
 5000
 6000
 7000
 8000
 9000
 10000
 Land beneden den zeespiegel.

WESTELIJK HALFROND.
 in Nell's gewijzigde globulaire projectie.
 (naar Wagner.)

OOSTELIJK HALFROND.
 in Nell's gewijzigde globulaire projectie.
 (naar Wagner.)

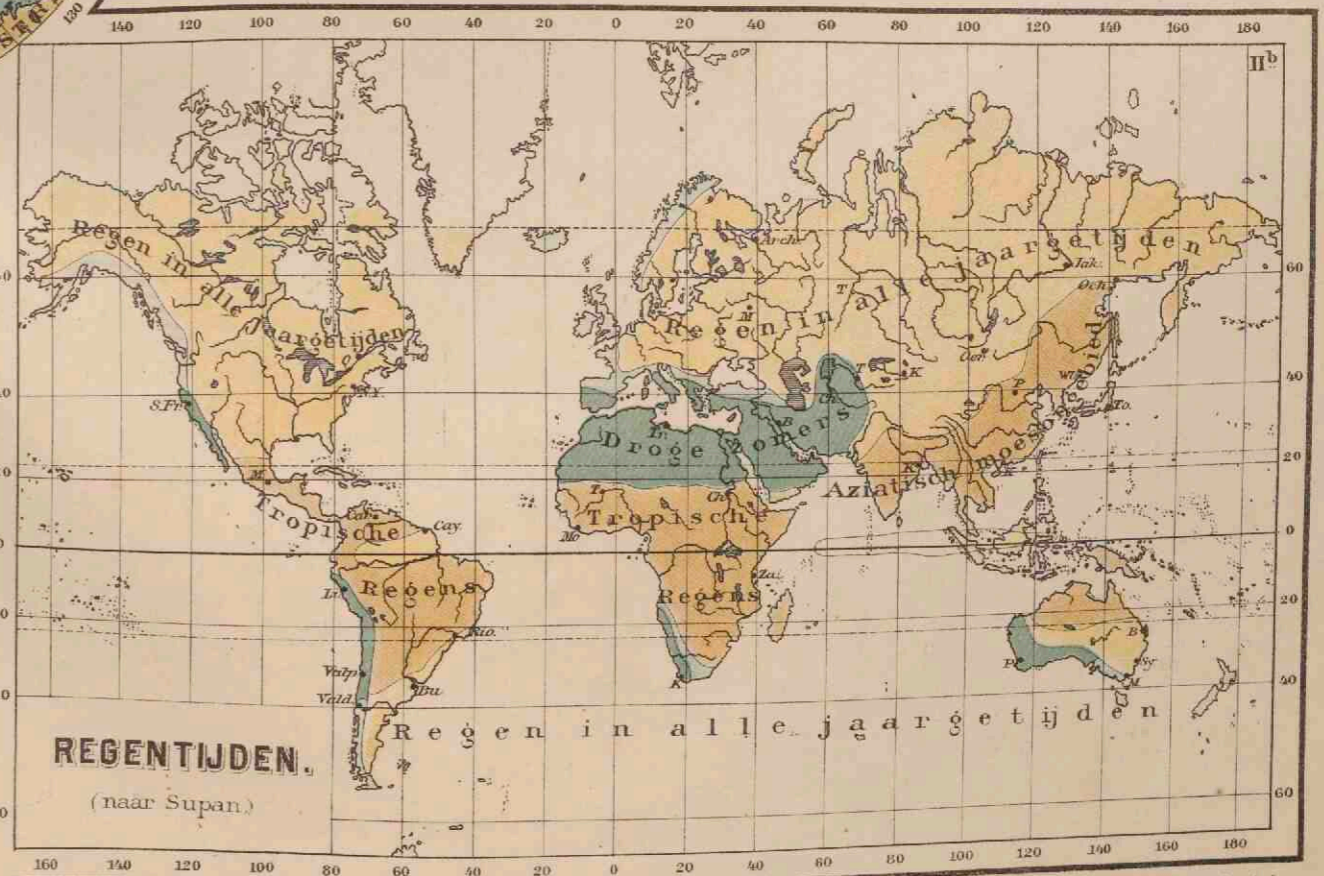
HOEVEELHEID REGEN.
 (naar Loomis)

DE ZUIDPOOLSTREKEN.
 in Nell's gewijzigde globulaire projectie.
 (naar Wagner.)

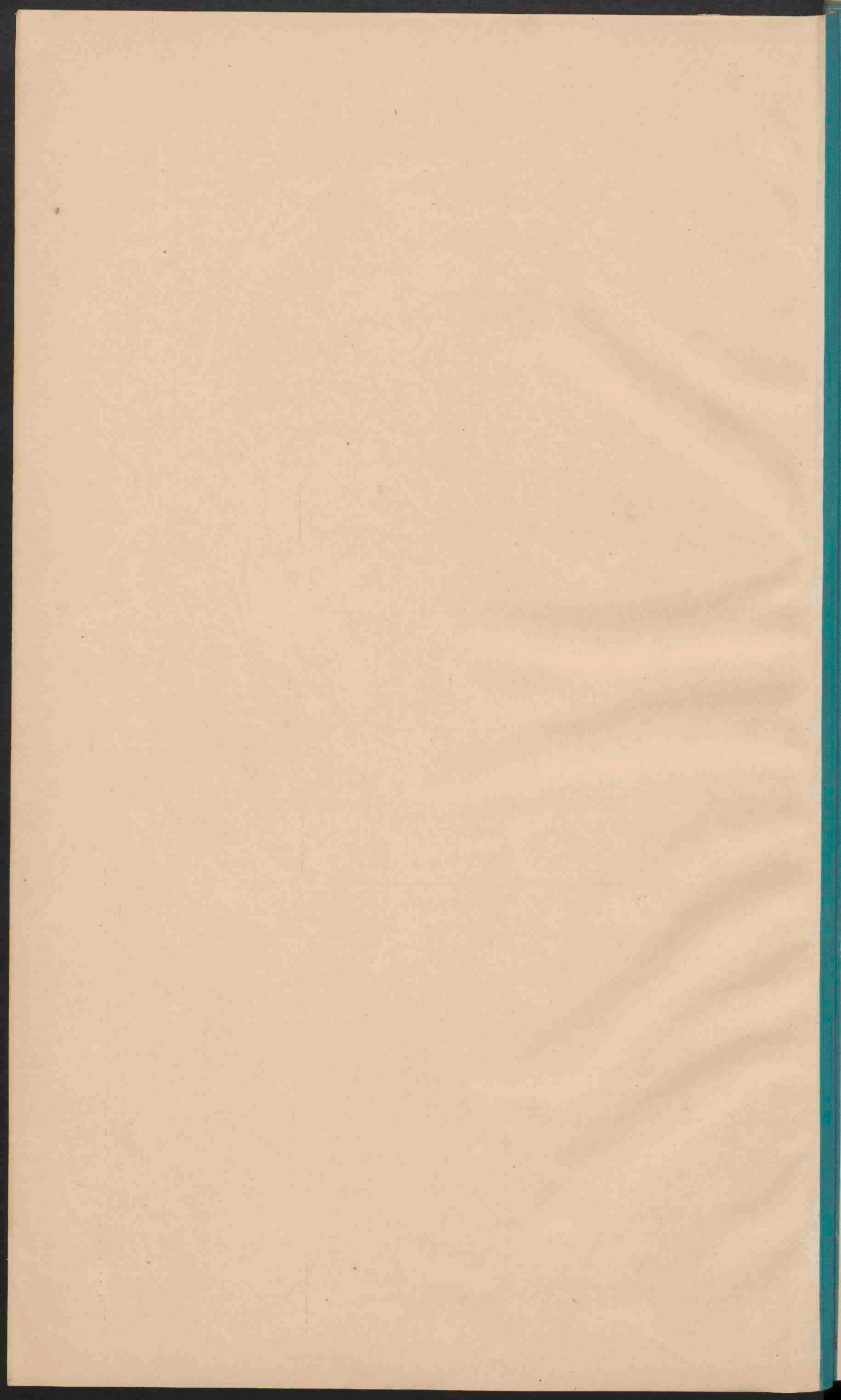
II^a
 Jaarlijkse hoeveelheid regen.
 — minder dan 20 c.M.
 — 20-60 c.M.
 — 60-130 c.M.
 — 130-200 c.M.
 — meer dan 200 c.M.

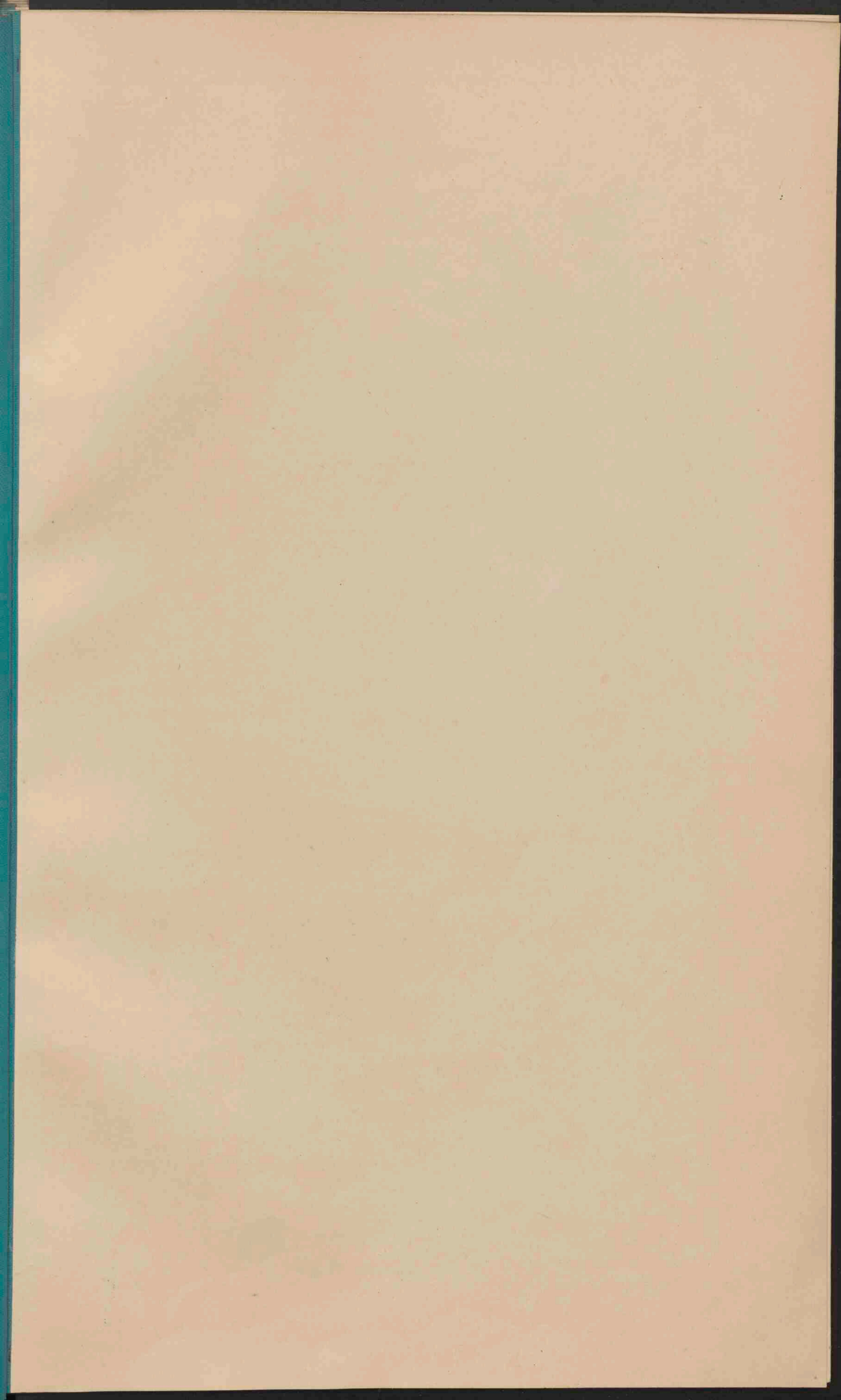
II^b
 Regen in alle jaargetijden.
 — meest des zomers.
 — meest des winters.

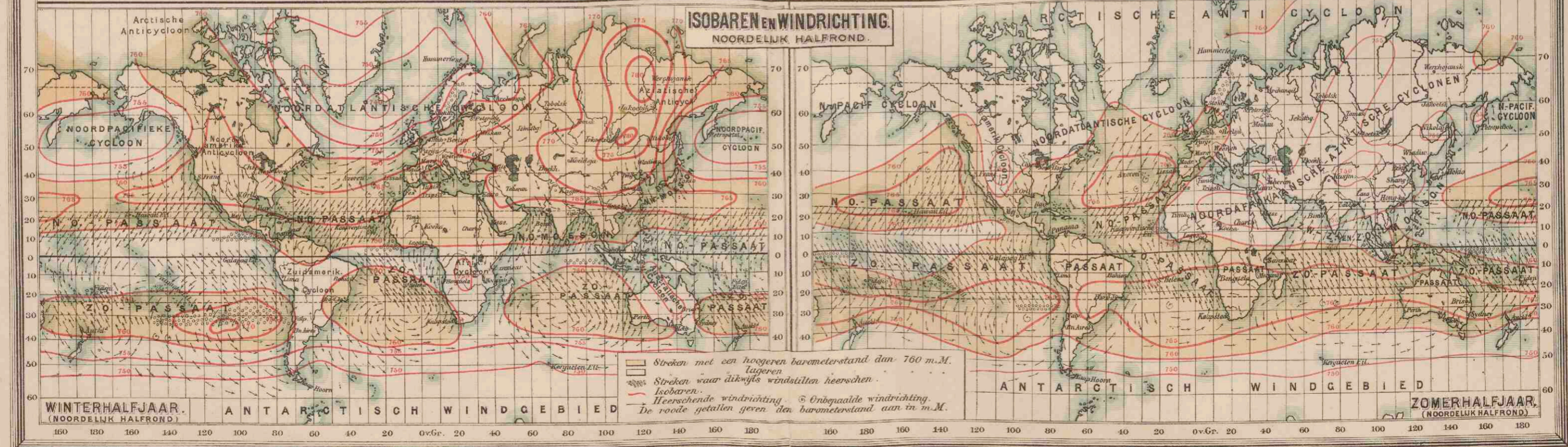
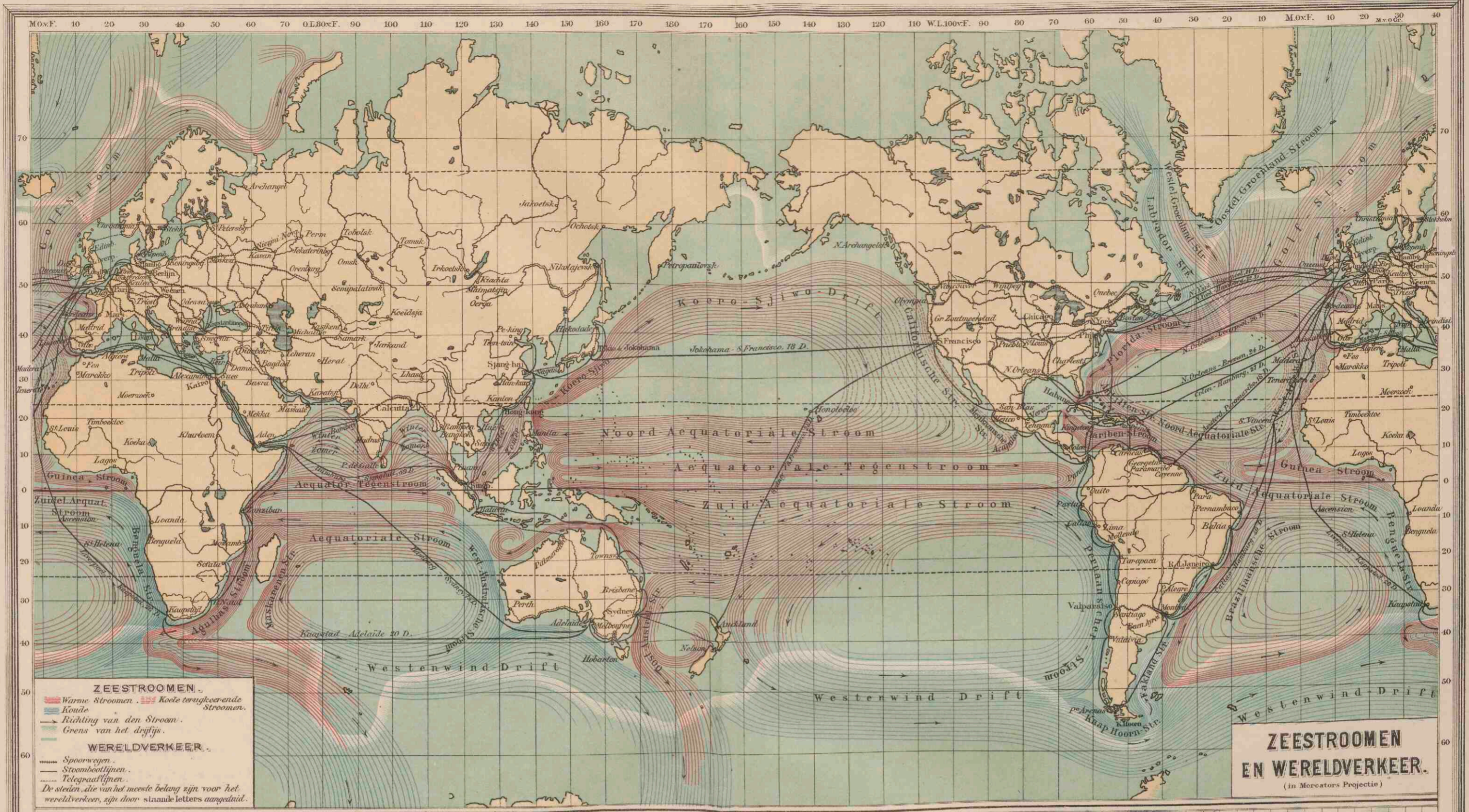
Streken met één hoofdreëntijd.
 — des zomers.
 — des winters.

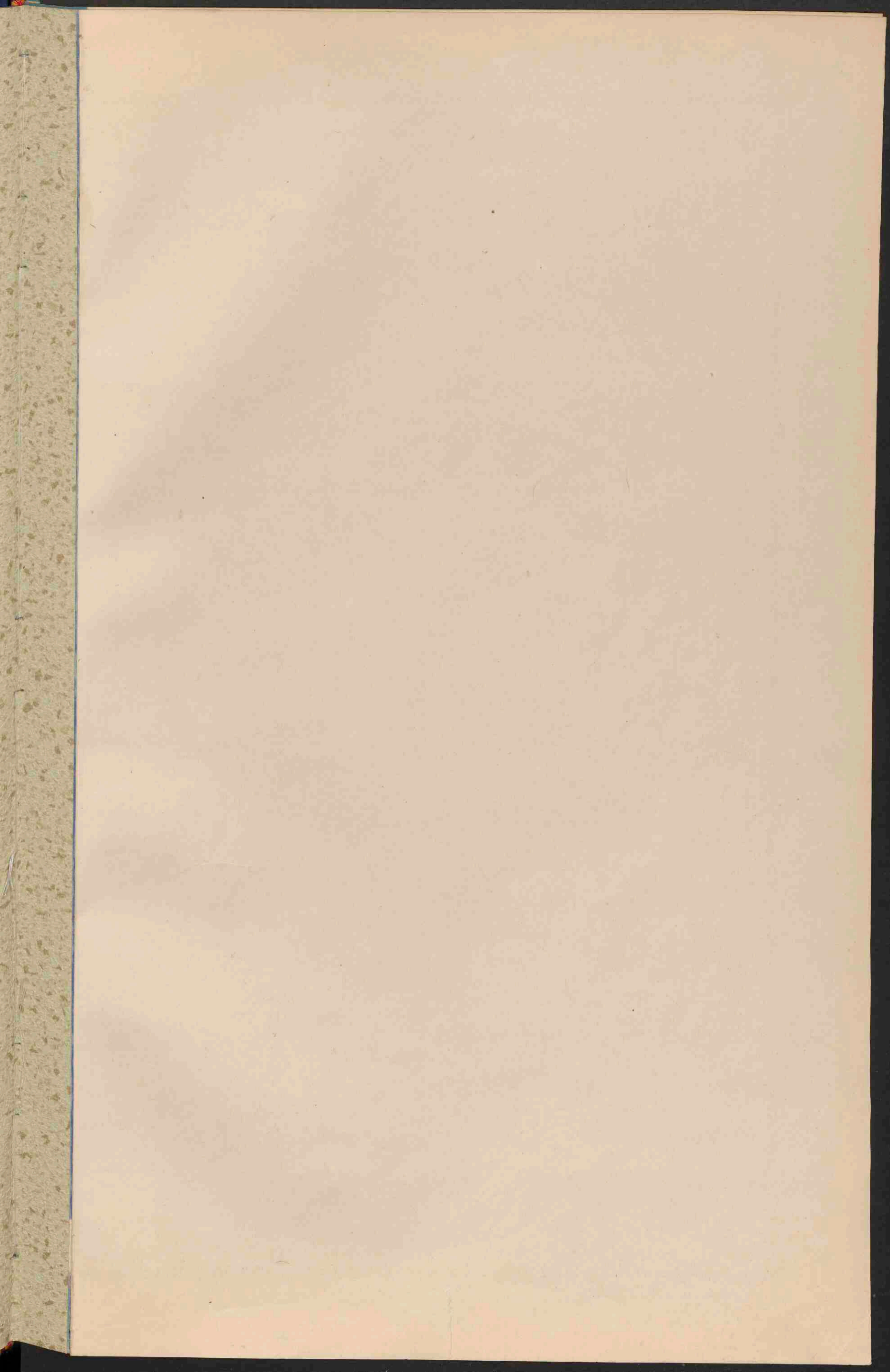

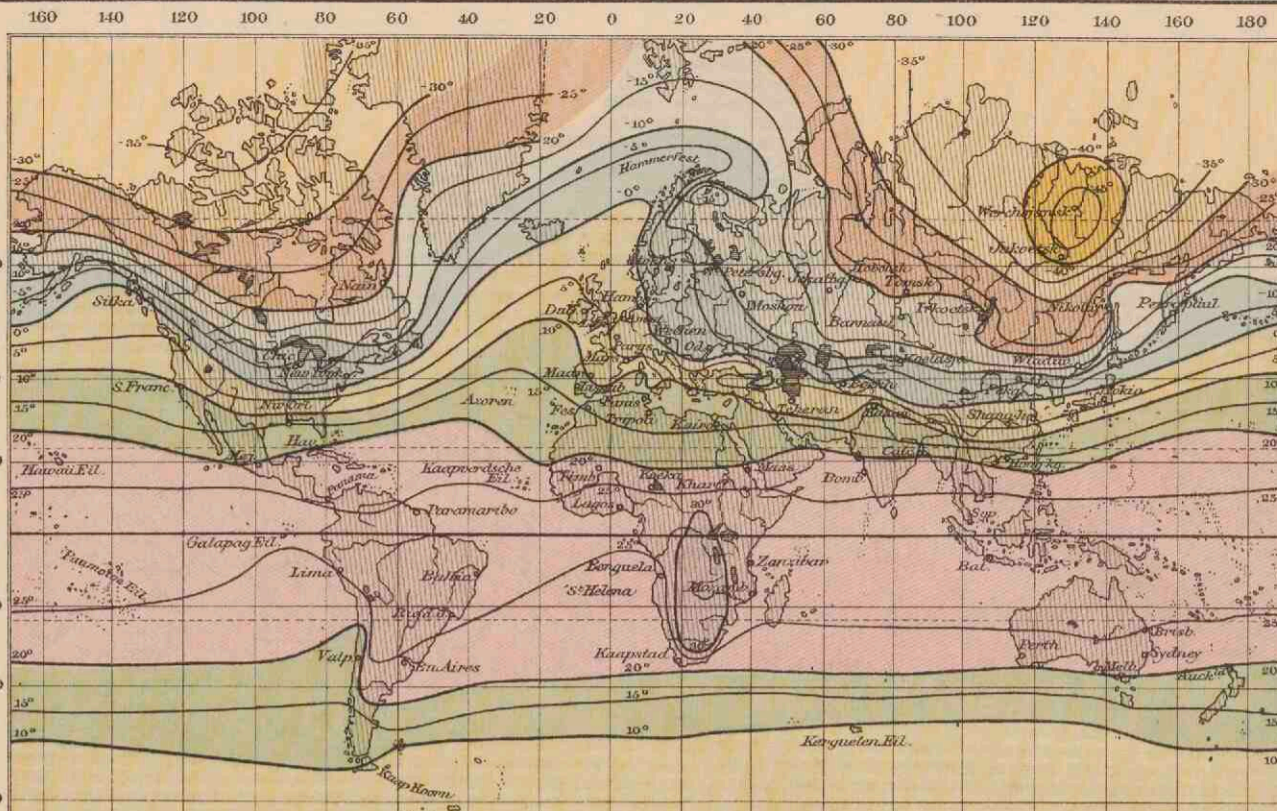
REAGENTIJDEN.
 (naar Supan)

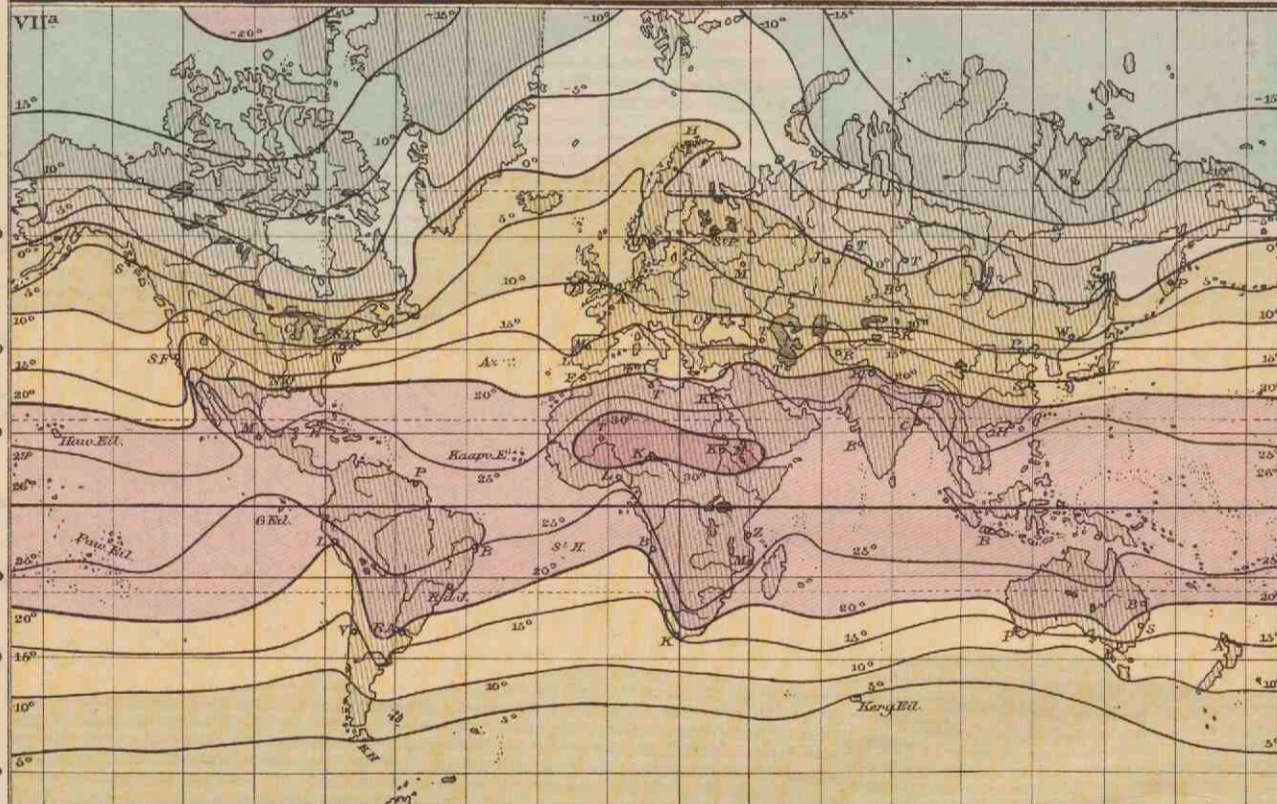

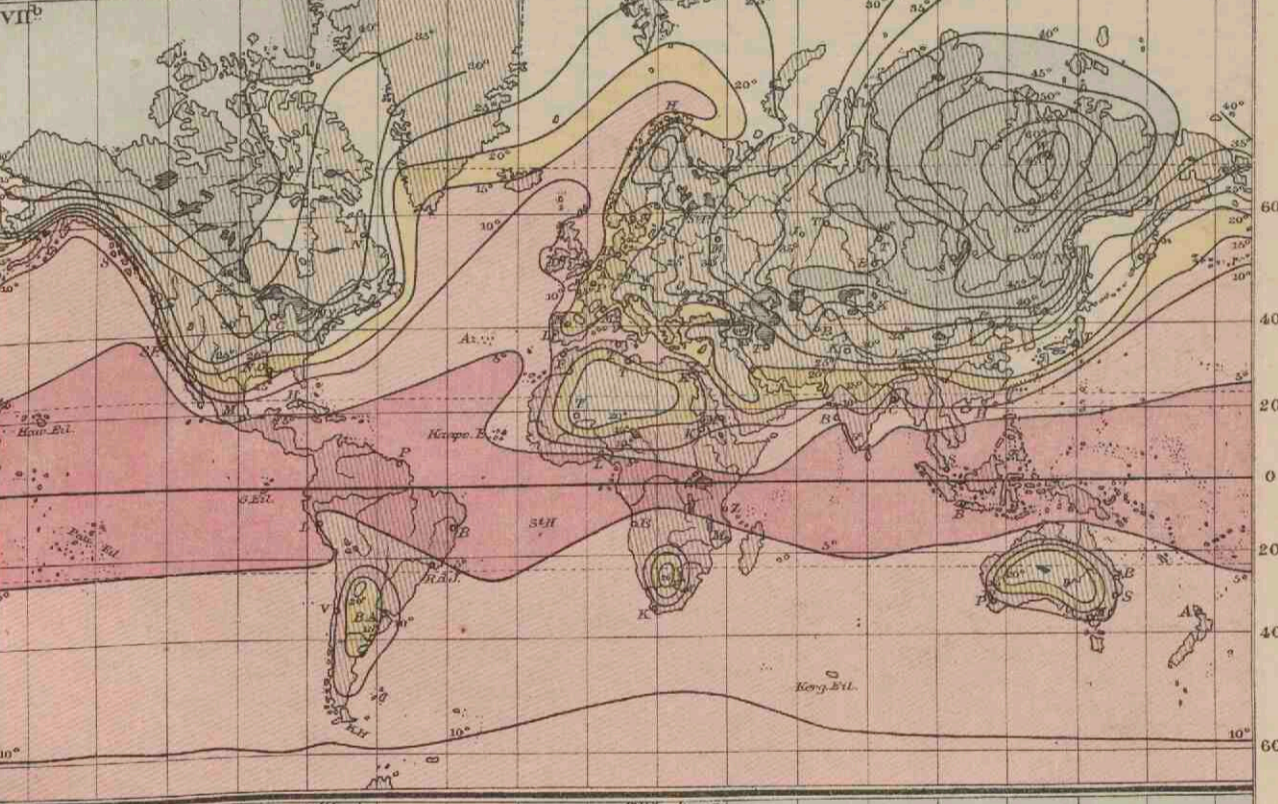
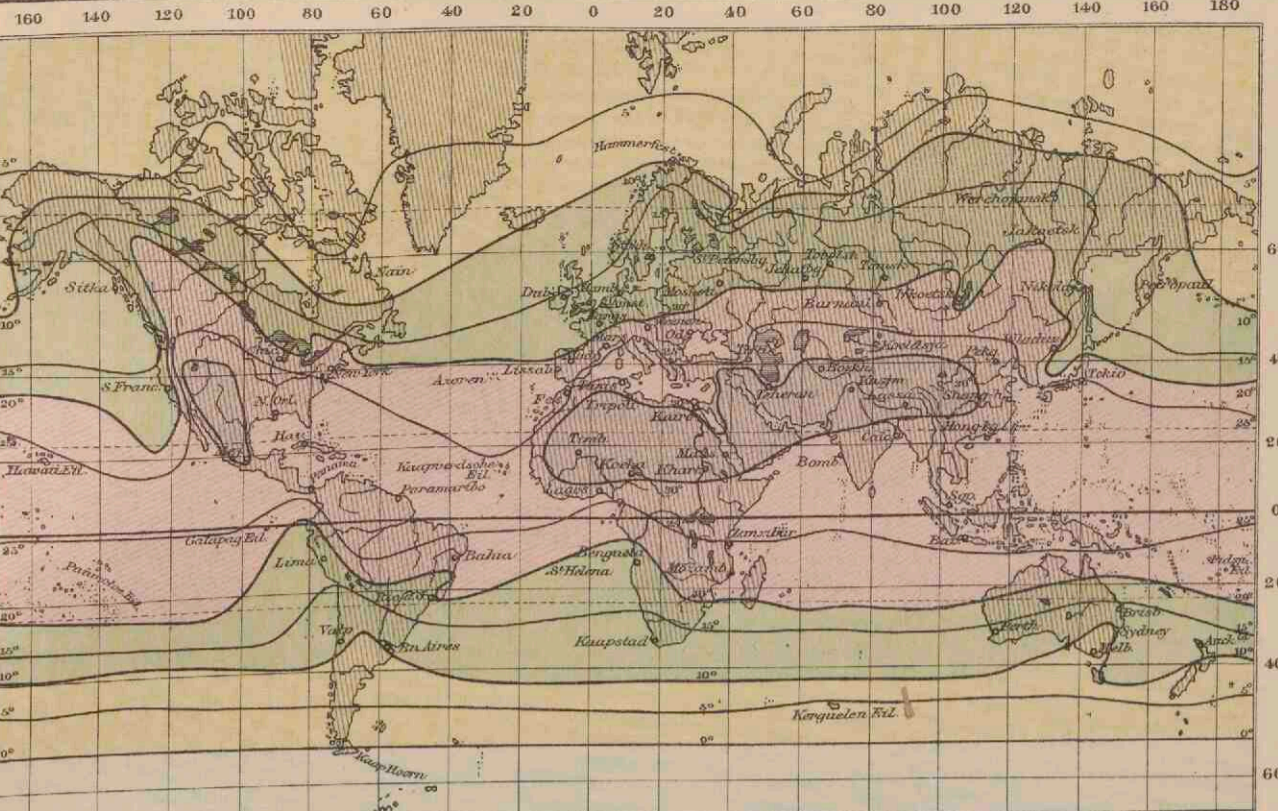
VI
ISOTHERMEN VOOR JANUARI.

- boven 30° C.
- 20 tot 10°
- 0 tot -10°
- -20 tot -30°
- beneden -40° C.
- 30 tot 20°
- 10 tot 0°
- -10 tot -20°
- -30 tot -40°

VII
ISOTHERMEN VOOR JULI.

- boven 30° C.
- 20 tot 10°
- 0 tot -10°
- beneden 0° C.
- 30 tot 20°
- 10 tot 0°

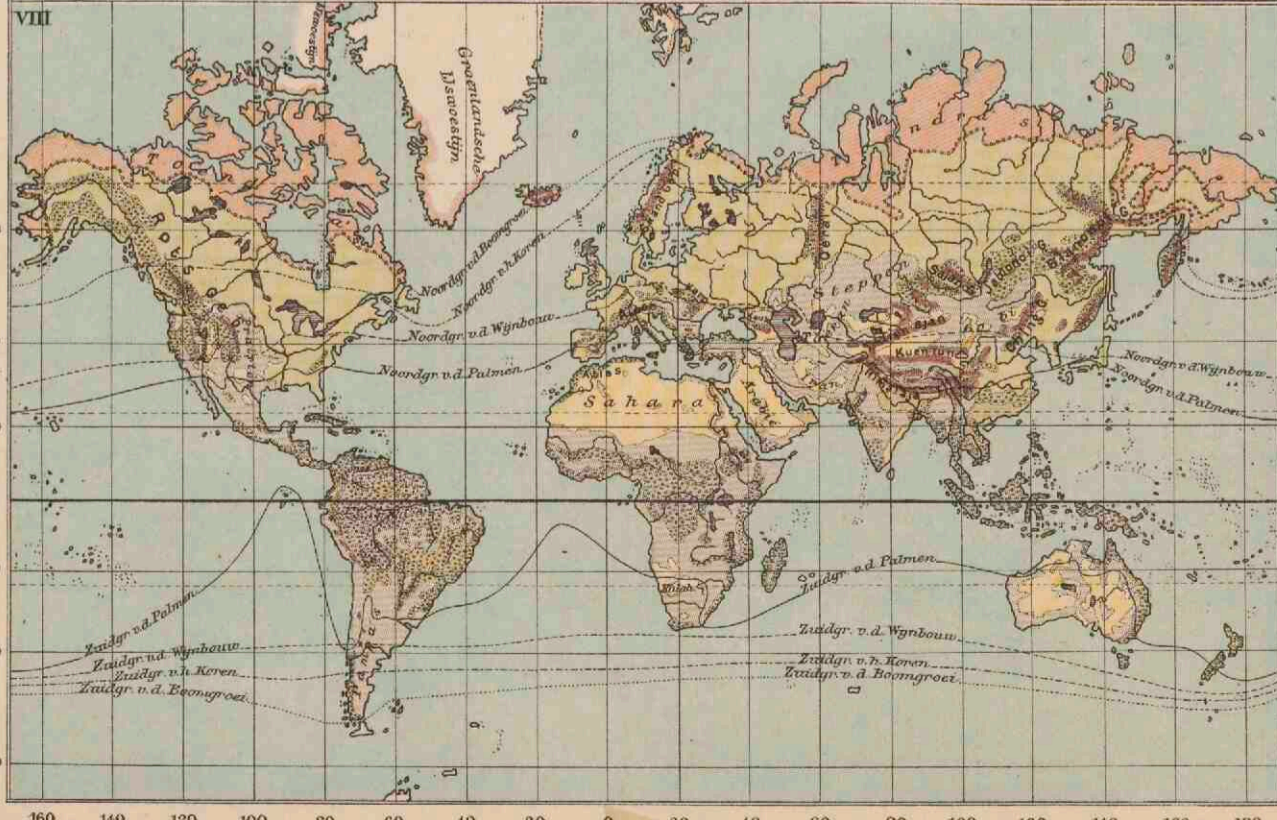

VII^a
ISOTHERMEN VOOR HET JAAR.

- boven 30° C.
- 20 tot 10° C.
- 0 tot -10°
- beneden -20°
- 30 tot 20°
- 10 tot 0°
- -10 tot -20°

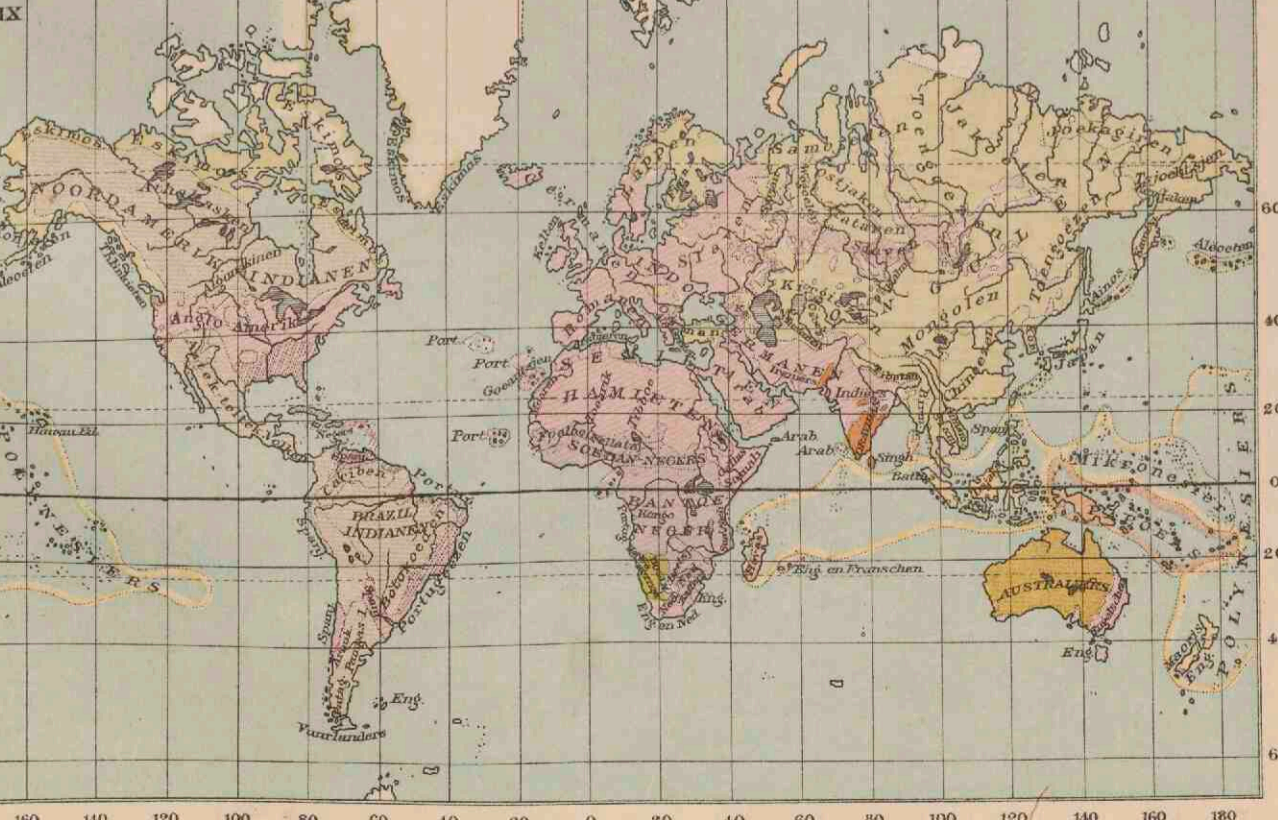
VII^b
ISOAMPLITUDEN.

- Gemiddelde jaarlijkse temperatuurverschillen tusschen de warmste en de koudste maand.
- 1-5° C. (Aequatoriaal klim.)
 - 5-15° (Zee-klimaat gematigde luchtstr.)
 - 20-40° (Vastlandklimaat.)
 - 5-15° (Overgietropische streken.)
 - 15-20° (Overgangsklimaat.)
 - 40-65° (Vastlandklimaat.)

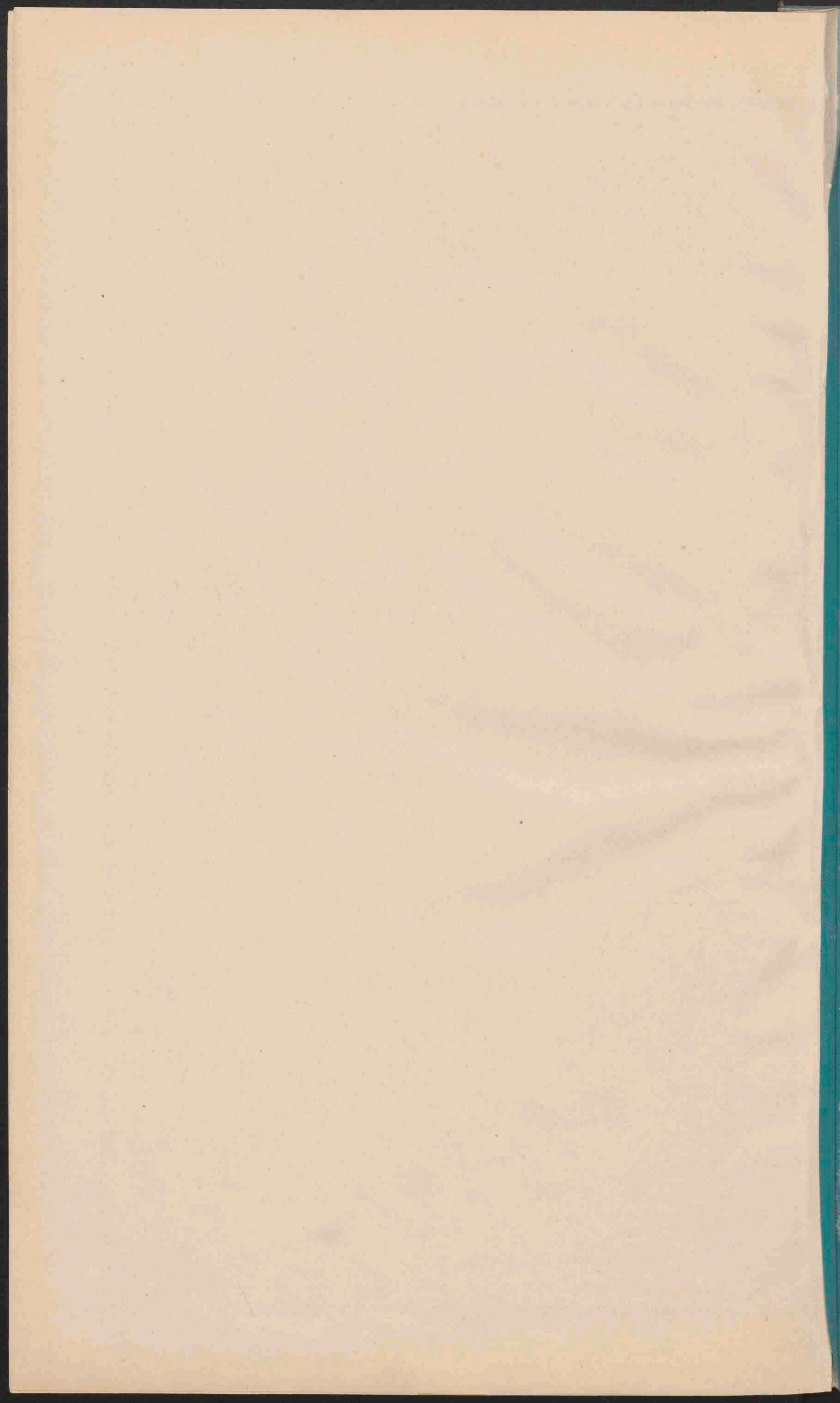
VIII
PLANTENGROEI OP AARDE.

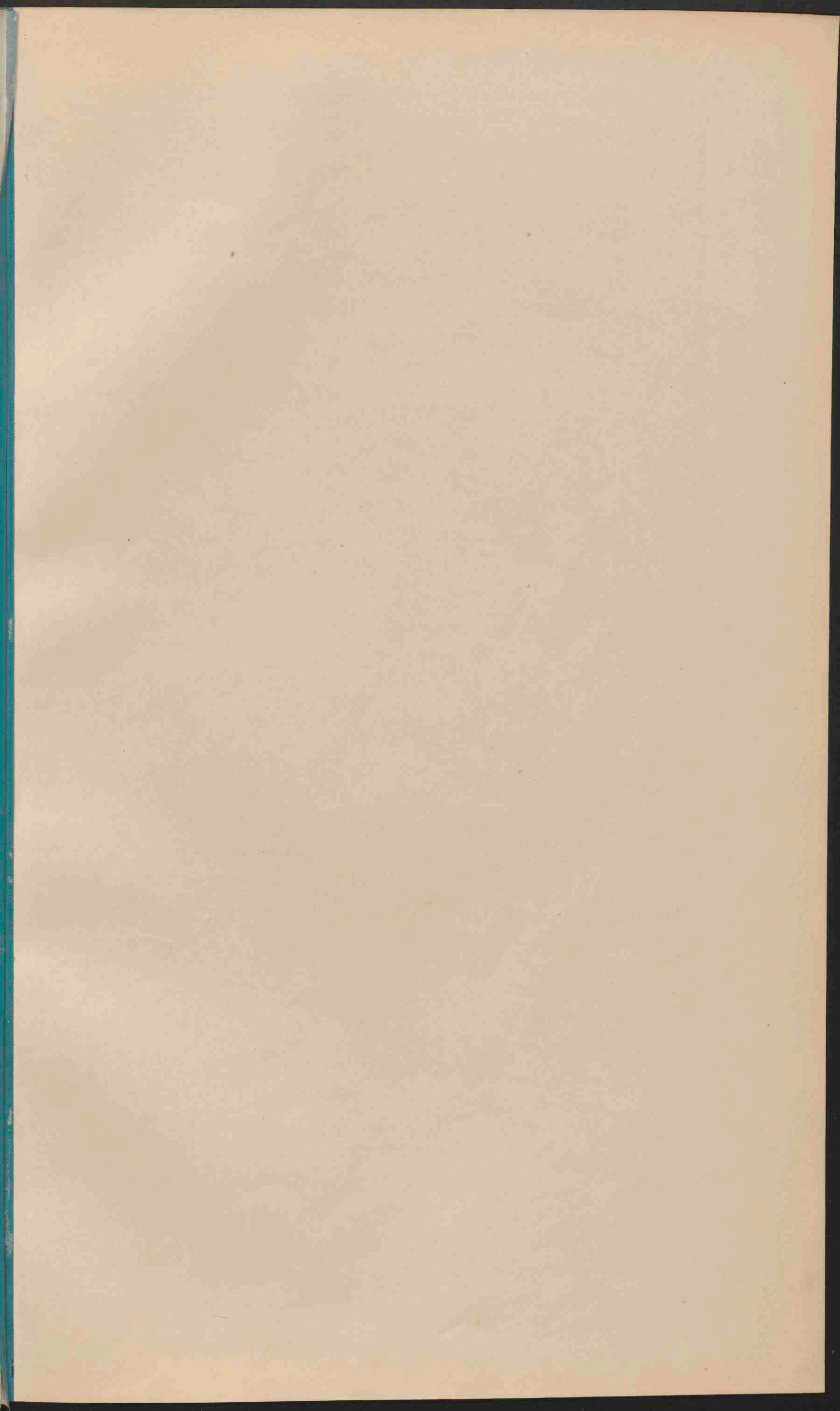
- Tropische Oerwouden.
- Woud (den tropische en der Bont- en Welland) subtropische zone.
- Woud, Bos en Welland (der gematigde zone).
- Bergwouden.
- Streken, die met gras bedekt en arm aan boomen zijn (Steppe, Savanne en Prairien ect.).
- Plantengroei van de Hooggebergten (Alpen, Anden, etc.).
- Tundra's of Mosssteppen.
- Streken, die arm zijn aan planten (Woestijnen).

IX
MENSCHEN RASSEN OP AARDE.

- Australiers.
- Mongolen.
- Indianen.
- Kaukasiërs.
- Papoea's.
- Malesiërs.
- Dravida's.
- Negers.
- Hollendsters en Boegiamanen.

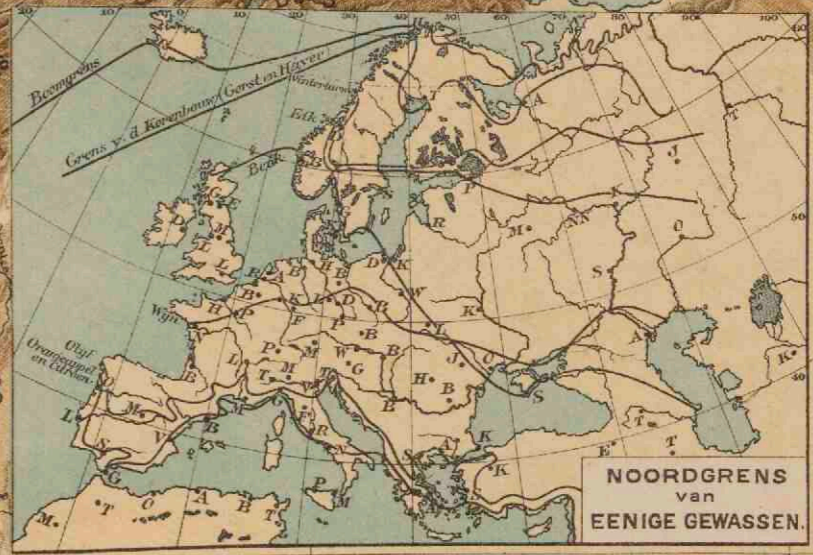

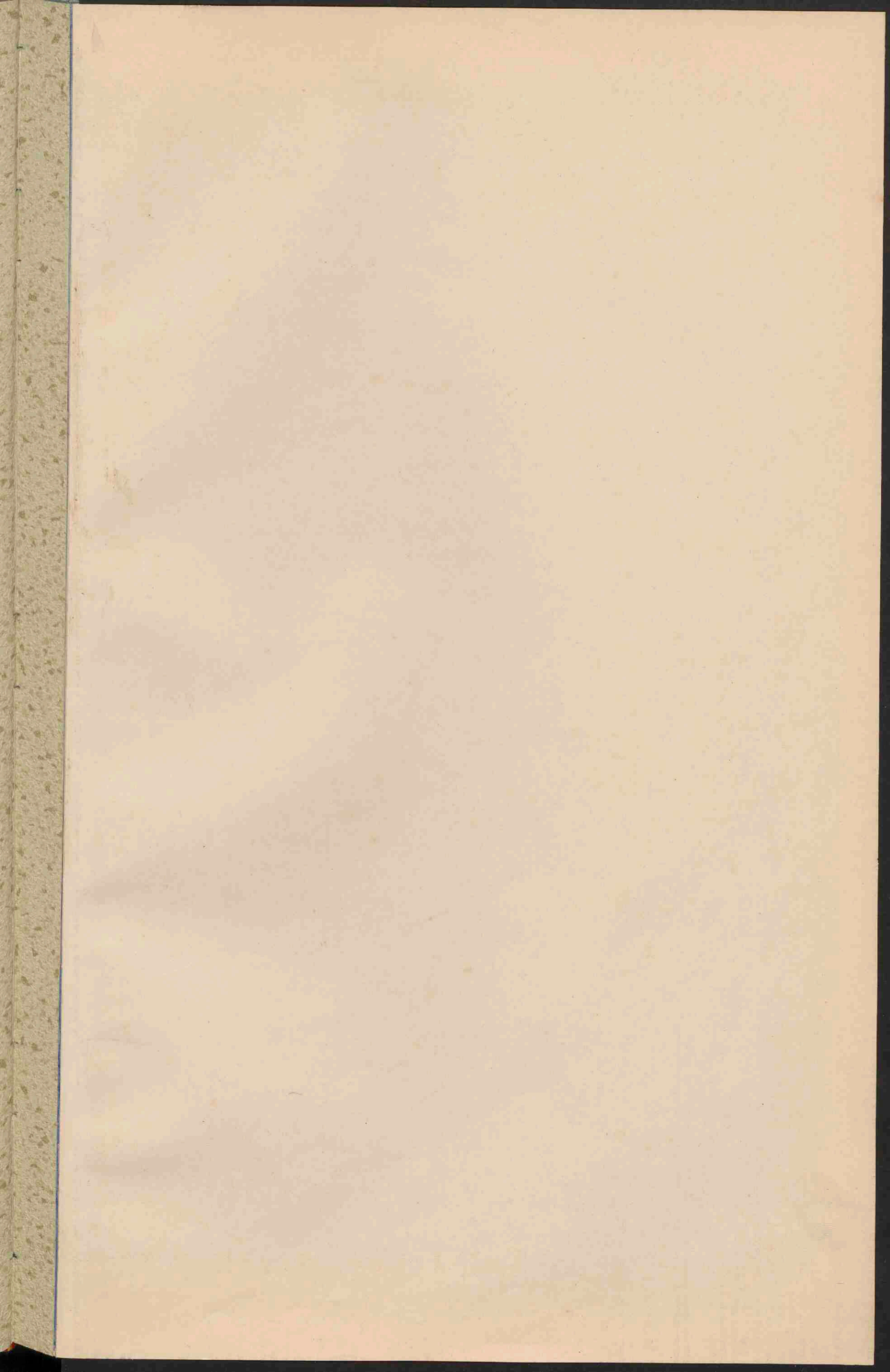
EUROPA.

Schaal 1:15.000.000.

Geogr. mijlen.
Kilometer.

Laagland beneden den Zeespiegel.	0 - 200.
Laagland.	200 - 500.
Heuvelland en laag Bergland.	500 - 1500.
Middelgeb. en Hoogland.	1500 - 5000.
Hooggebergte en Hoogland.	5000 - 5000.
Bergtoppen en ketenen hooger dan.	5000.
Zee van minder dan 100 vad. diep.	
meer	
- Zoutwatermeren.

KUSTVORMEN VAN EUROPA.

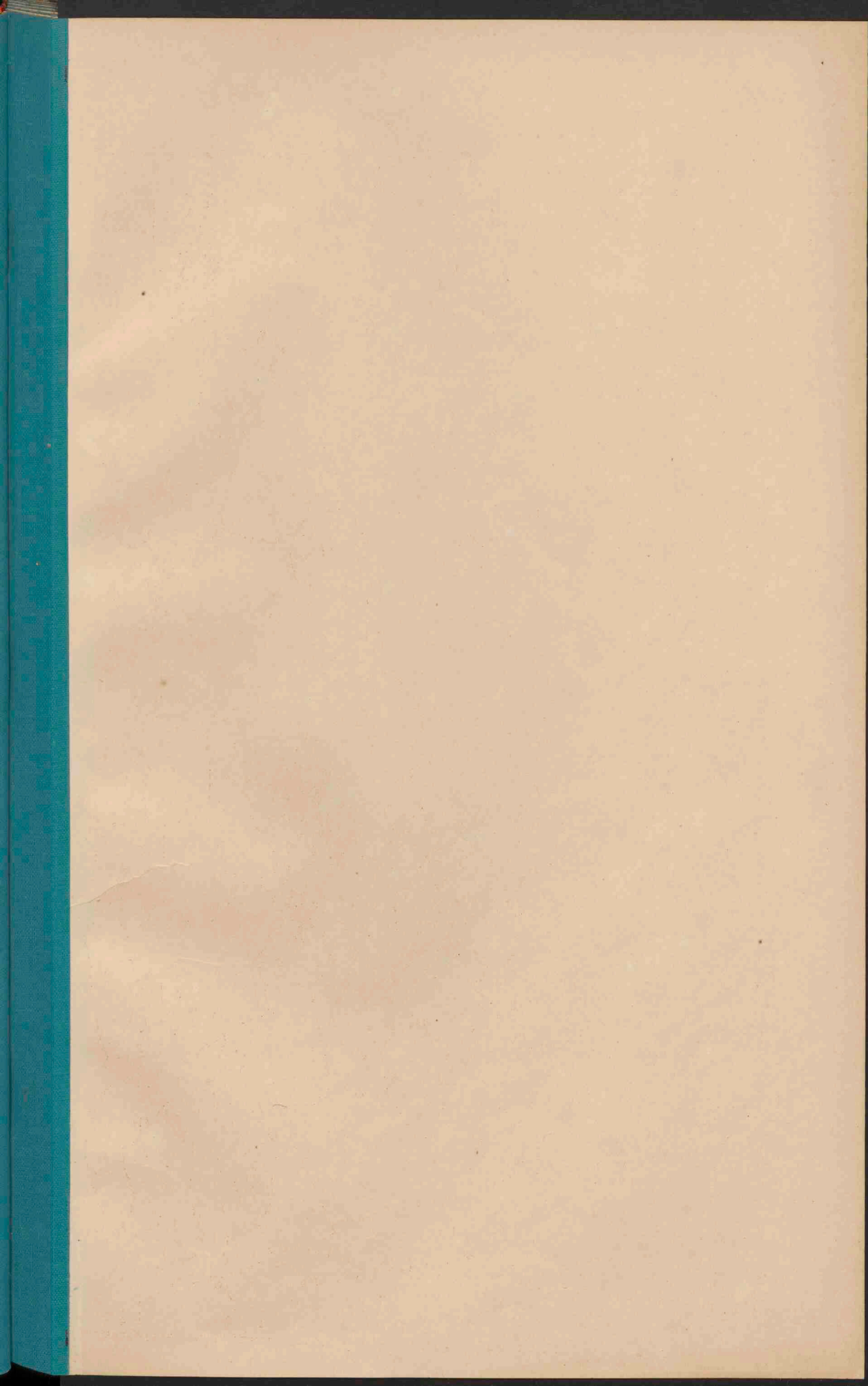
- I Wadden en Fjördenkust van Sleeswijk.
- II Küst van Gascogne (Duinen, Etangs).
- III Po delta en Lagunen.
- IV Duitse Noordkust (Waddenkust met riviermonden).
- V Duitse Oostkust (Hafen).
- VI Zuidrusische Limankust.
- VII Iba-kust van Galicië.
- VIII Noorweegsche fjördenkust.
- IX Italiaansche boogkust.
- X Dalmatische kust.
- XI Finsche Scherpenkust.

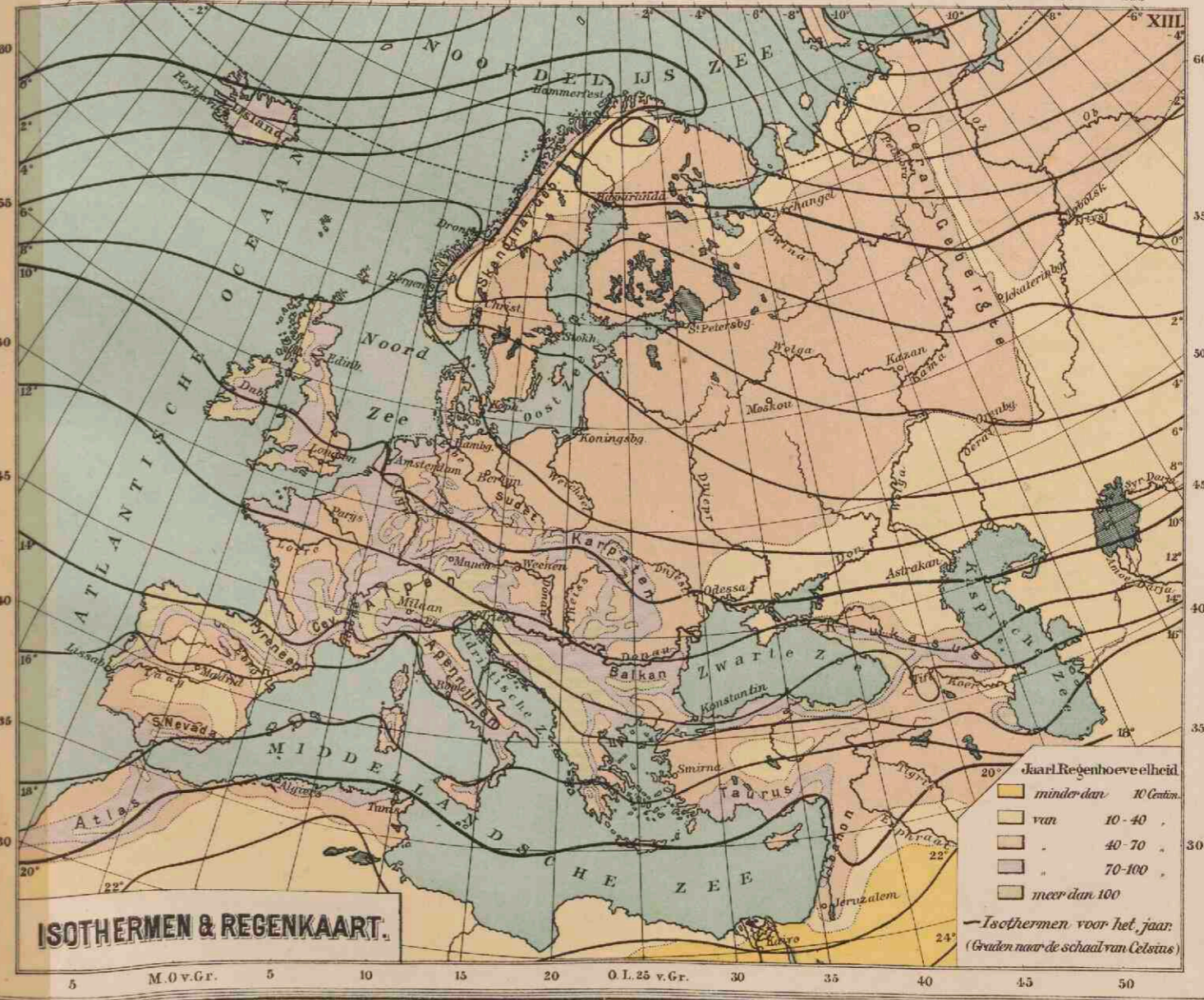
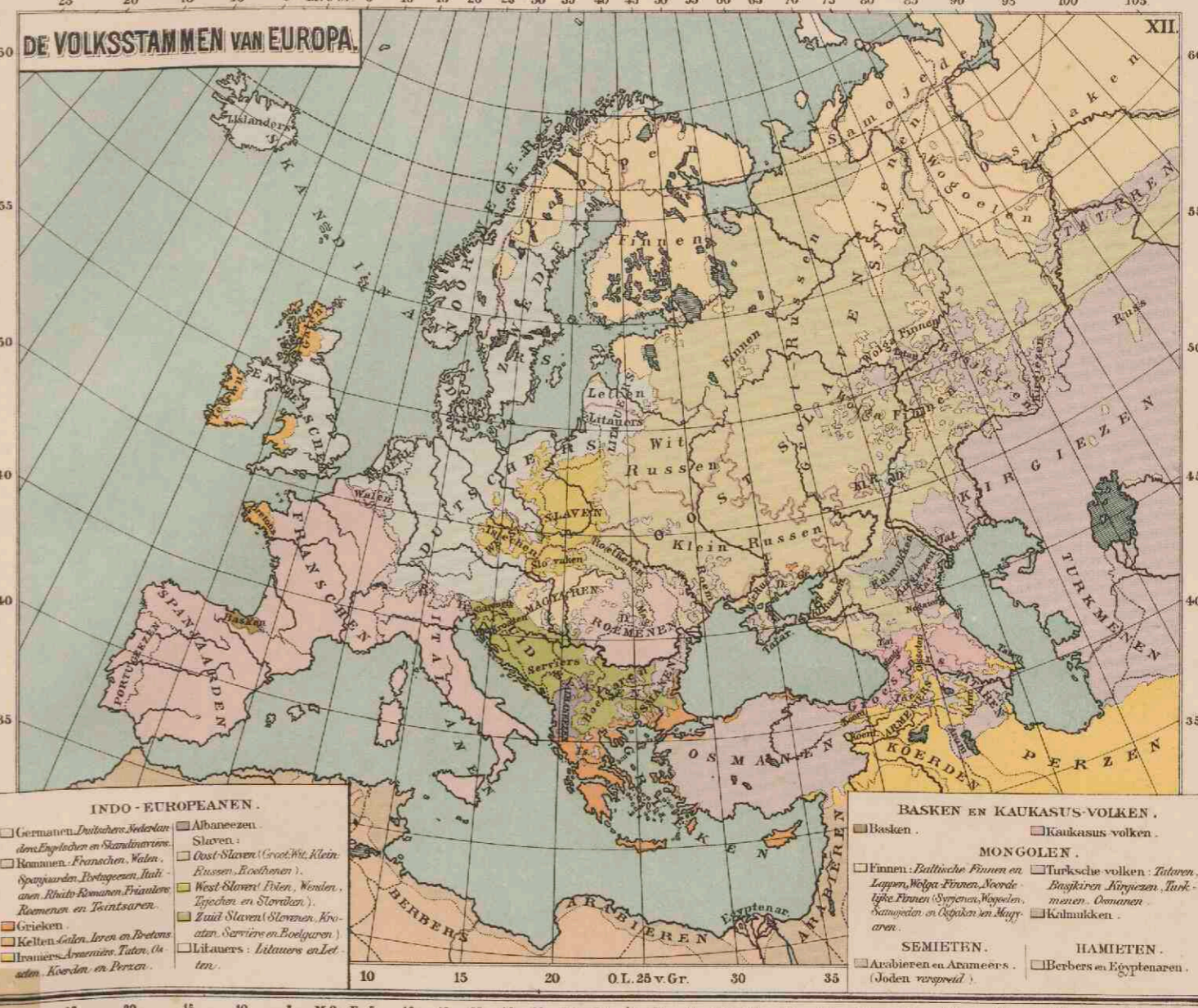
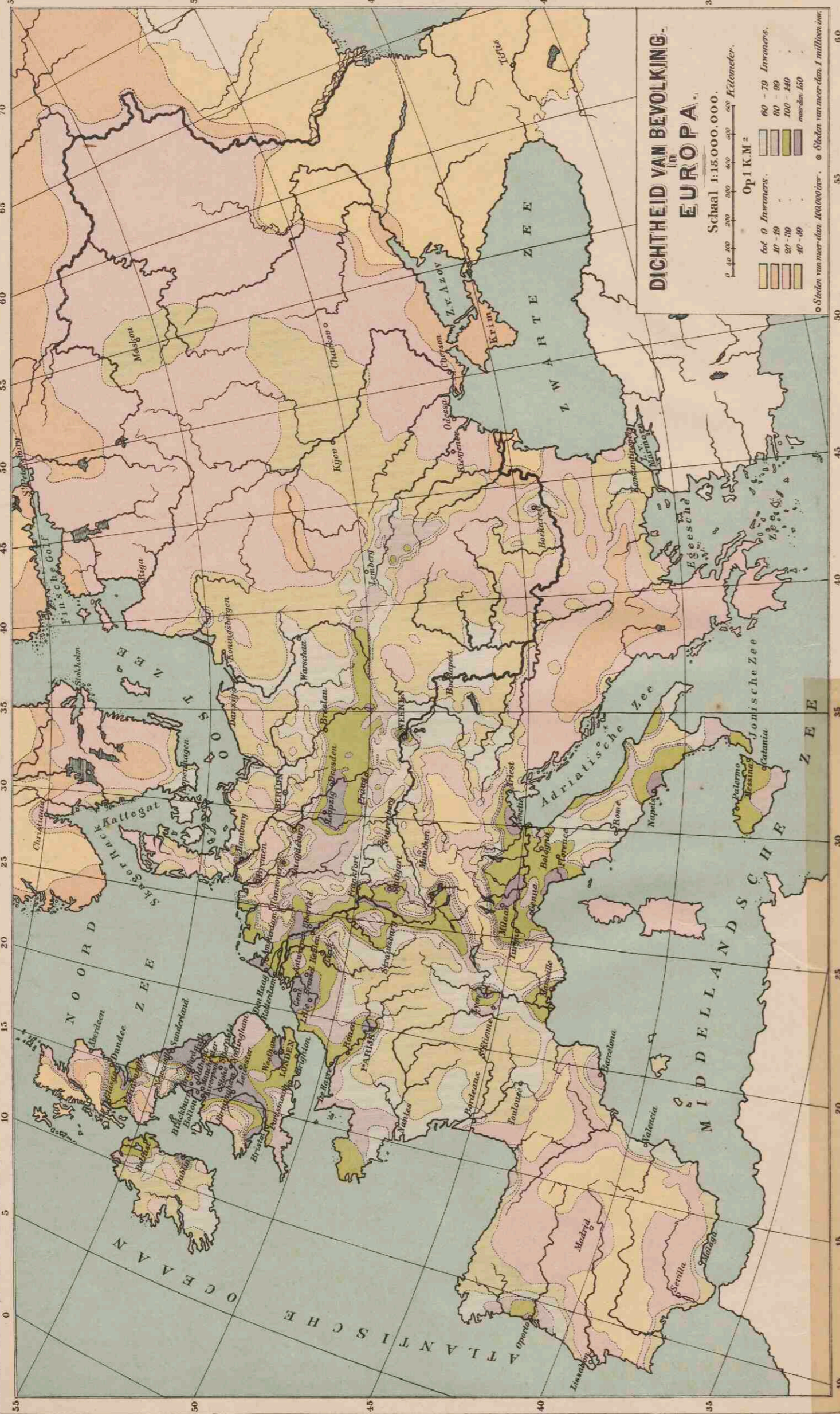
Land boden den roospiegel.	0 - 100 M.
	100 - 200 M.
	200 - 300 M.
	300 - 1200 M.
	1200 - 2000 M.

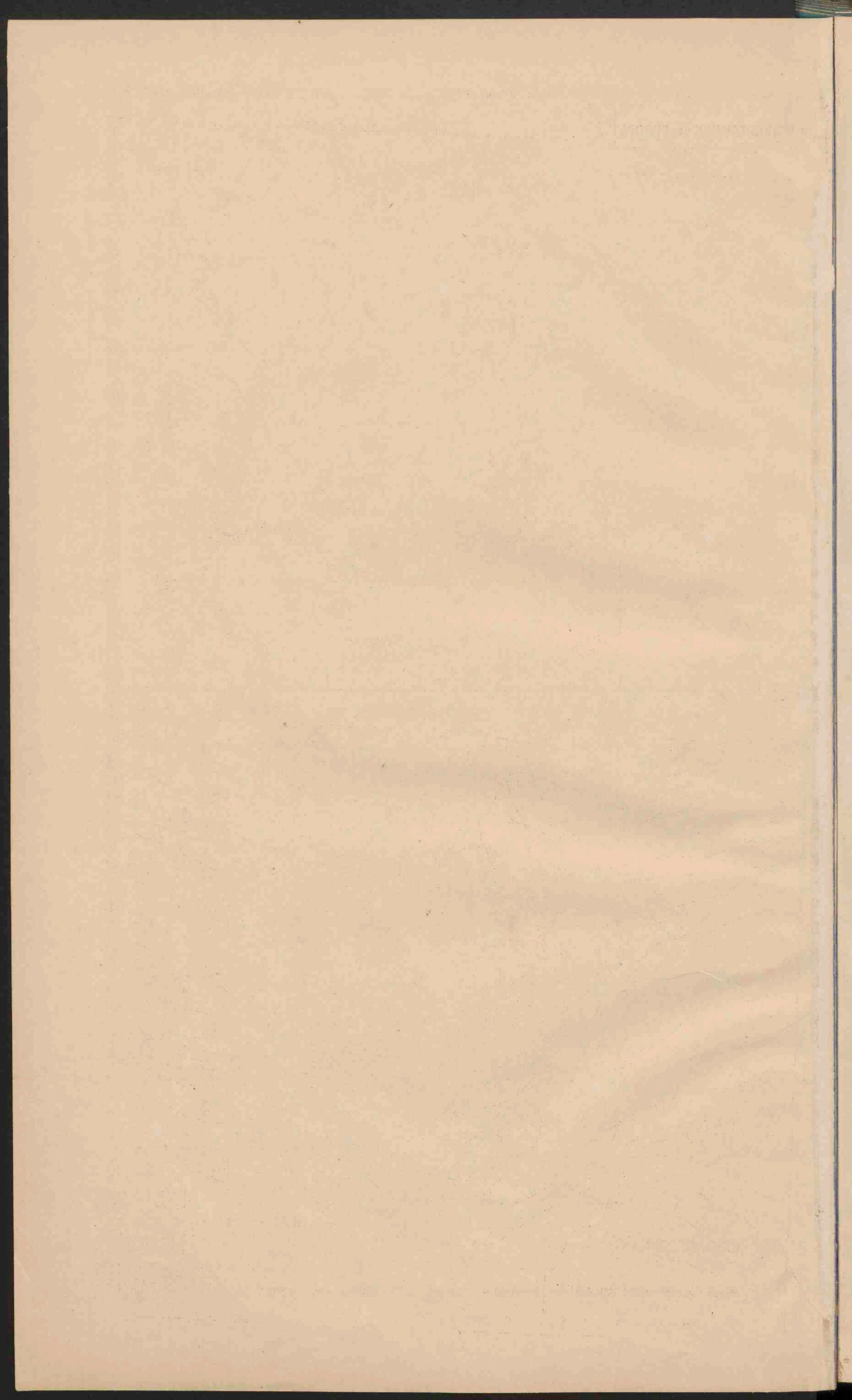
- PLAATSEN van meer dan 500.000 inwoners.
 - PLAATSEN van 100.000 tot 500.000
 - Plaatsen 50.000 - 100.000
 - Plaatsen 20.000 - 50.000
 - Plaatsen 10.000 - 20.000
 - Plaatsen beneden 10.000 inwoners.
- (Schaal voor alle kaarten.)

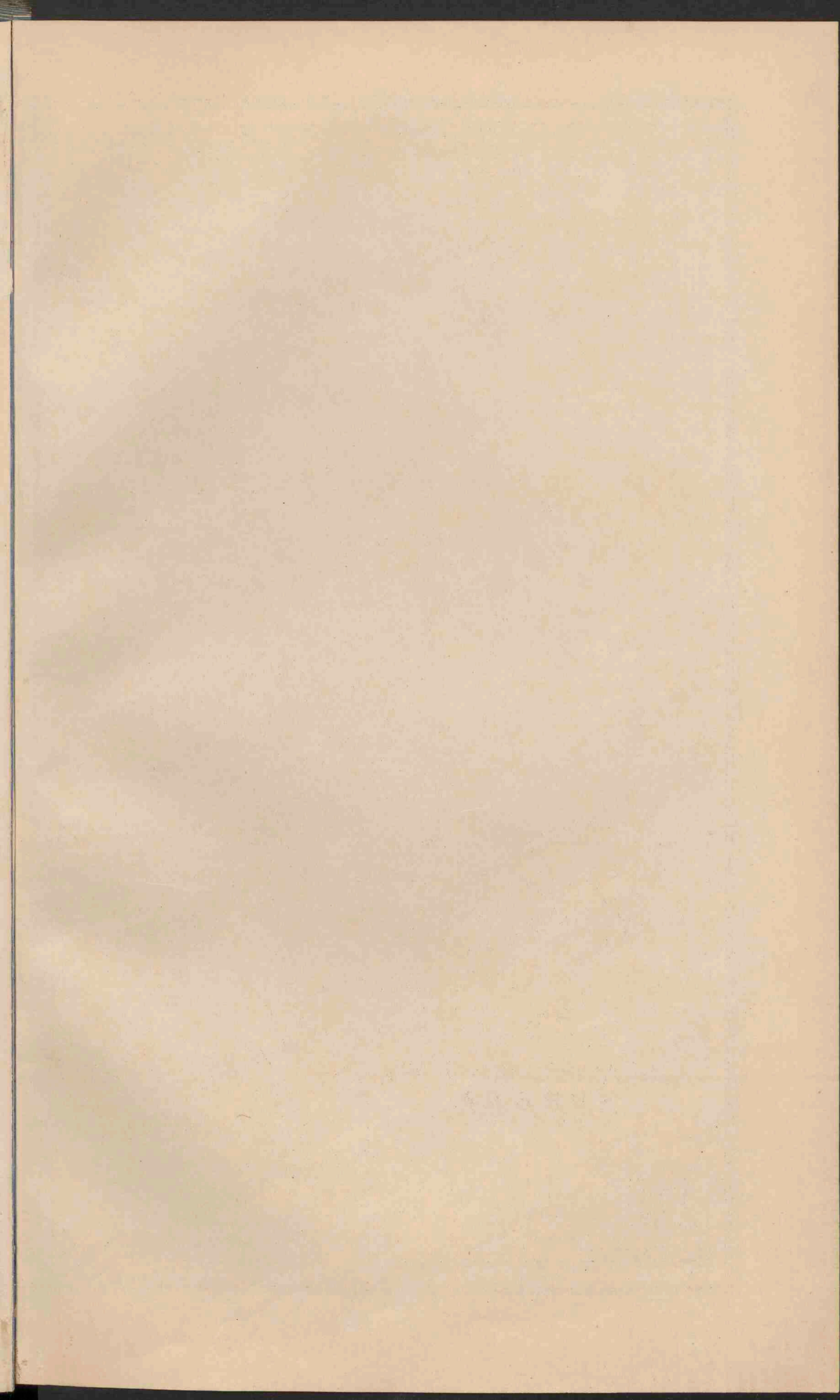
Schaal 1:1.500.000.

- Hoogten en Diepten in Meters.
- Duinen.
- Marvchen.
- Mosvassen.
- Rijnsd. By d. droogvall. gronden.

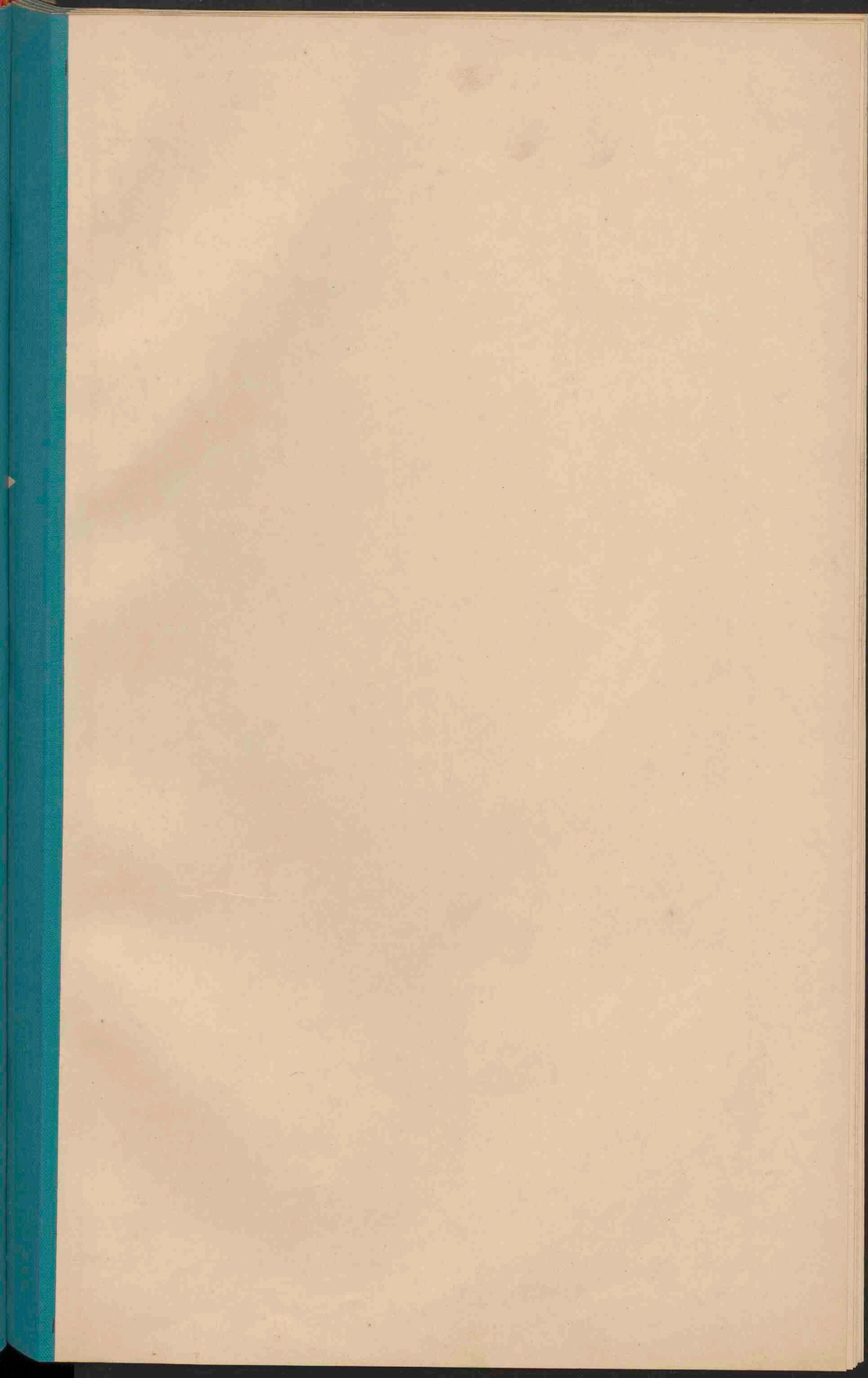

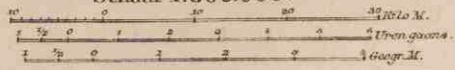

NEDERLAND.

GRONDSOORTEN.

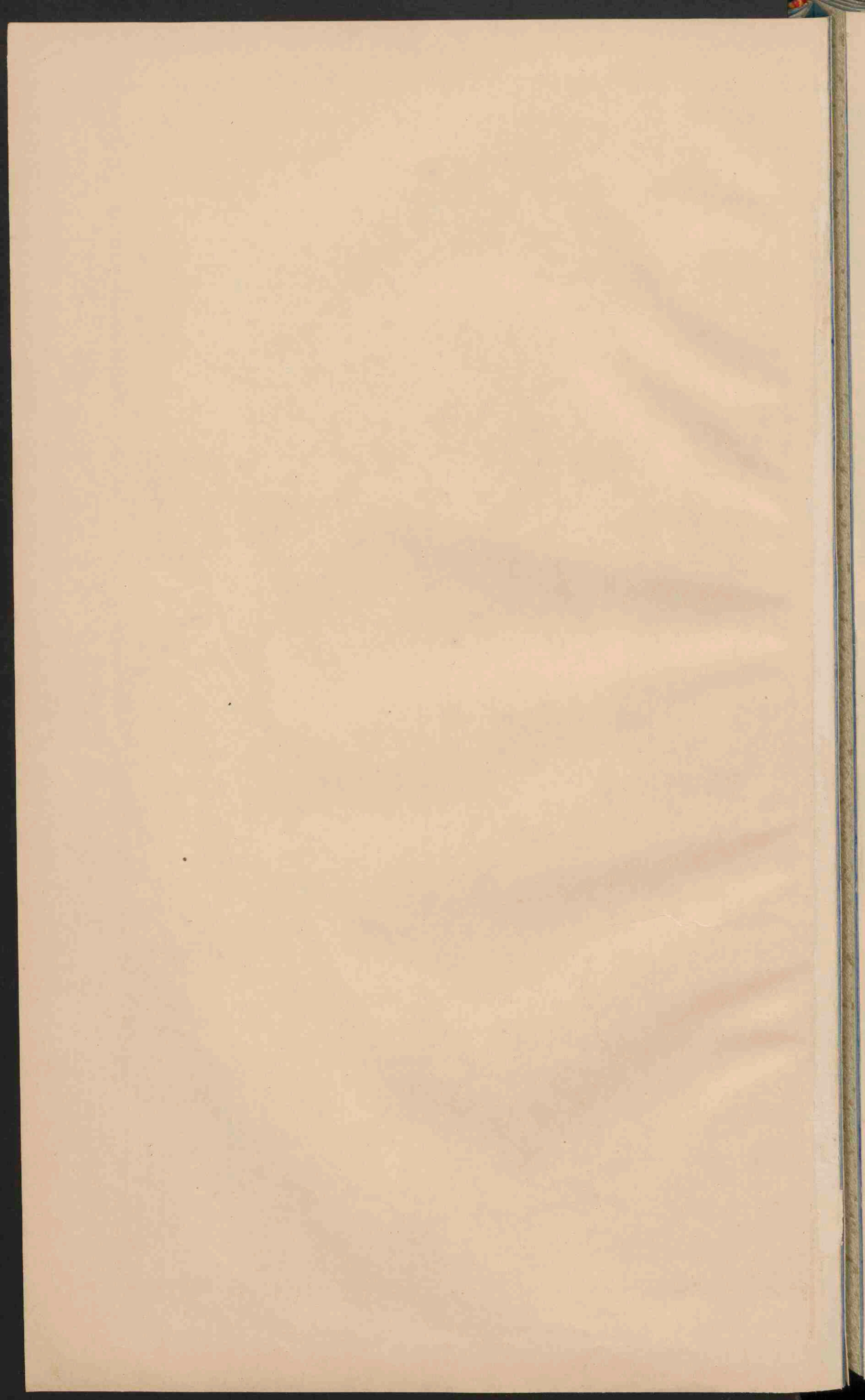
Schaal 1:800.000.

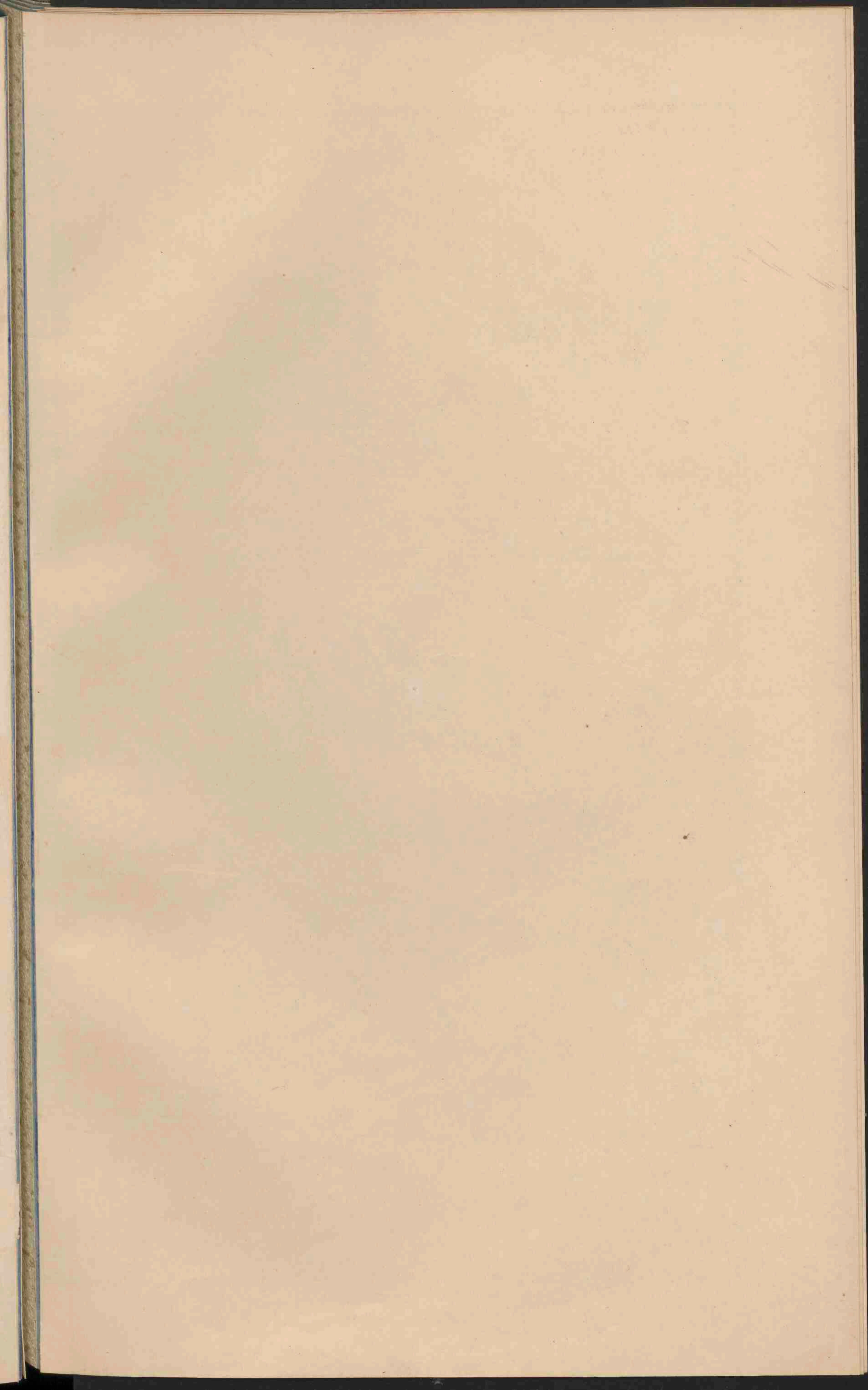

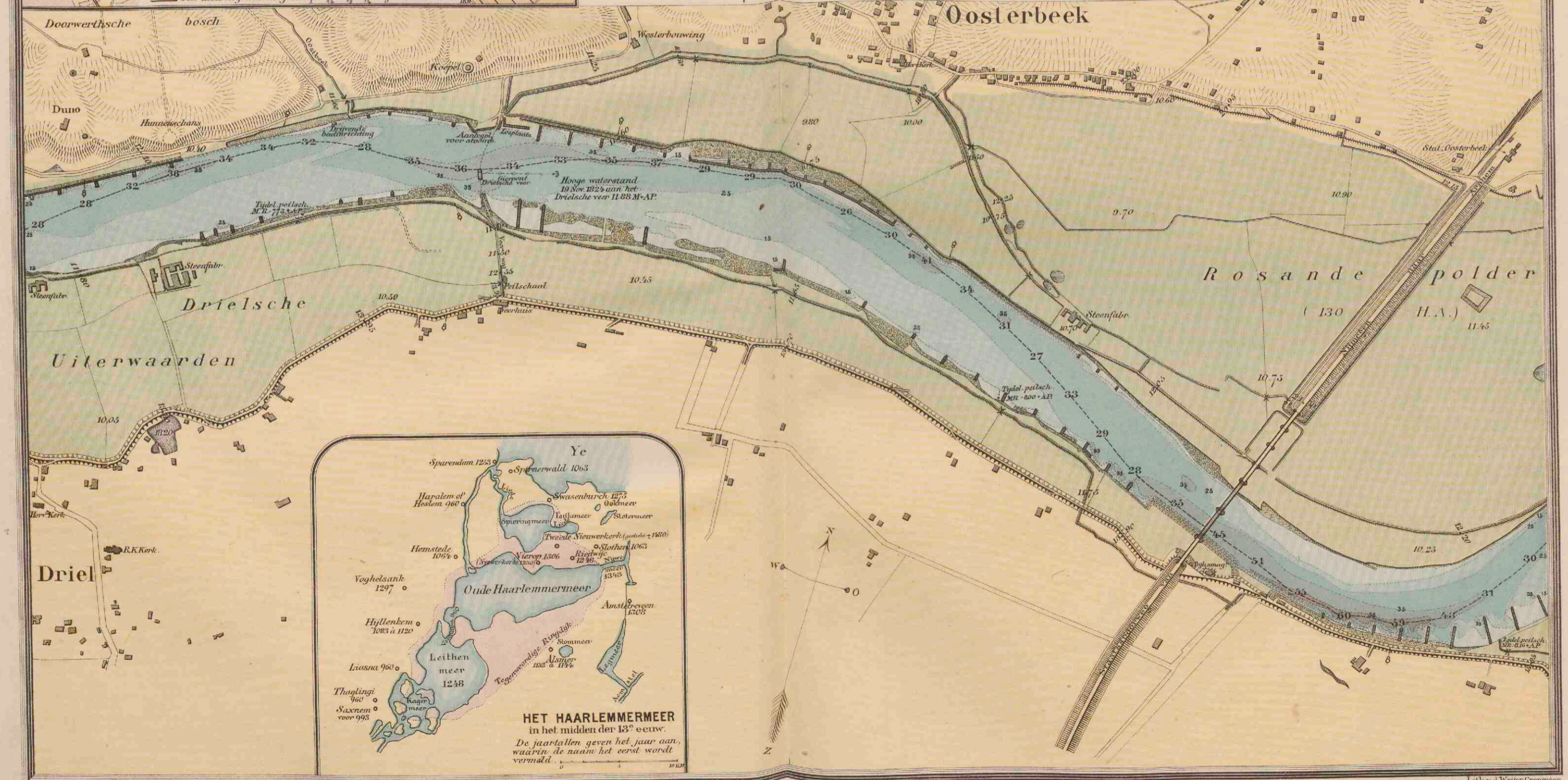
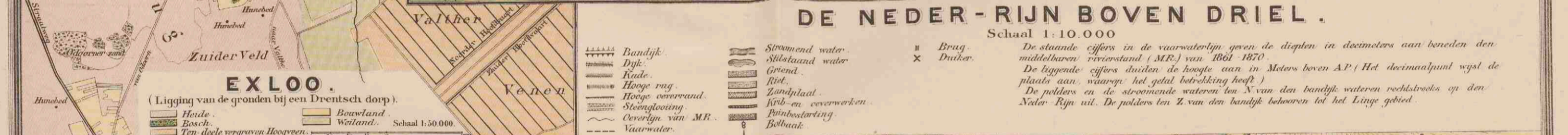
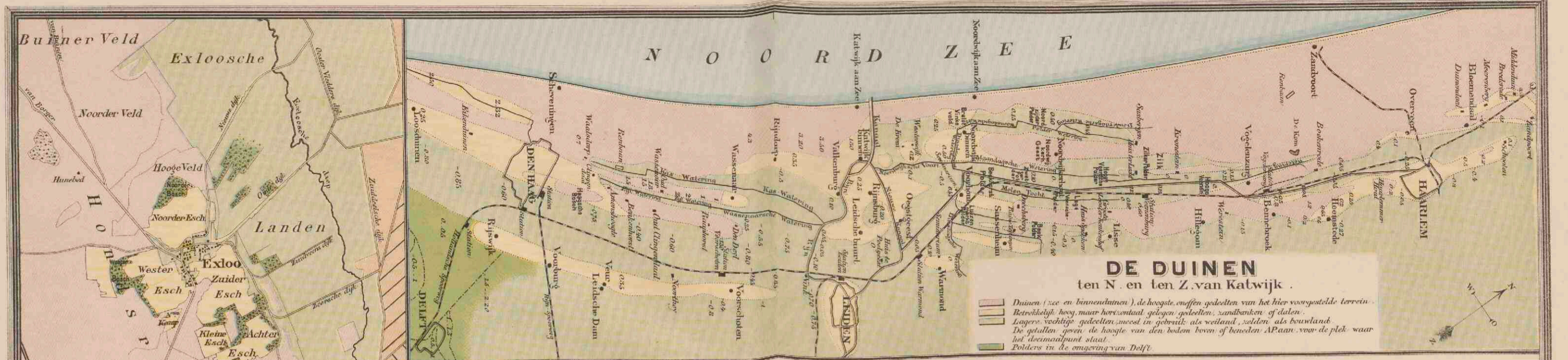
- Duinen
- Zeeklei.
- Beekbesinking.
- Hoogveen (deels afgegraven).
- Leef of Limburgsche klei.
- Secundaire gronden.
- Bij of droogvallende gronden
- Rivierklei.
- Laag- en Moerasveen.
- Zand- en grindgronden.
- Tertiaire gronden.

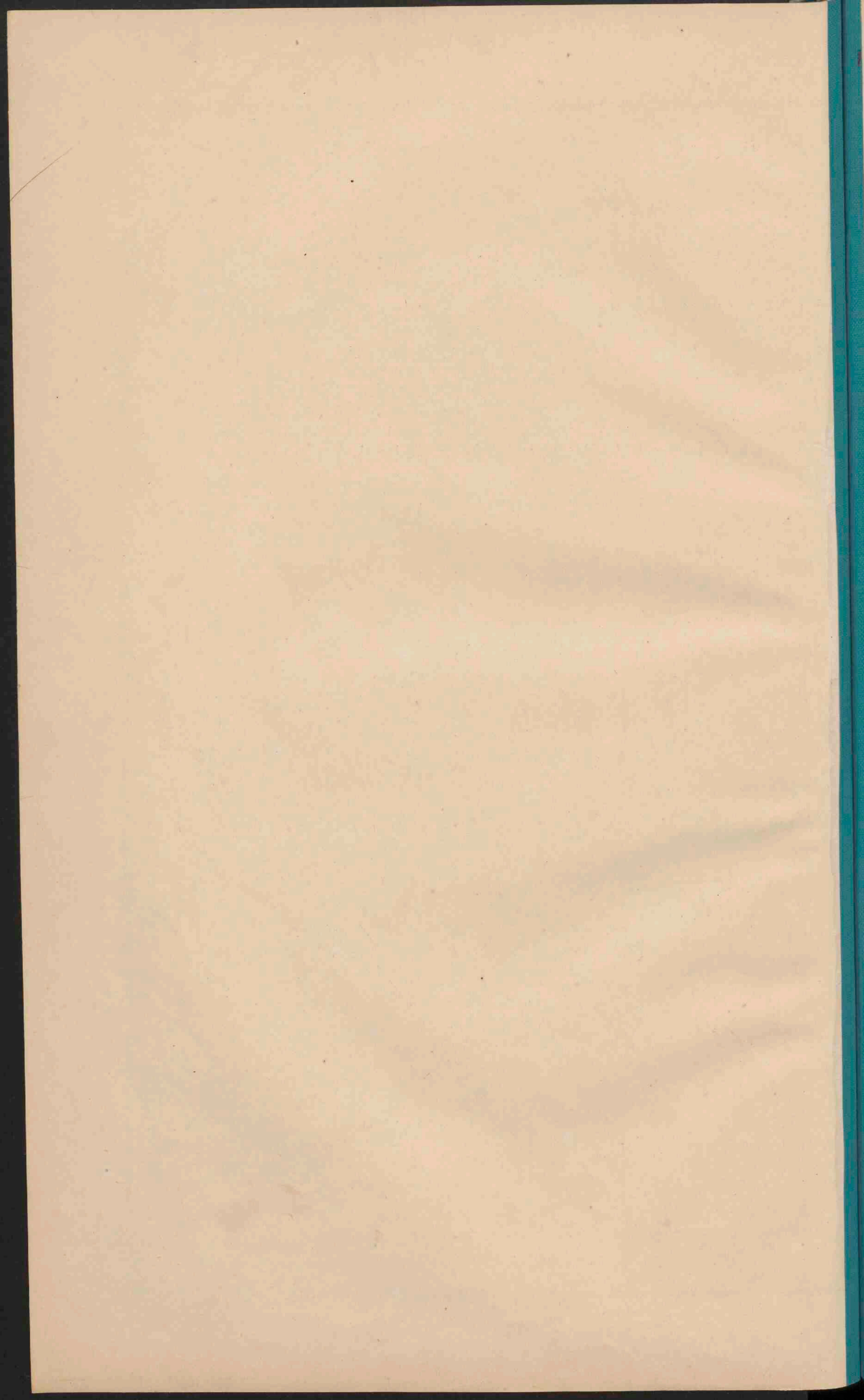
- PLAATSEN van meer dan 100.000 inv.
- PLAATSEN van 50 - 100.000
- Plaatsen van 20 - 50.000
- Plaatsen van 10 - 20.000
- Plaatsen van minder dan 10.000 inv.

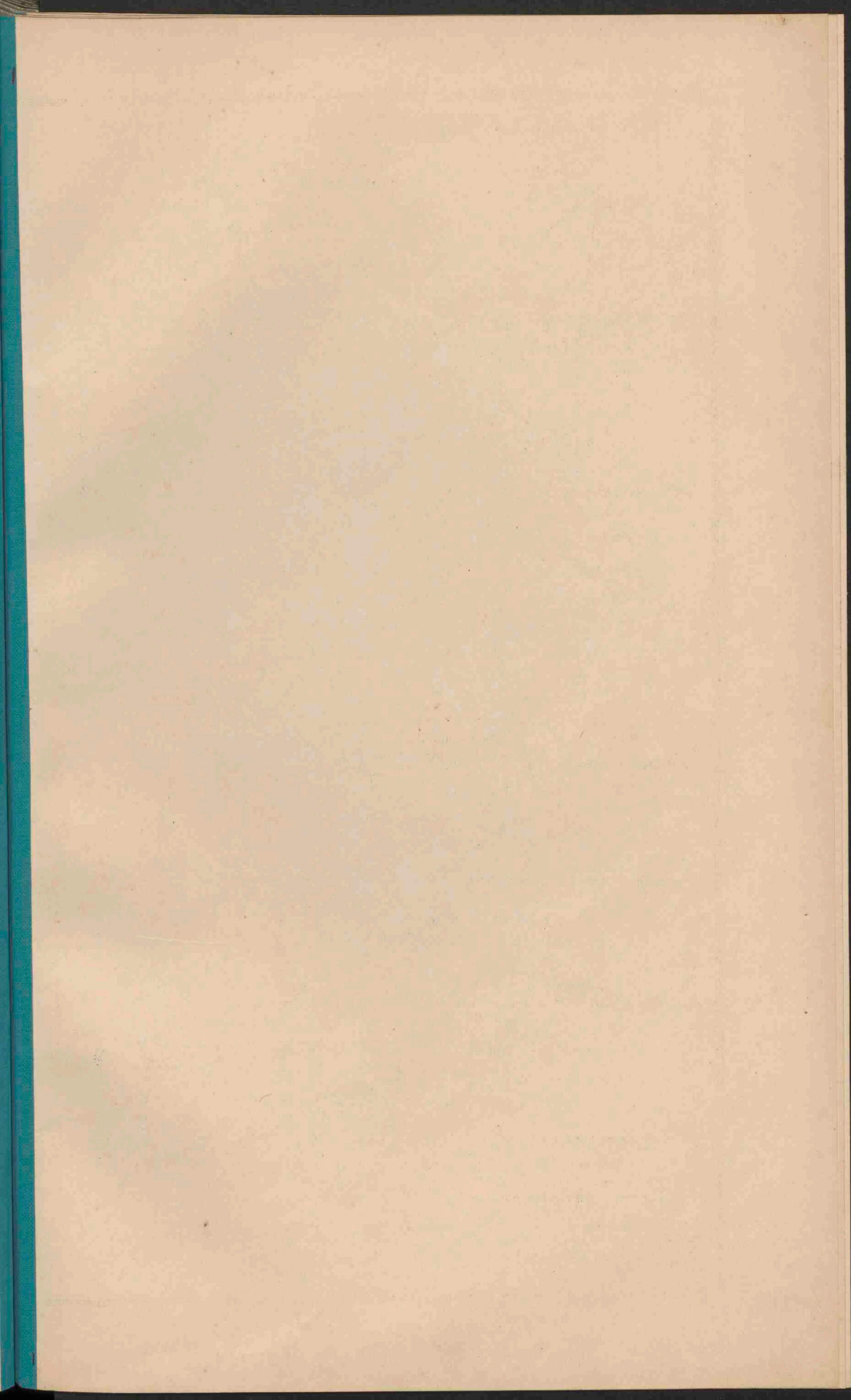

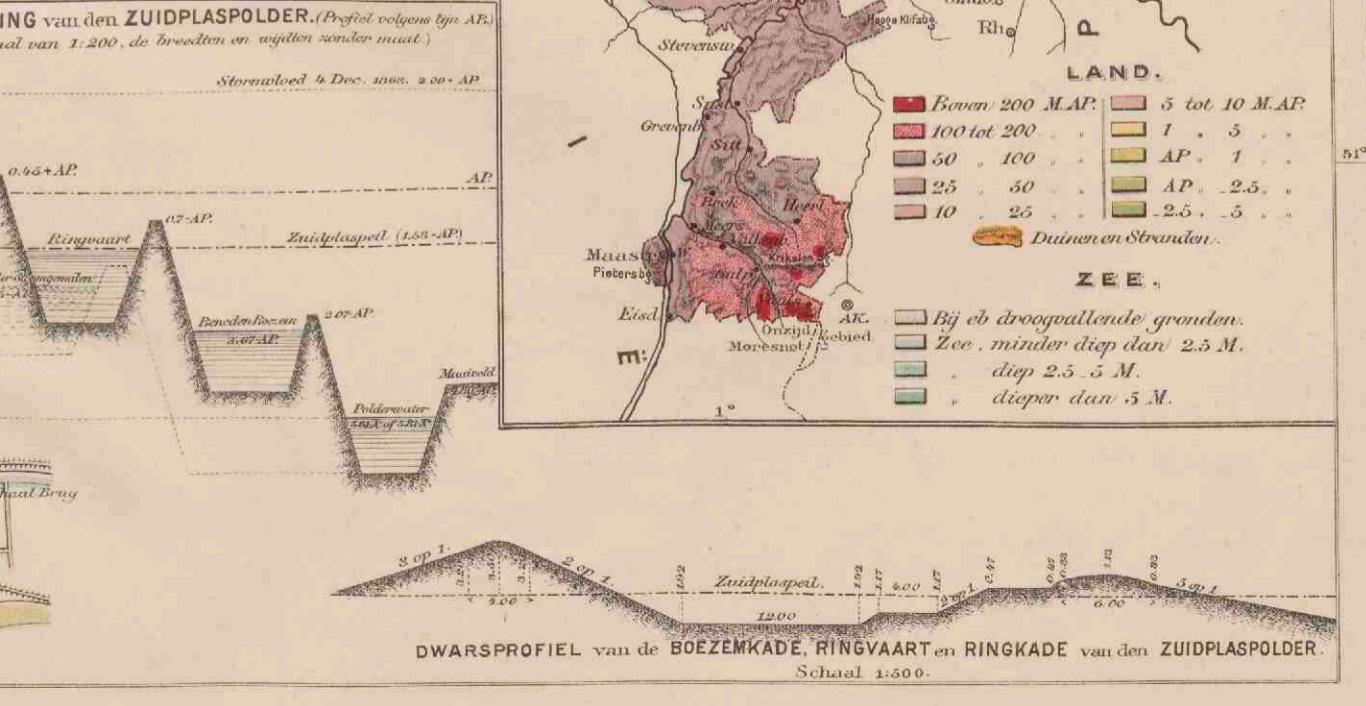
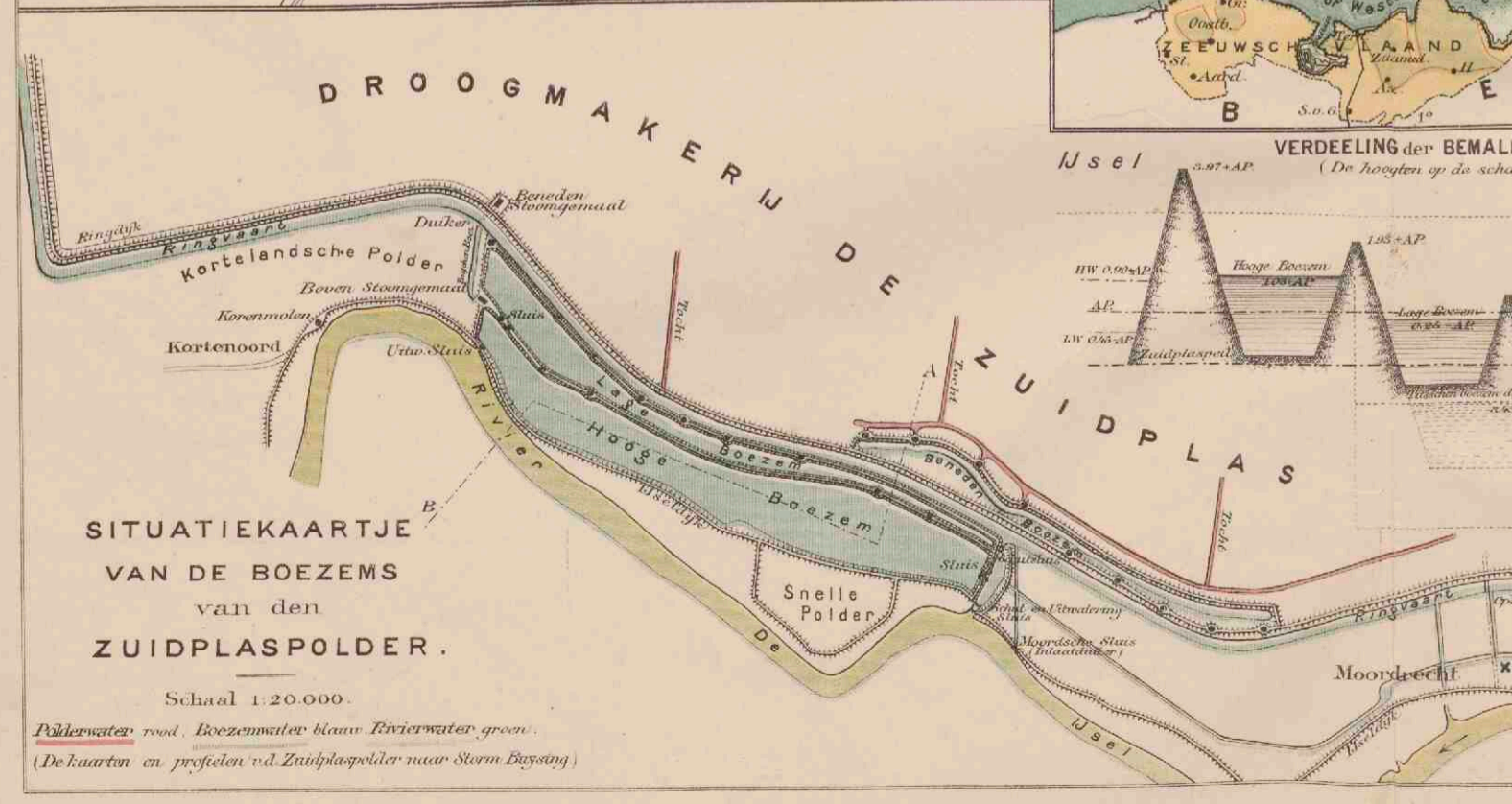

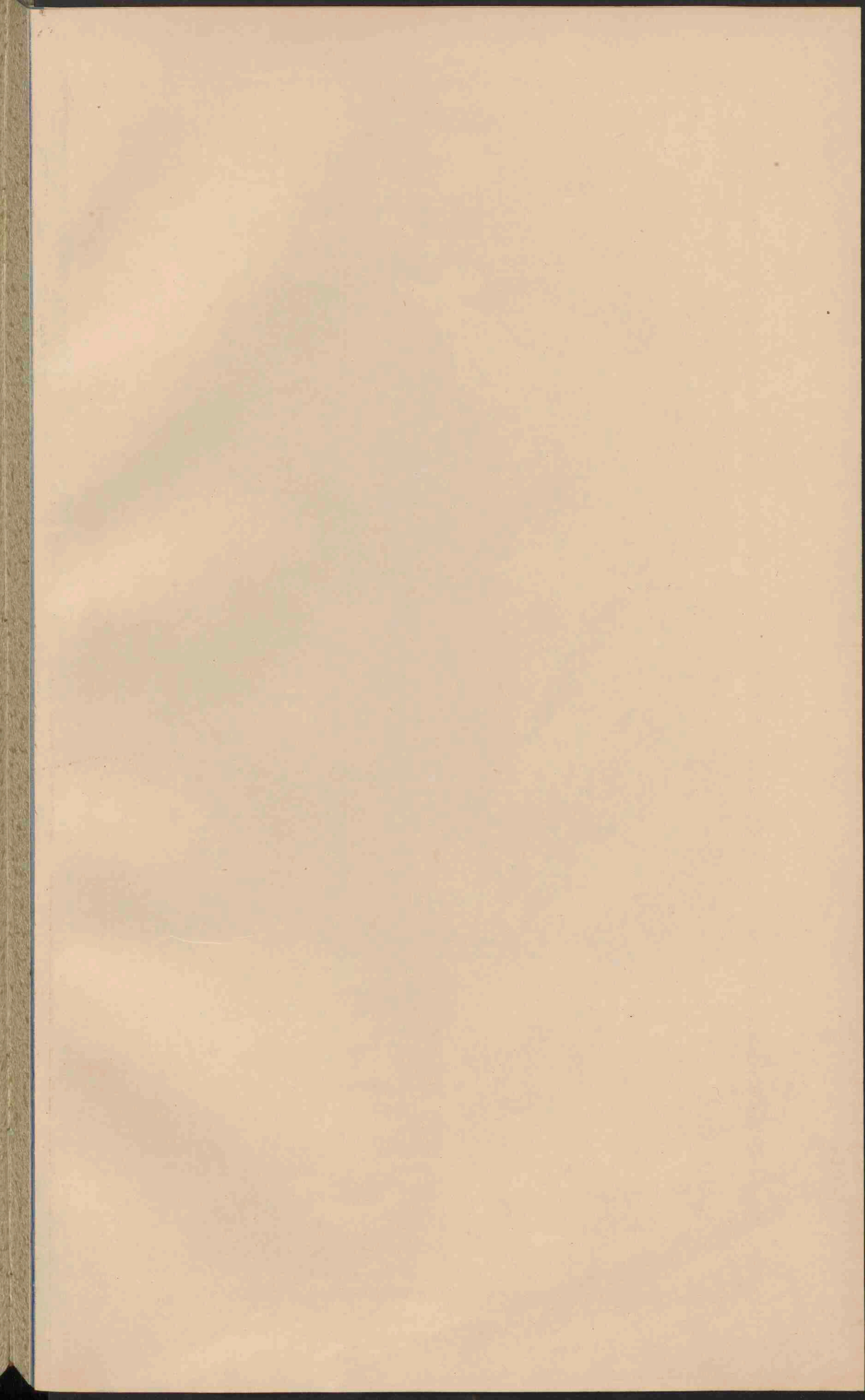

Grontmij en J.B. Walters. Lith. v. d. Weijer Groningen.

NEDERLAND.

GROOTE VERKEERSWEGEN.

Schaal 1:800.000.

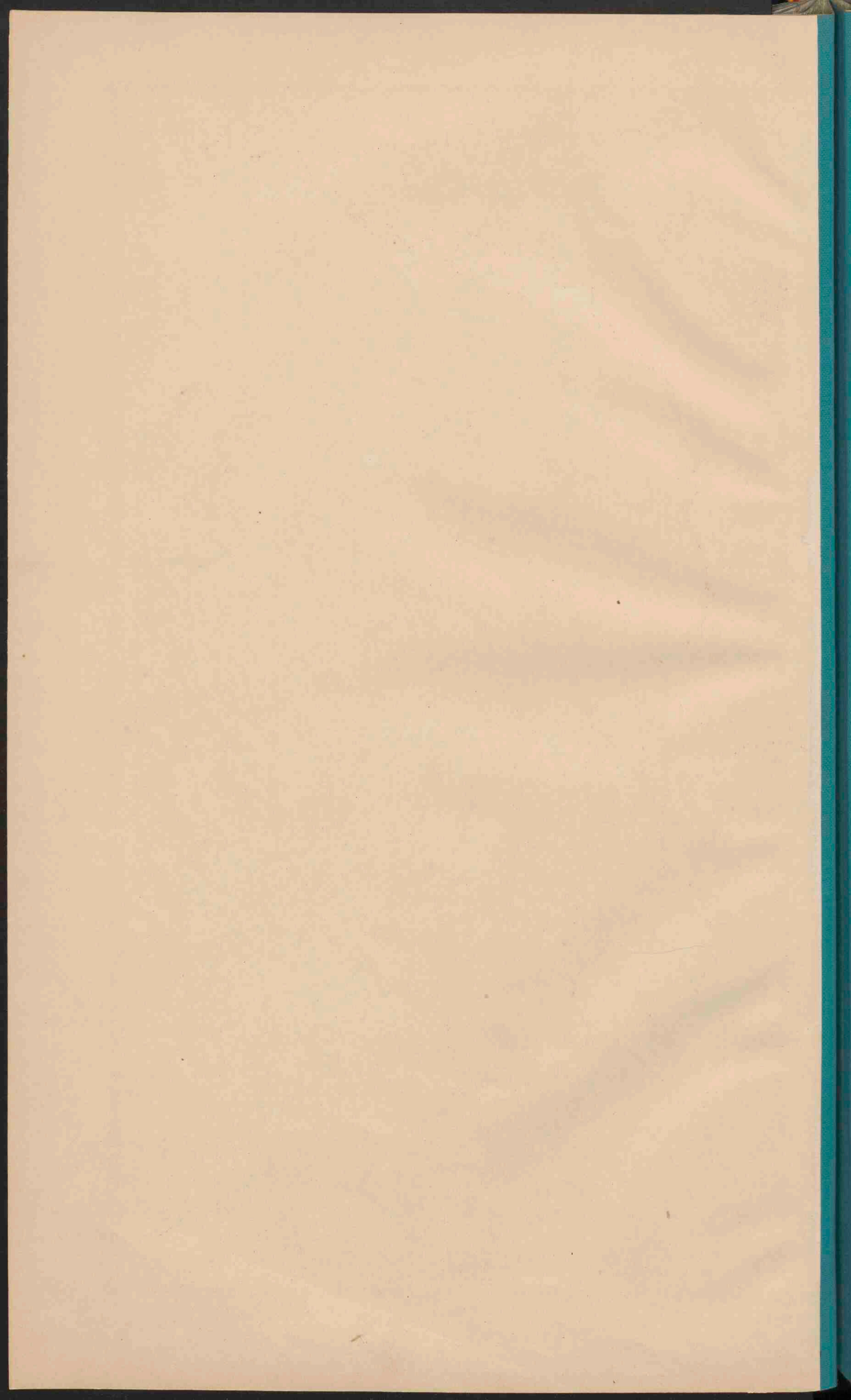

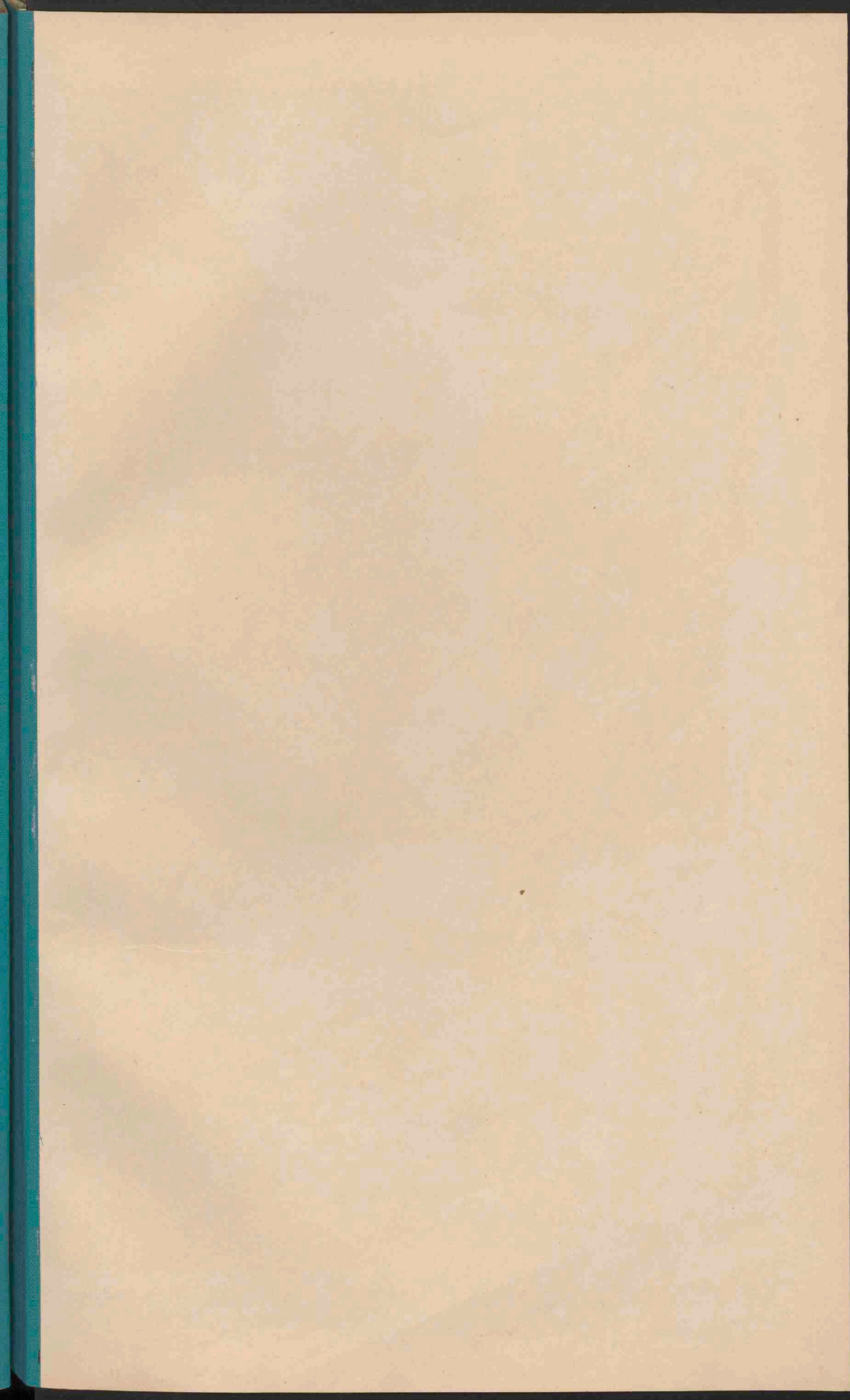
- Rivieren, die met de zee in open verbinding staan.
- Rivieren, door sluisen enz. van het binnenwater afgesloten.
- Boezemwater.
- Waterweg n. Duitsch. n. Rotterdam, en Antwerpen.
- Uitgevoerde Plas (n. Amsterd. langs Rijn-Waal Merwede Kanaal).
- Kanalen. Voerover zij tot de groote waterwegen behooren.
- zij ze aangegeven.
- Dijken langs de zee of de open rivieren.
- De hoogwaterlijn is zwart, de laagwaterlijn blauw aangegeven.
- De bij eb droogvallende gronden zijn lichtblauw gekleurd.
- Spoorwegen.
- PLAASTEN van meer dan 100.000 inn.
- PLAASTEN van 50 - 100.000.
- PLAASTEN van 20 - 50.000.
- PLAASTEN van 10 - 20.000.
- PLAASTEN van minder dan 10.000 inn.

BELANGRIJKE SPOORWEGVERBINDINGEN MET HET BUITENLAND.

Amst. (via Brno) tot Utrecht (via Brussel) tot Rotterdam (via Brussel) tot Parijs.
 (Amst. - Haag) tot Rotterdam (via Brussel) tot Parijs.
 Amst. - Utrecht - Brussel - Venlo - Gref. - Düsseldorf - Keulen.
 Amst. - Amersfoort - Oldenzaam - Rhine - Osnaabr. (Bremen) - Hamb. - Berlijn.
 Amst. - Rotterdam - Zeevaar. - Kijl - Gref. - Düsseldorf - Keulen.
 Amst. - Rotterdam - Zeevaar. - Emmen - Wevel. - Duss. - Keulen.
 Amst. - Rotterdam - Vlissingen - Londen.
 Rotterdam - Amst. - Zeevaar. - Oldenzaam - Rhine - Osnaabr. (Bremen) - Hamb. - Berlijn.
 Rotterdam - Utrecht - Brussel - Venlo - Gref. - Düsseldorf - Keulen.
 (Londen) - Vlissingen - Venlo - Gref. - Düsseldorf - Keulen.
 Harl. - Gron. - Nide. - Leer - Bremen - Hamb.
 Antw. - Roer. - Glad. - Düsseldorf.
 Antw. - Gent - Ostende.
 Hamb. - Bremen - Osnaabr. - Munst. - Wevel. - Venlo - Maastr. - Luik - Parijs.
 Keulen - Aken - Luik.

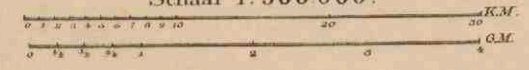

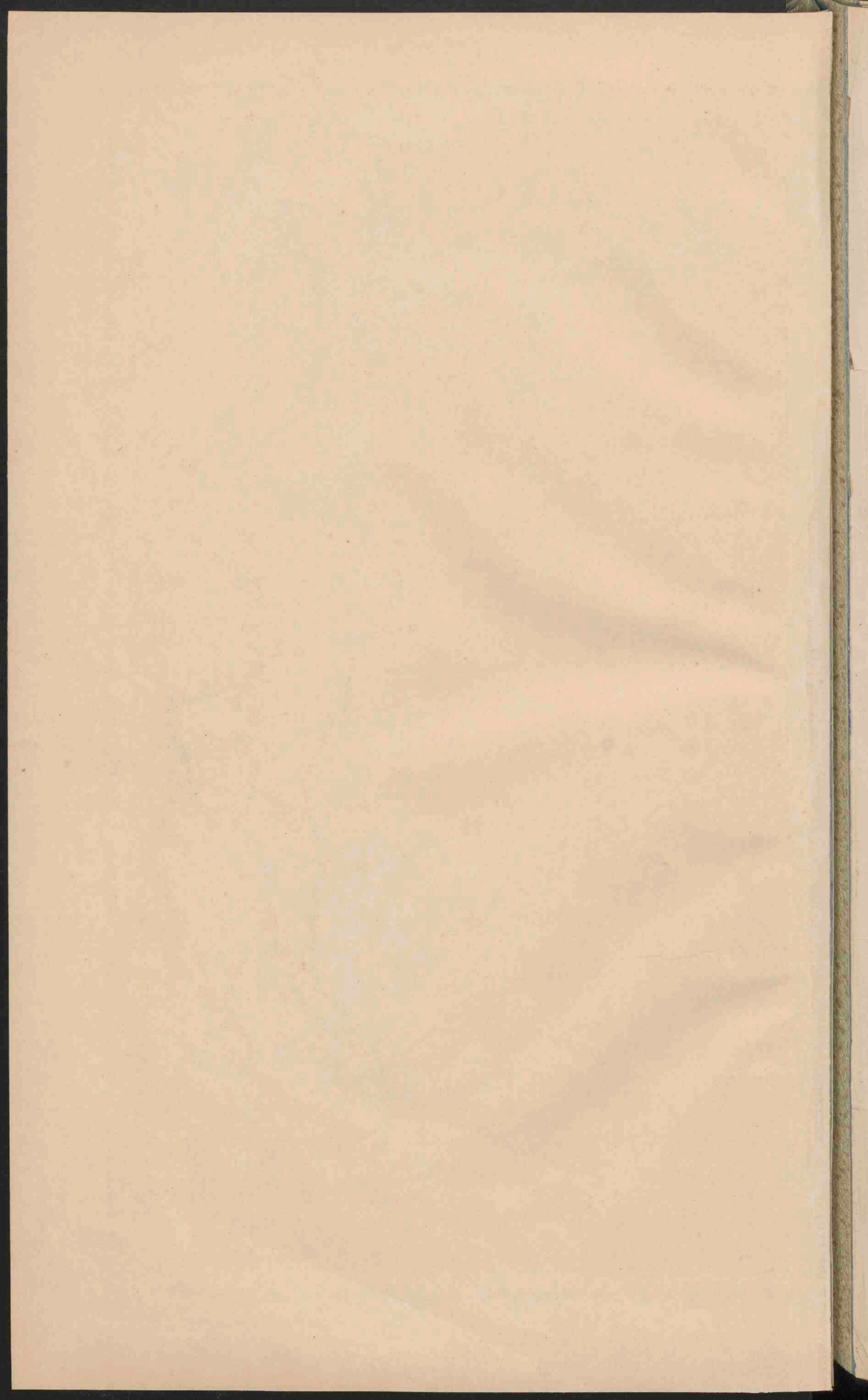

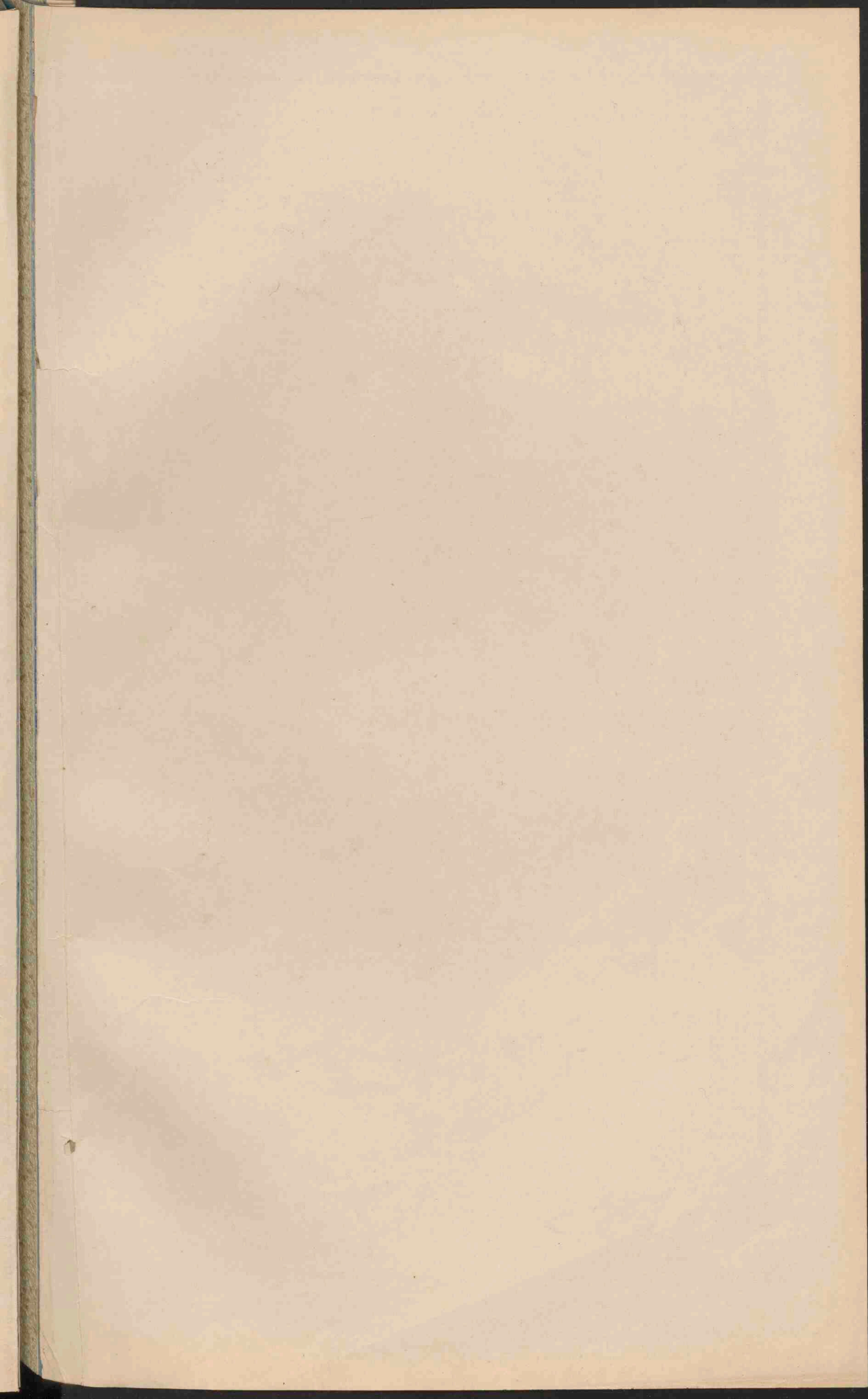
NOORD-HOLLAND, ZUID-HOLLAND EN UTRECHT.

Schaal 1:500 000.

- Rivieren, die met de zee in open verbinding staan.
- Voormalige rivieren, door sluizen enz. van het buitenwater afgesloten.
- Boezemwater.
- Uitgewoende plaatsen.
- Kanalen.
- Dijken langs de zee of de open rivieren.
- De hoogwaterlijn is zwart, de laagwaterlijn blauw aangegeven.
- De bij de droogvallende gronden zijn tichtblauw gekleurd.
- Spoorwegen.
- Tramwegen.
- PLAATSEN van meer dan 100.000 inw.
- PLAATSEN van 50 - 100.000 inw.
- PLAATSEN van 20 - 50.000 inw.
- PLAATSEN van 10 - 20.000 inw.
- PLAATSEN van minder dan 10.000 inw.
- Alle plaatsen, die woonen stedelijke rechten bezaten, zijn door een aangegeven.

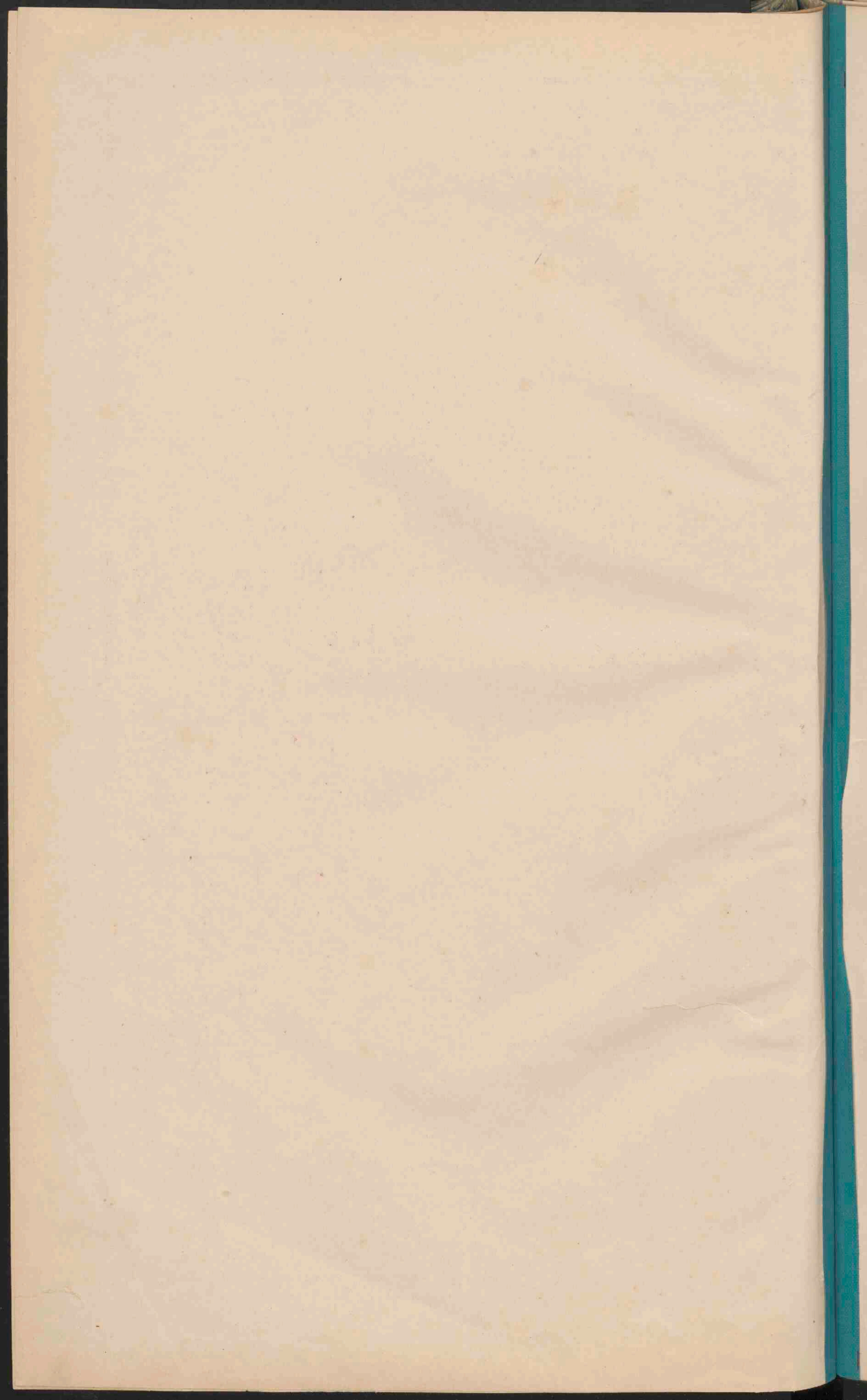

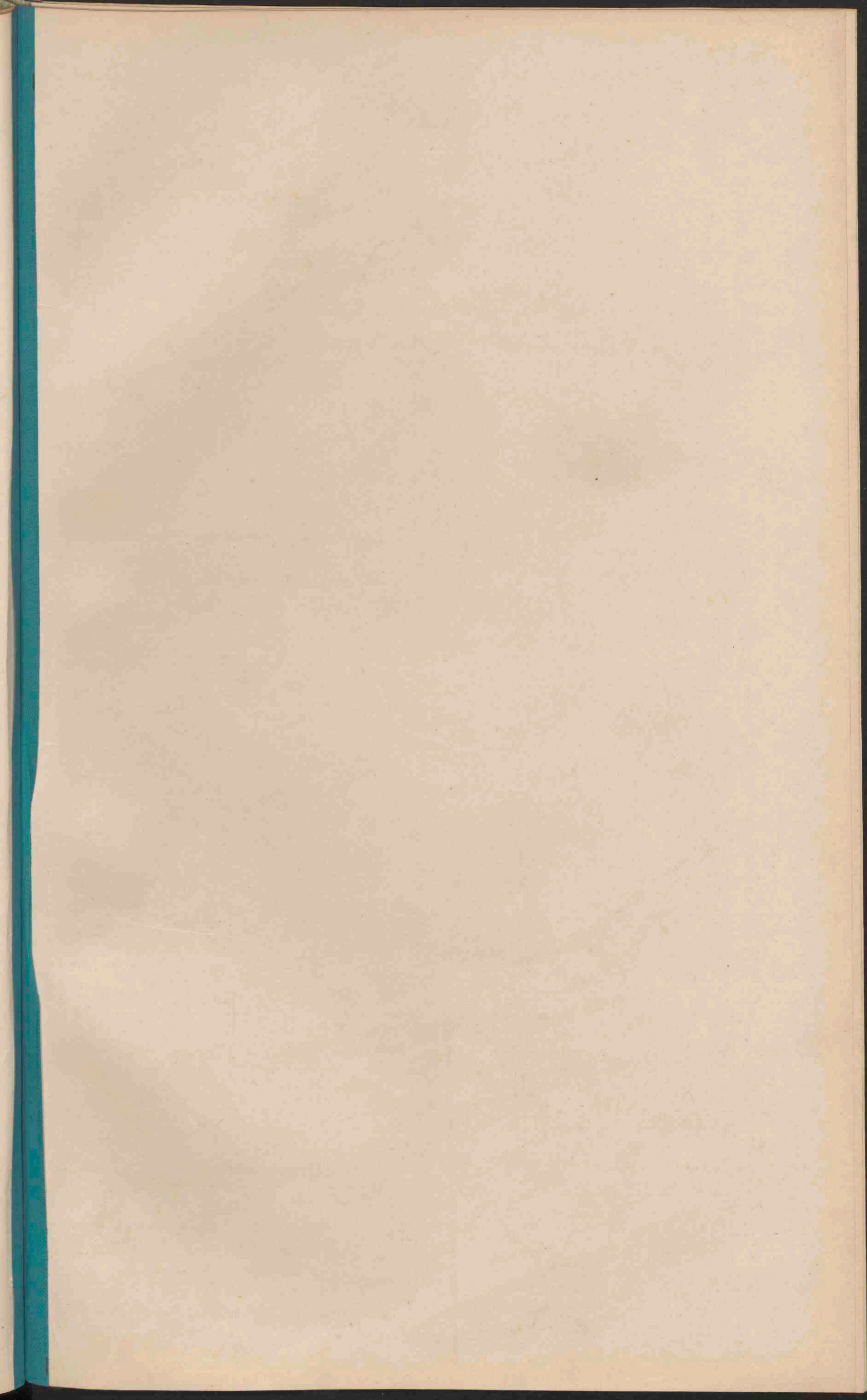

FRIESLAND, GRONINGEN, DRENTE, OVERIJSEL EN GELDERLAND.

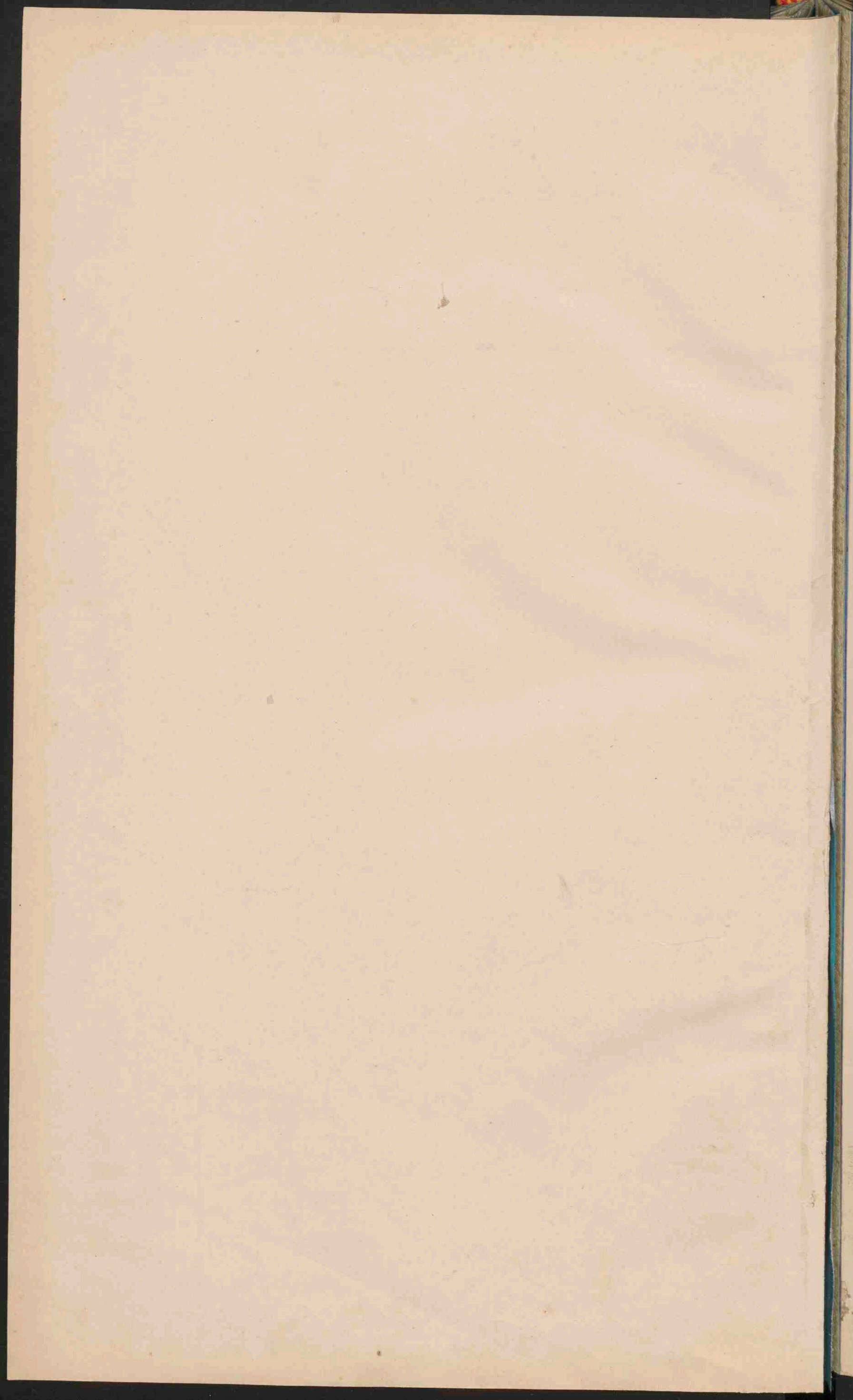
Schaal 1.500.000.
Zie voor de verklaring kaart XIX.

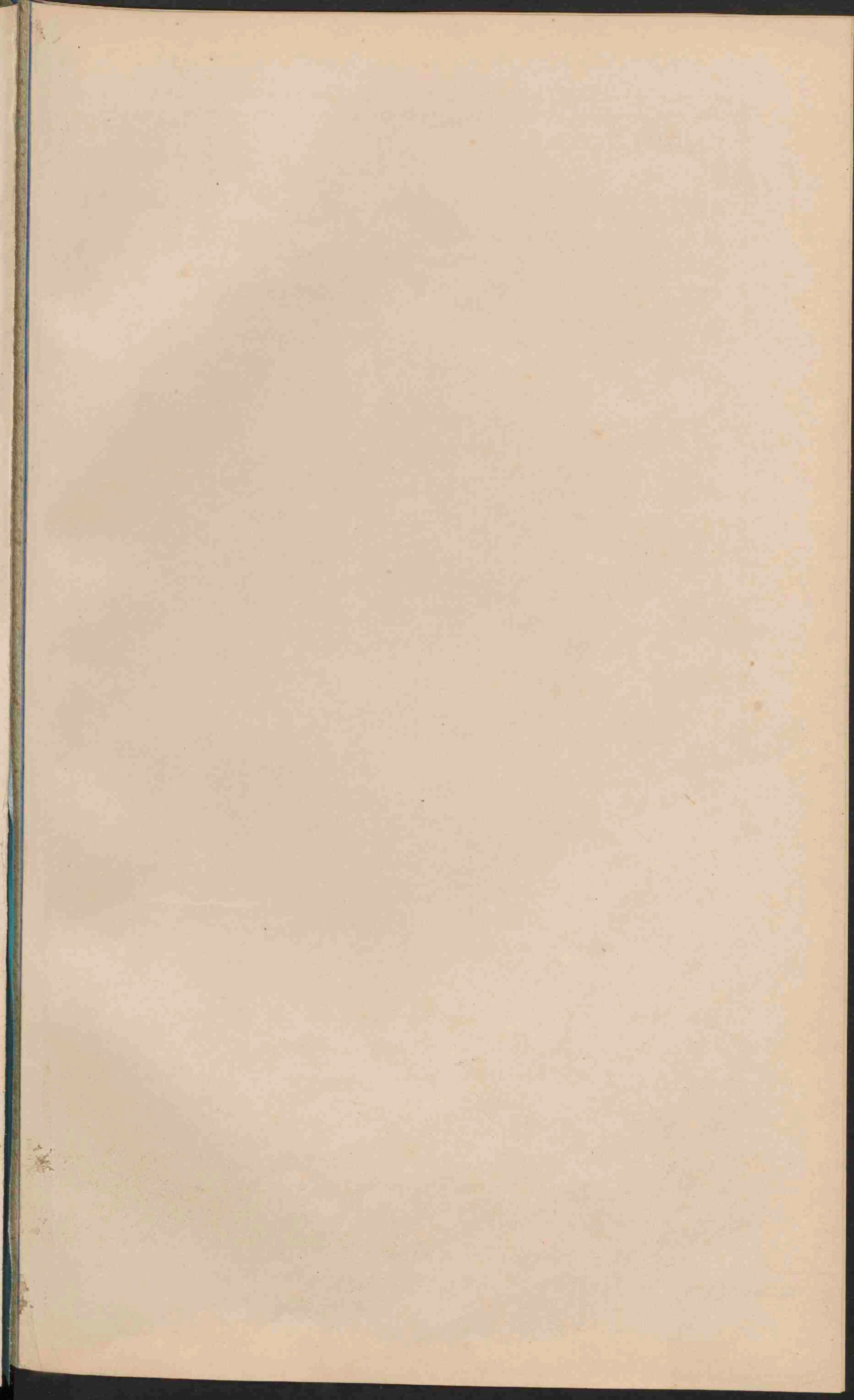

DUITSCHLAND.

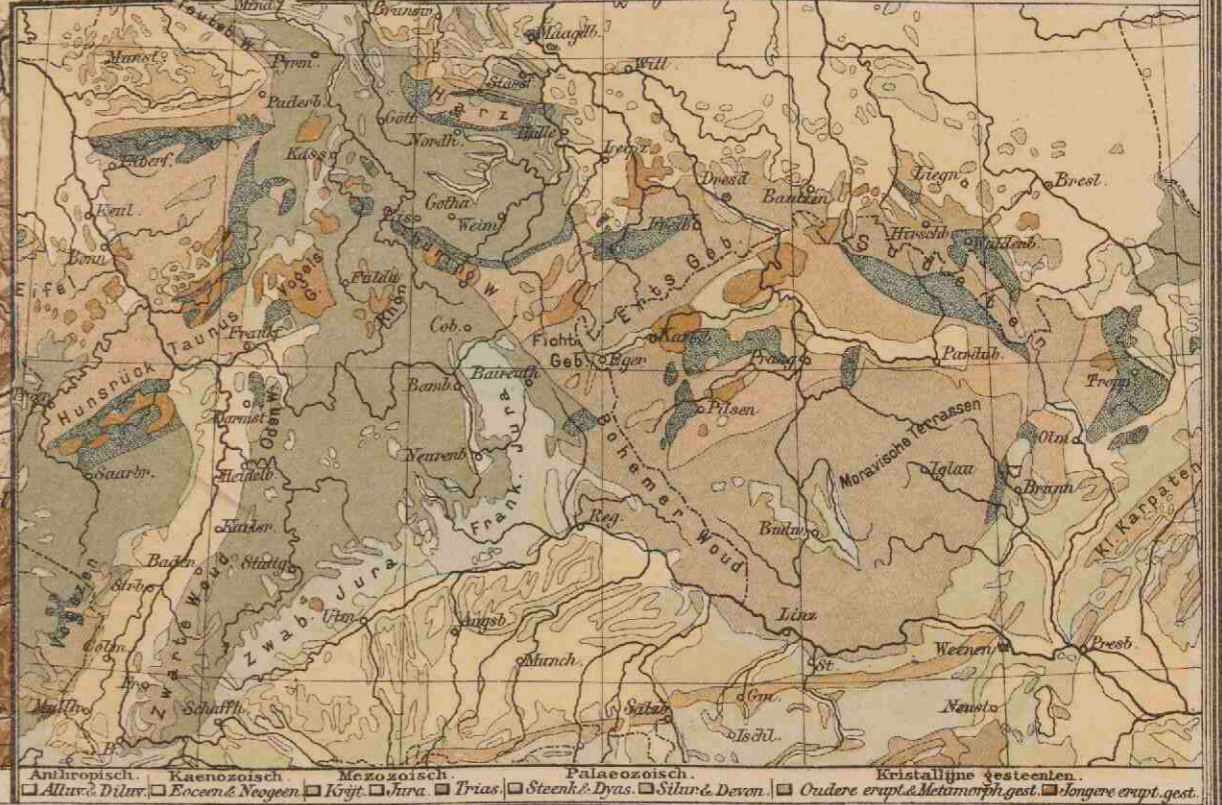
Schaal 1:3.150.000.

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Oogen mijlen.
Kilometer.

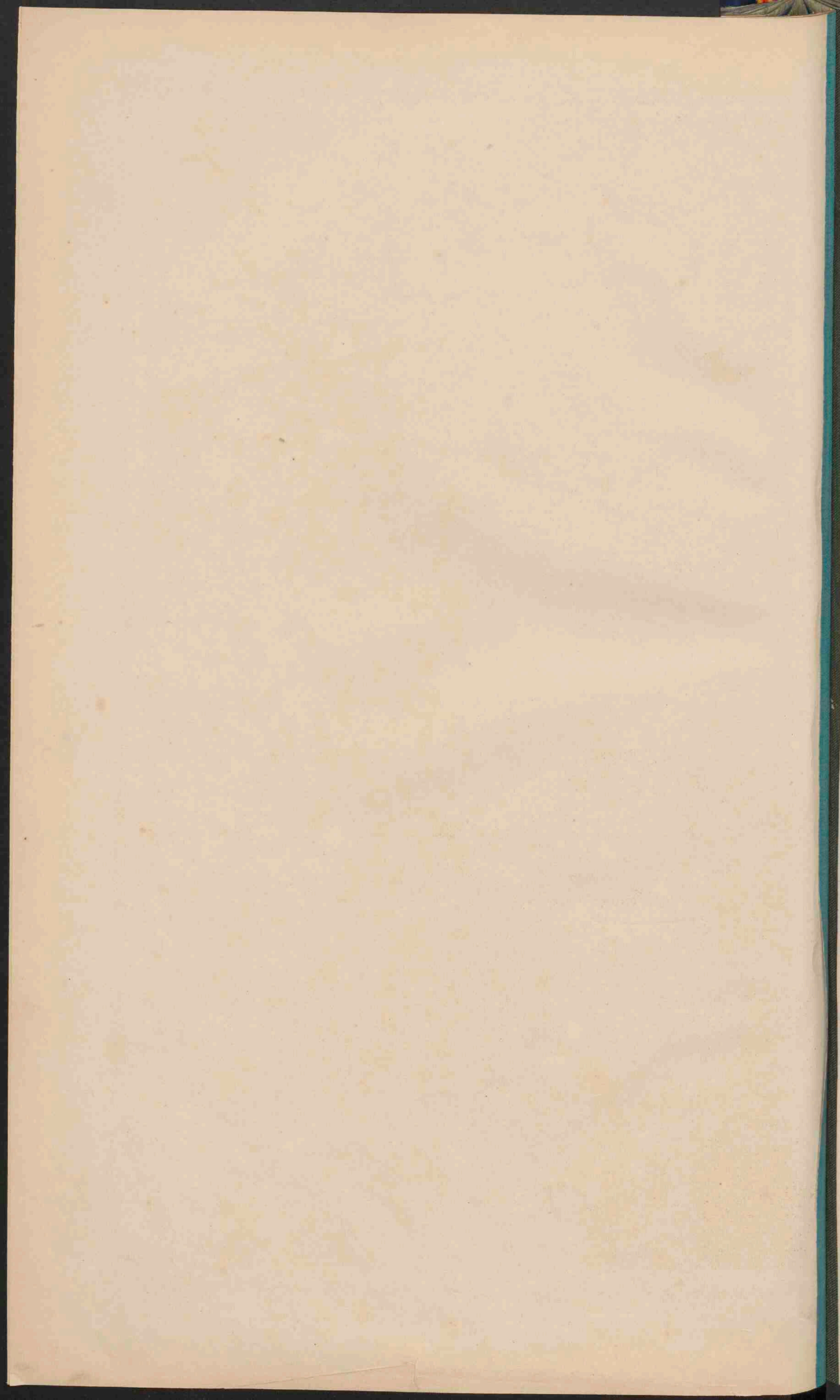
	Laagland beneden den zeespiegel.	Meter.
	Laagland	0 - 200.
	Hoogland en laag bergland	200 - 500.
	Middelgeb. en Hoogvl.	500 - 1500.
	Hooggebergte.	boven 1500.

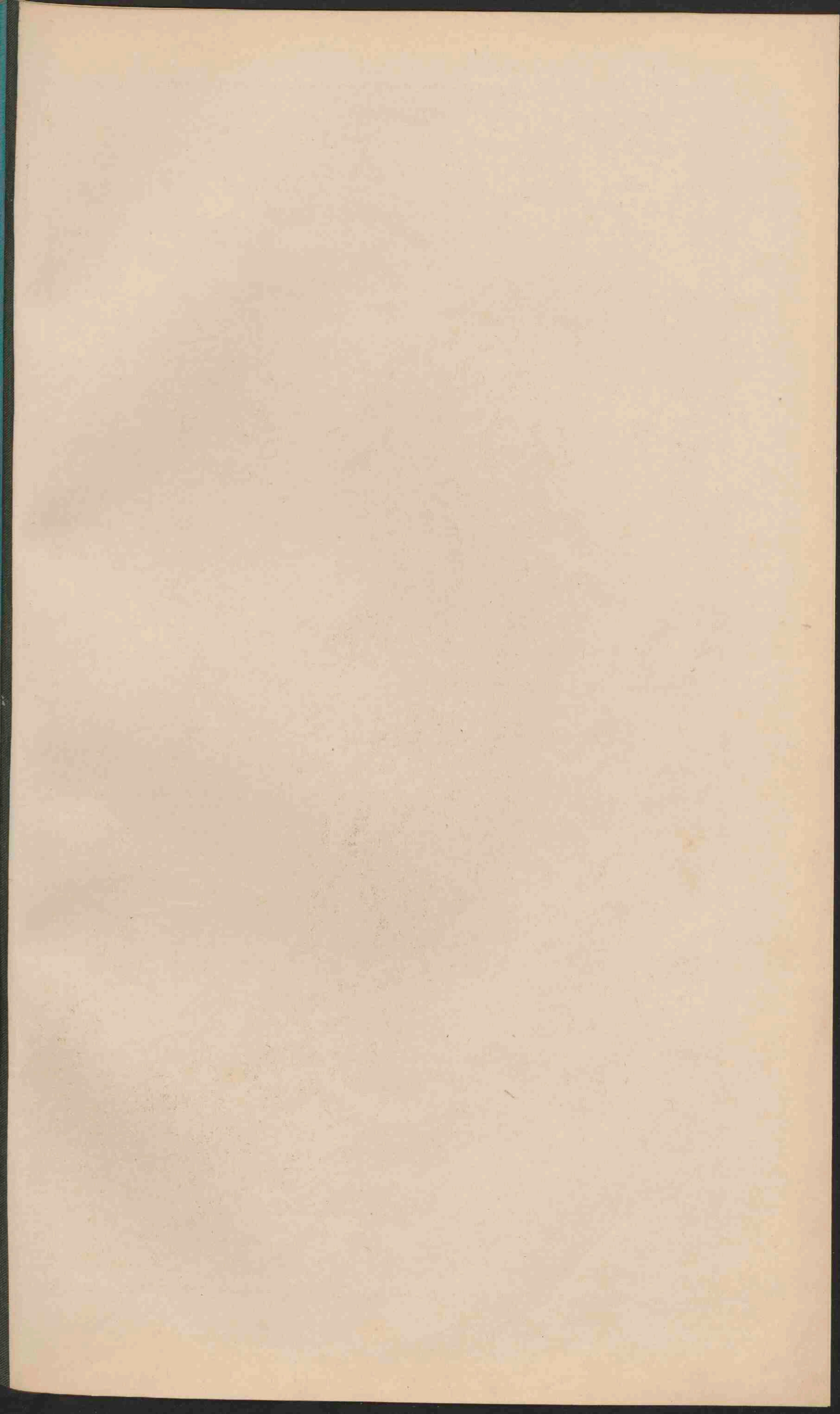

GEOLOGISCHE KAART.

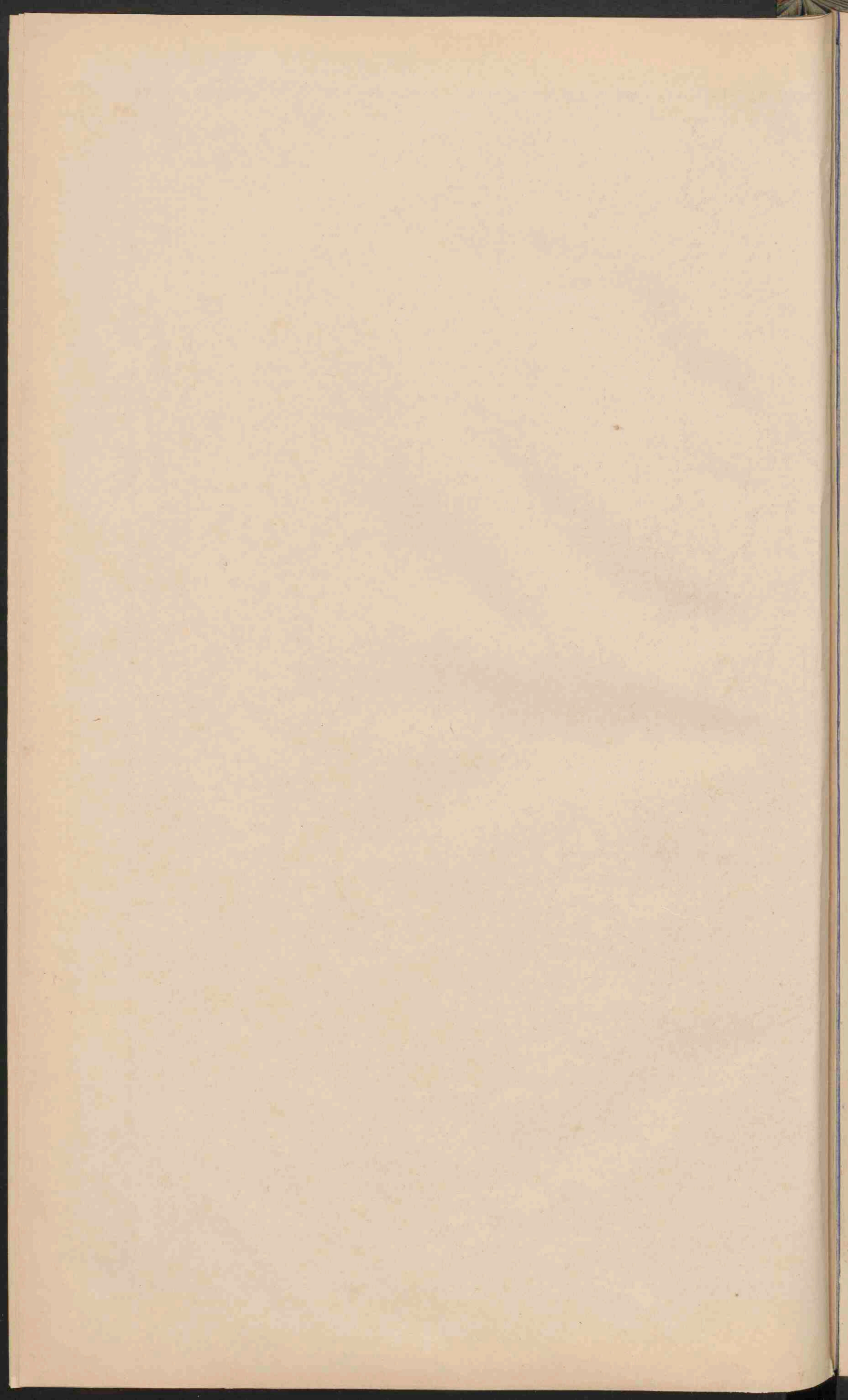

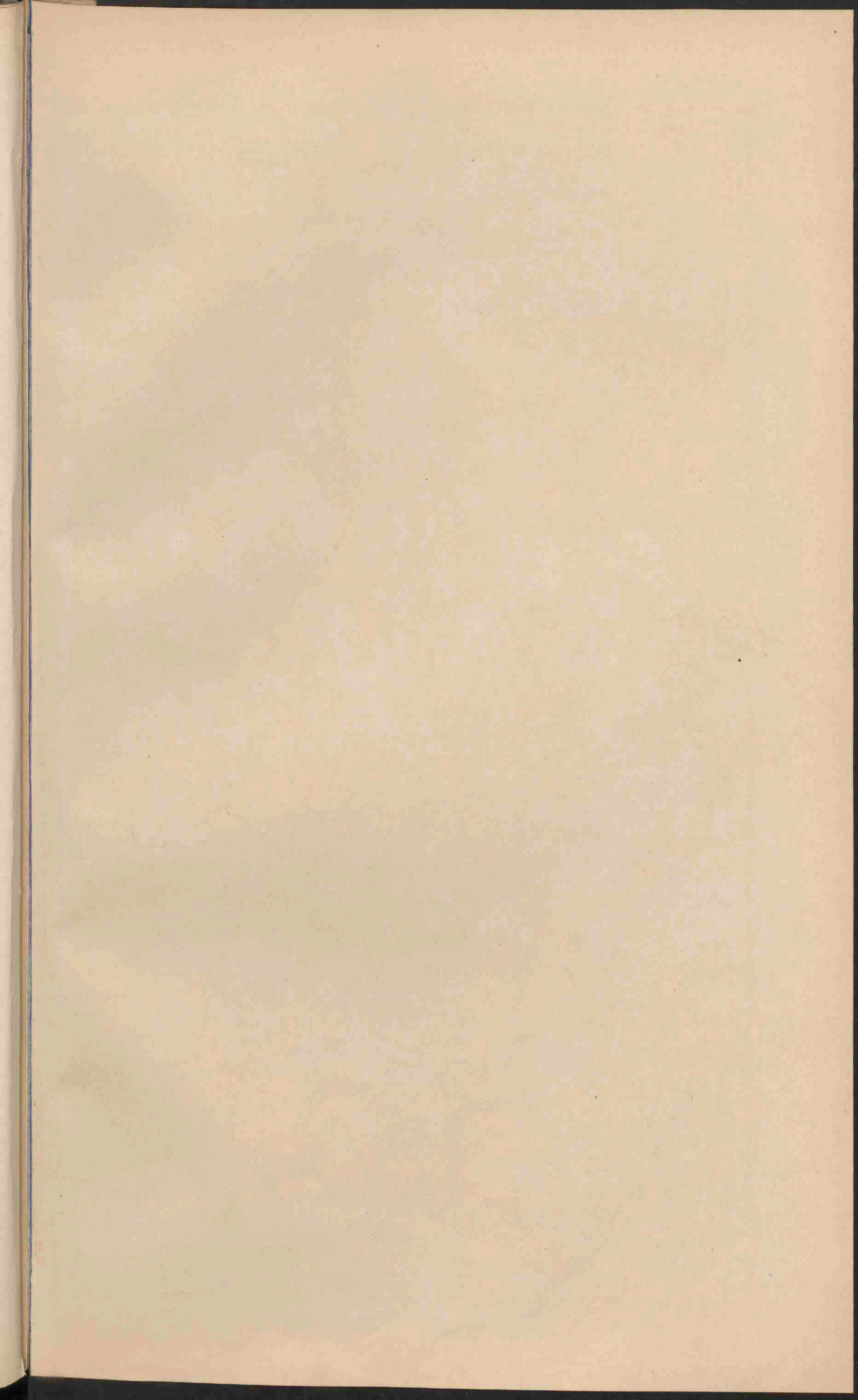
Anthropisch. Känozoisch. Mesozoisch. Palaeozoisch. Kristallijne gesteenten.
 Alve. Diluv. Eocen & Nageen. Krijt. Jura. Trias. Steenk. Dyas. Silur. & Devon. Oudere erupt. & Metamorft. gest. Jongere erupt. gest.

DUITSCHLAND.

Schaal 1:3.150.000.

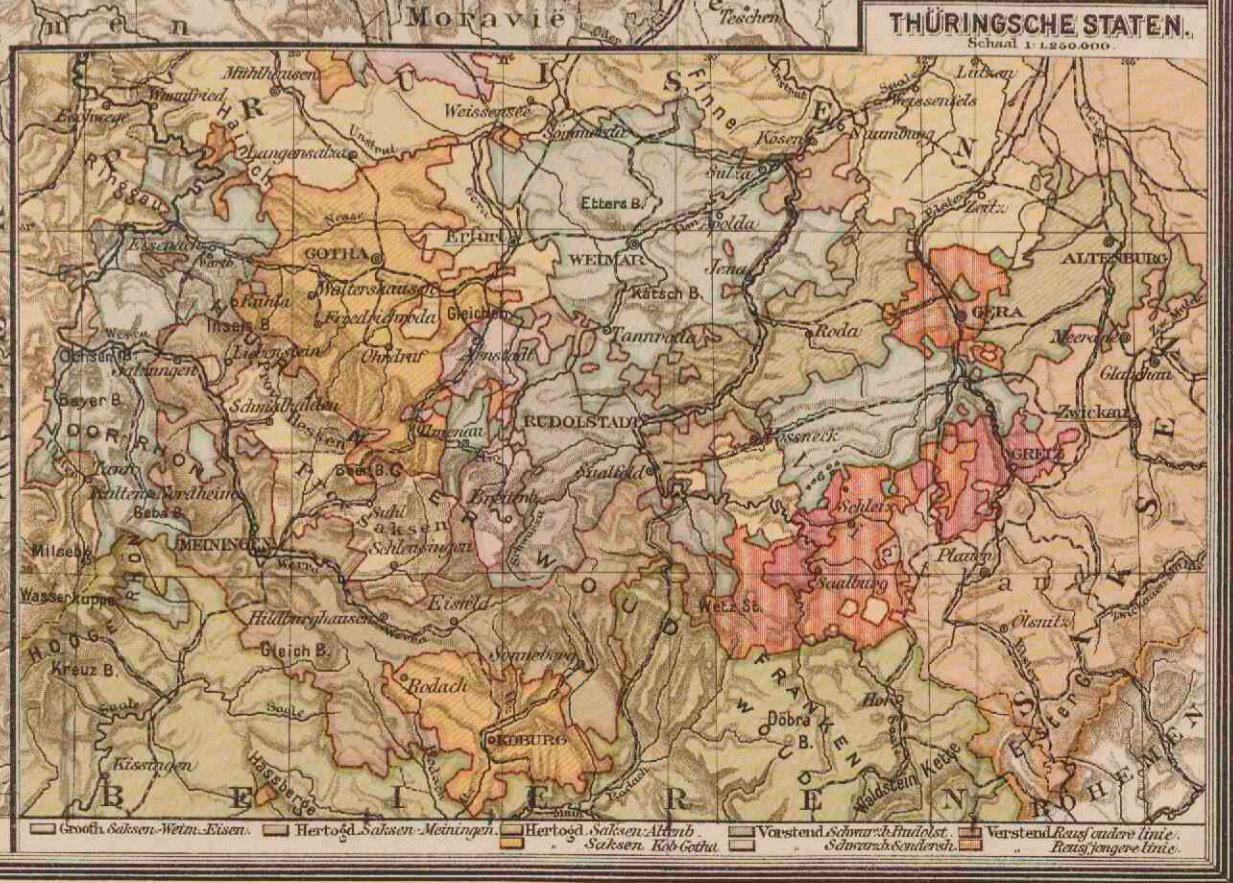
Geogr. mijlen. Kilometer.

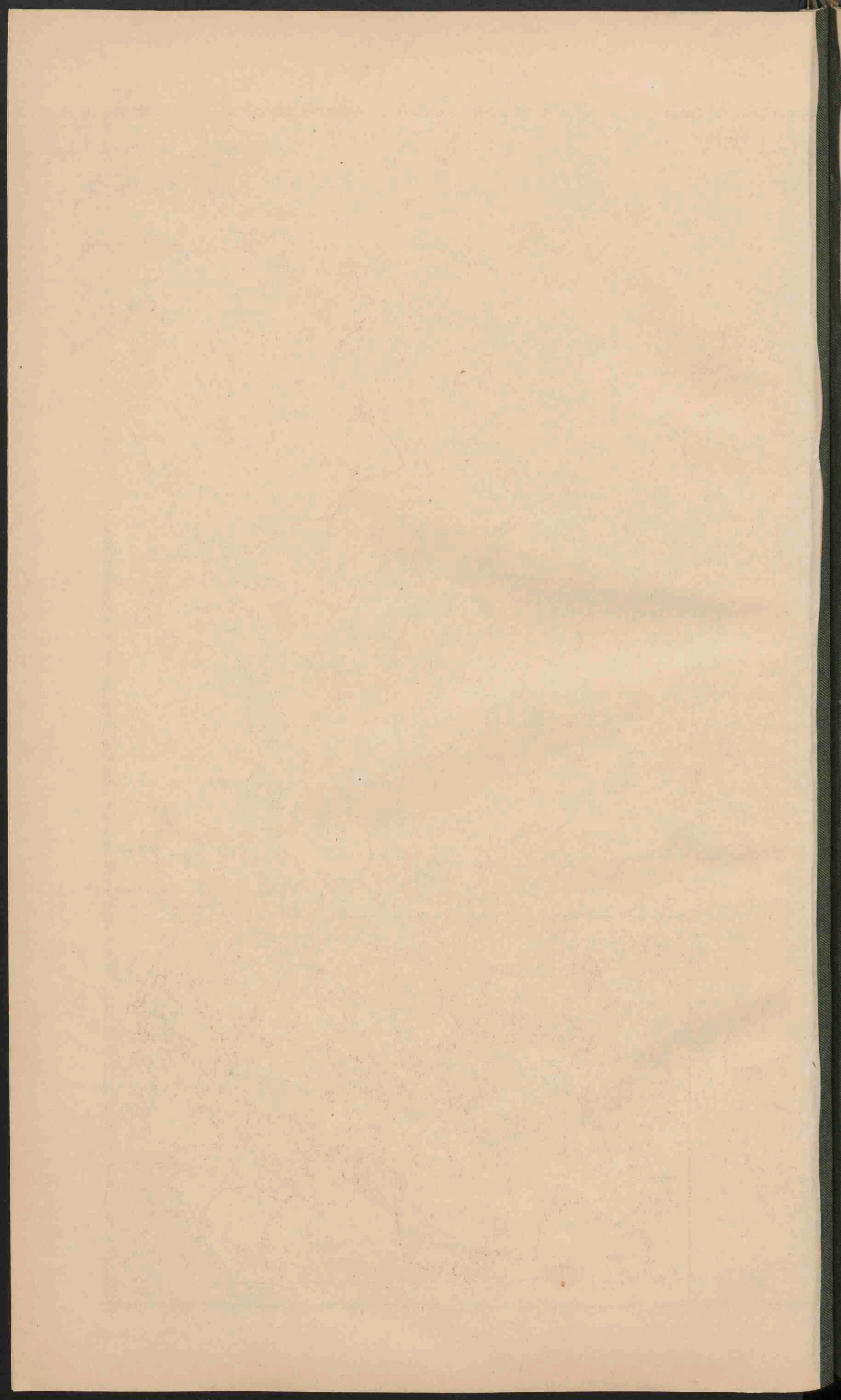
- PLAATS van meer dan 1 mill. inv.
- Plaatsen 500.000 - 100.000 inv.
- Plaatsen 100.000 - 50.000
- Plaatsen minder dan 50.000
- ⊛ Vestedingen.
- De hoofdsteden der landen zijn onderstreept.
- Belangrijke spoorwegen. — Kanalen.

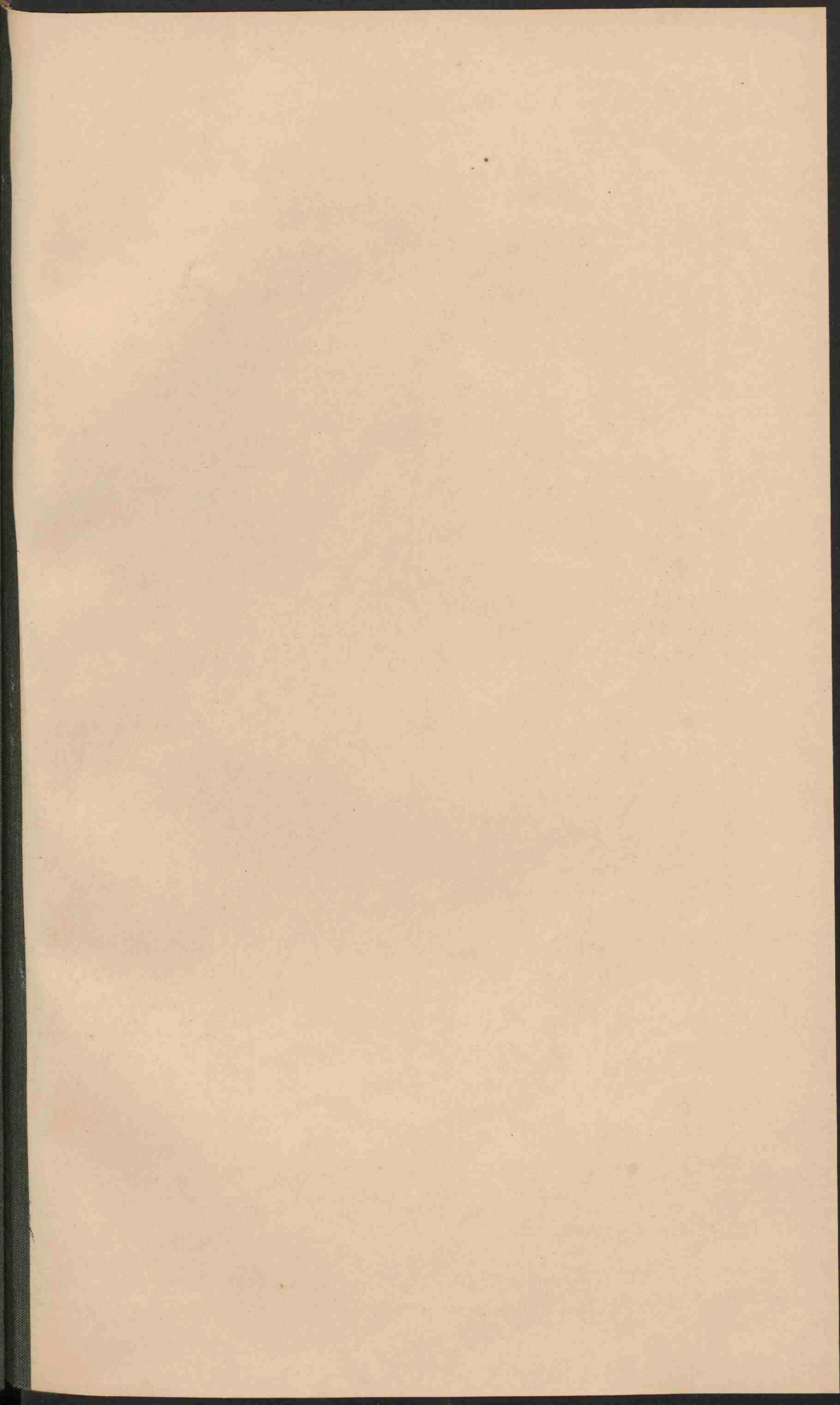

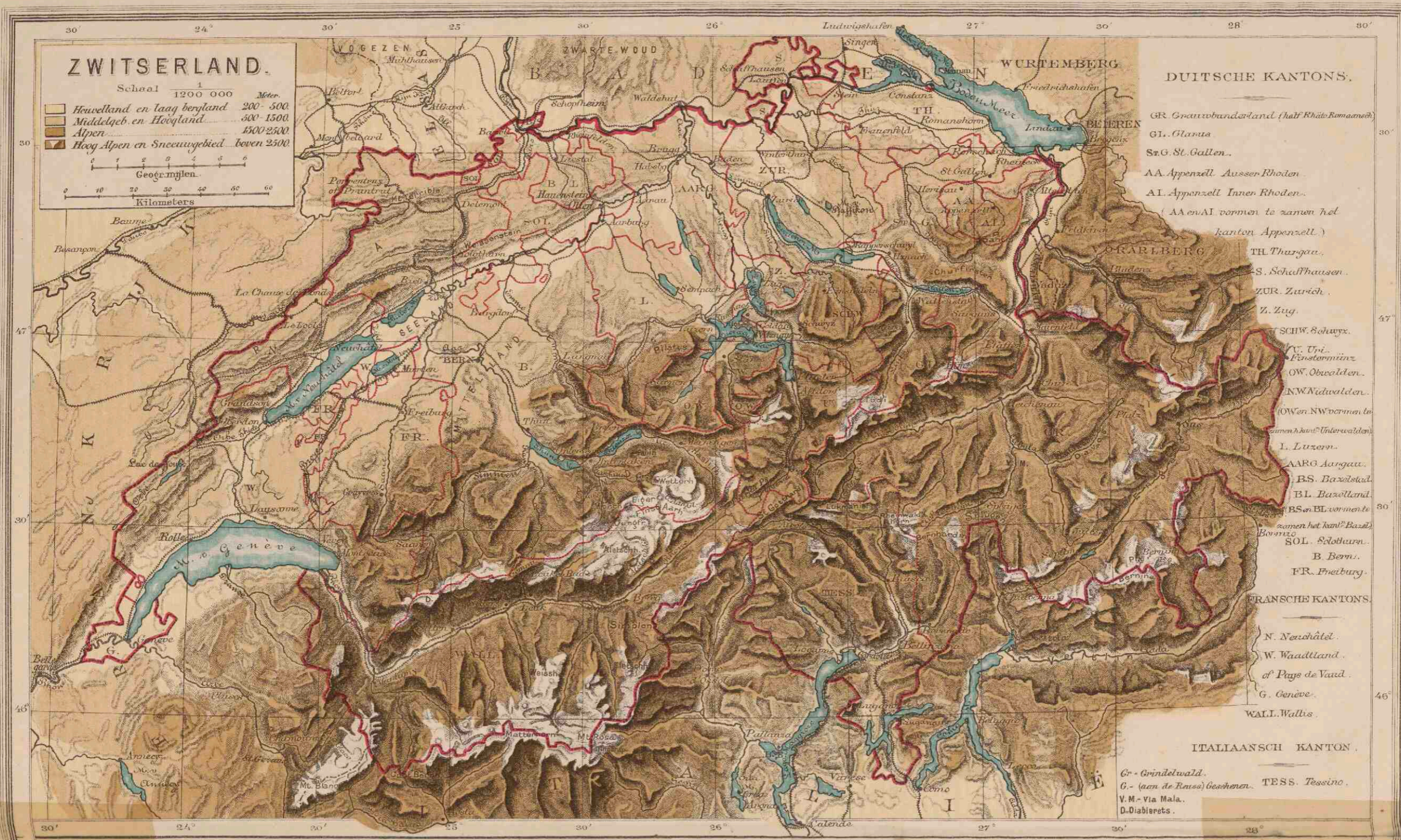
THÜRINGSISCHE STATEN.

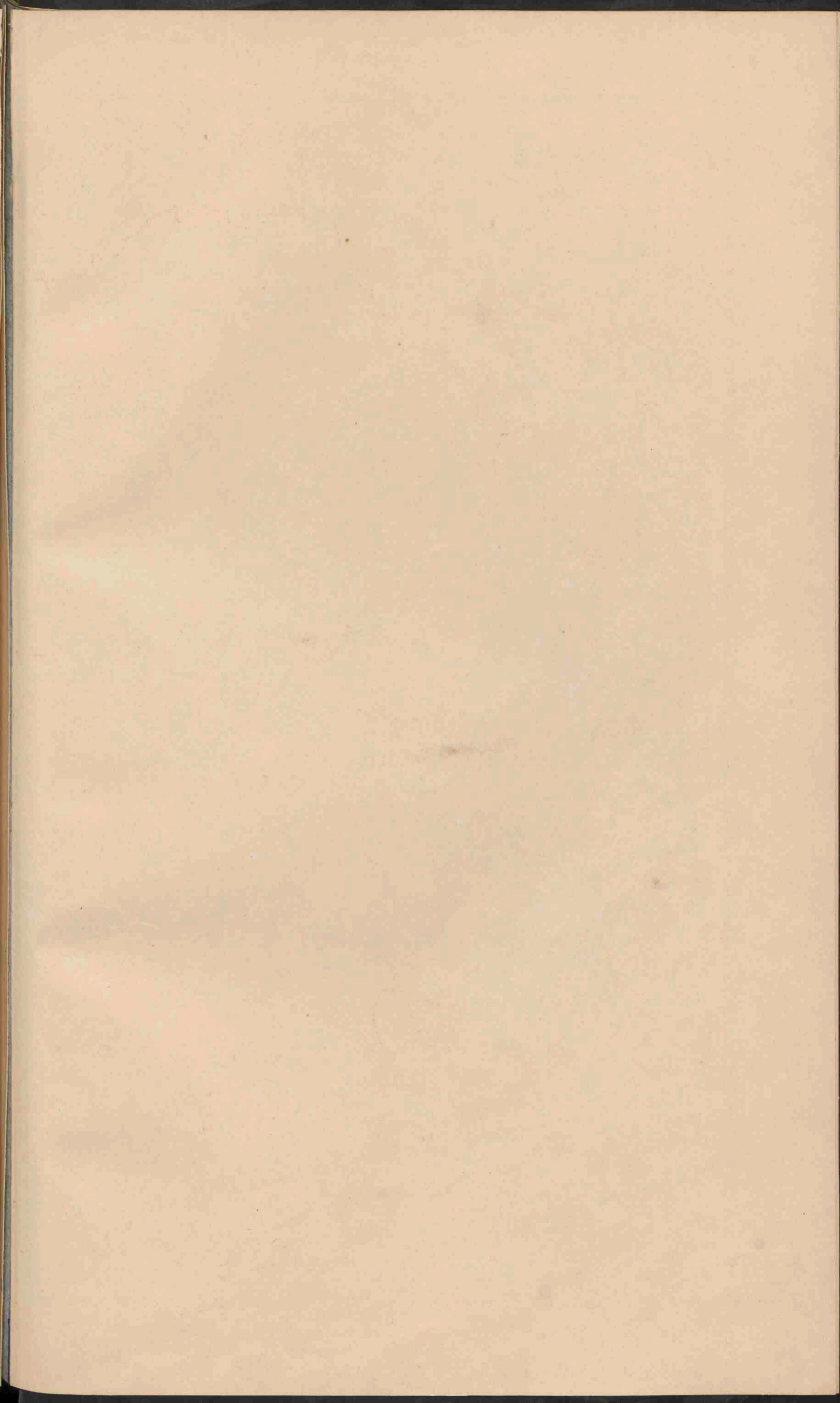
Schaal 1:1.250.000.

FRANKRIJK

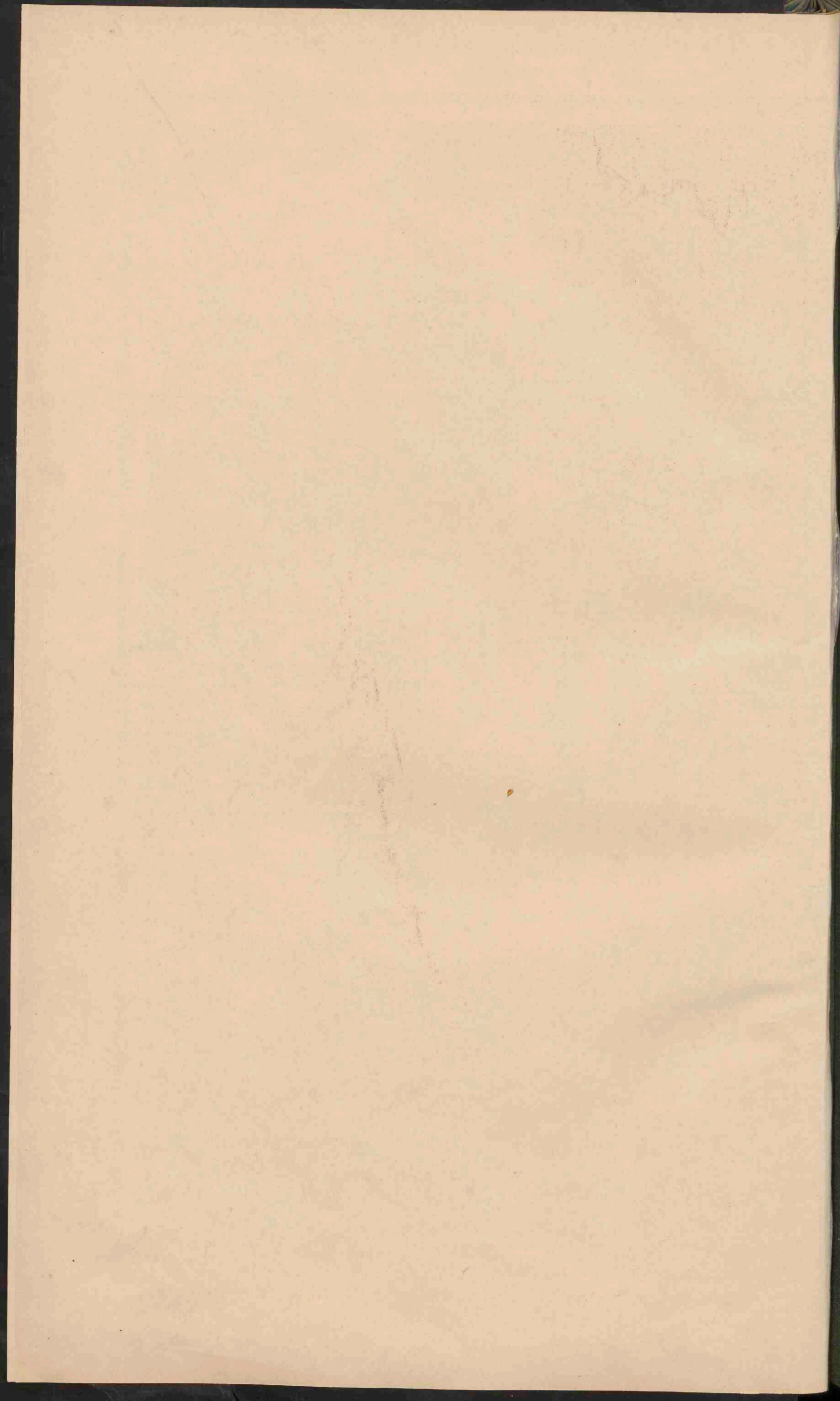
Schaal 1:3.000.000

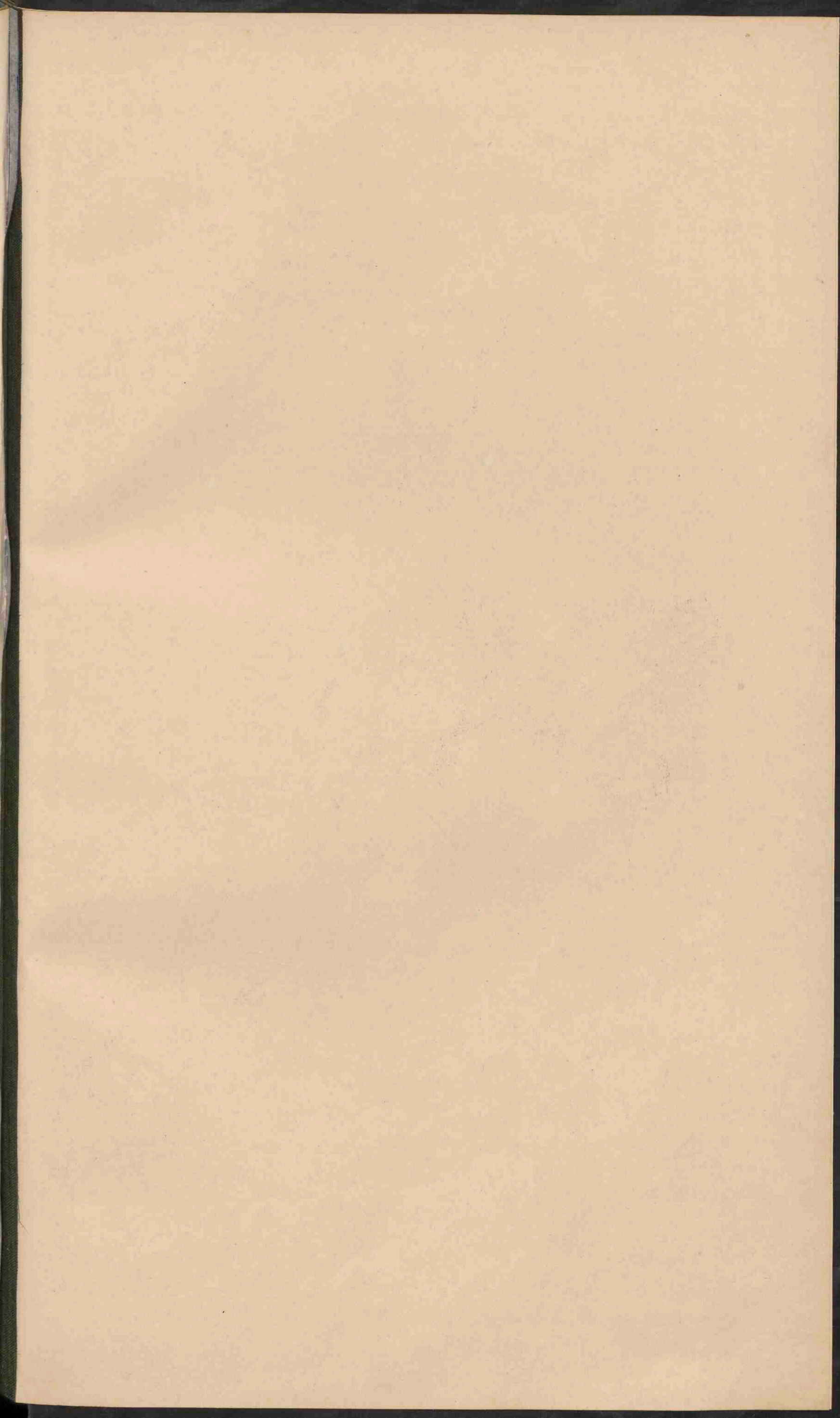

Laagland	0 - 200
Heuvelland en laag bergland	200 - 500
Middelgeb. en Hoogland	500 - 1500
Hooqgebergte	boven 1500

STEENKOLBEDDINGEN en TAALGEBIEDEN

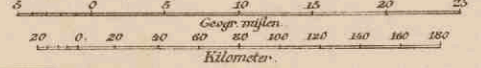
- Vlaamsch taalgebied
- Franssch taalgebied
- Provens in de 12 eeuw
- Provens taalgebied
- Constantijnen de Langue d'oc en de Langue d'oil

OOSTENRIJK-HONGARIJE EN ROEMENIË.

Schaal 1: 3.700.000.

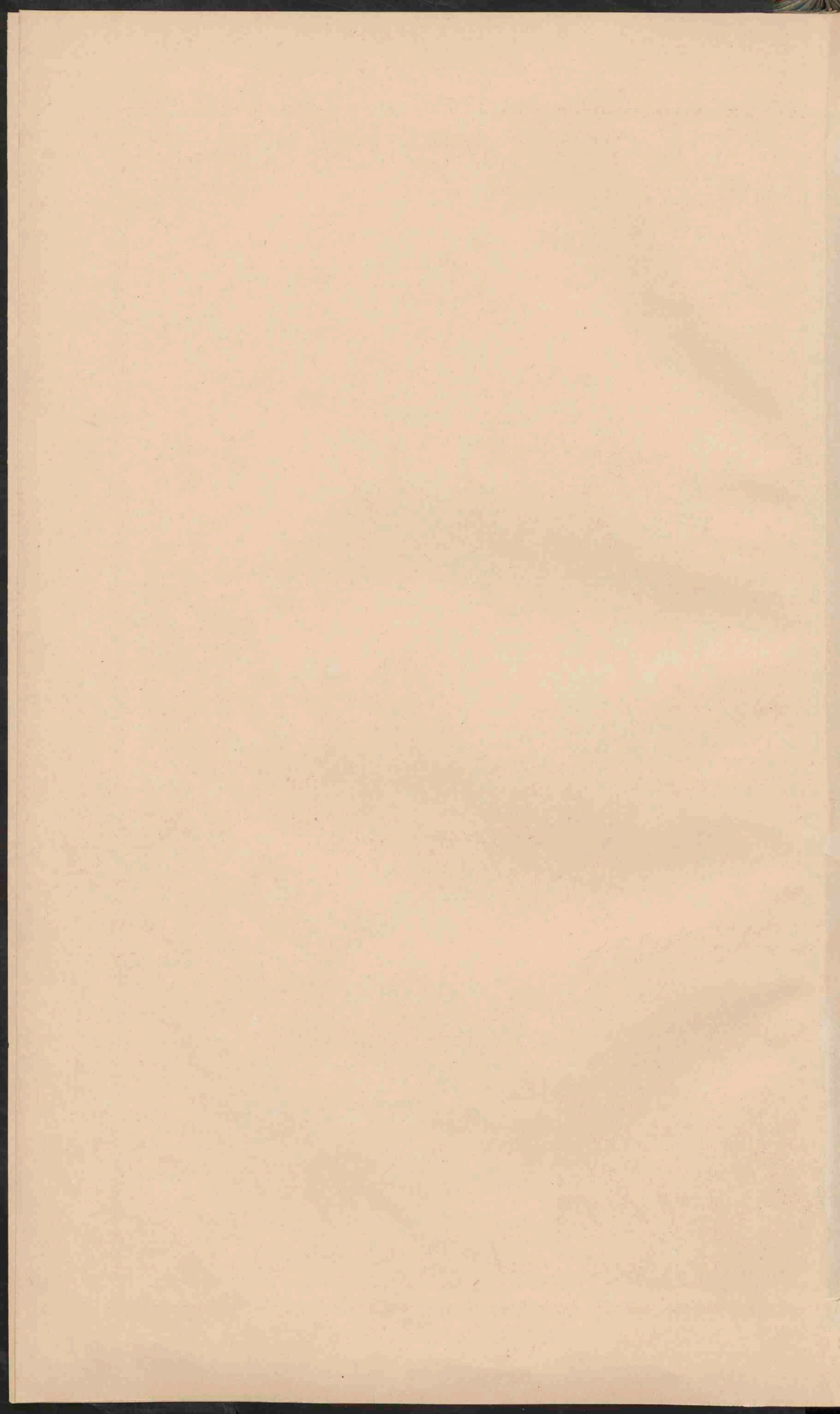

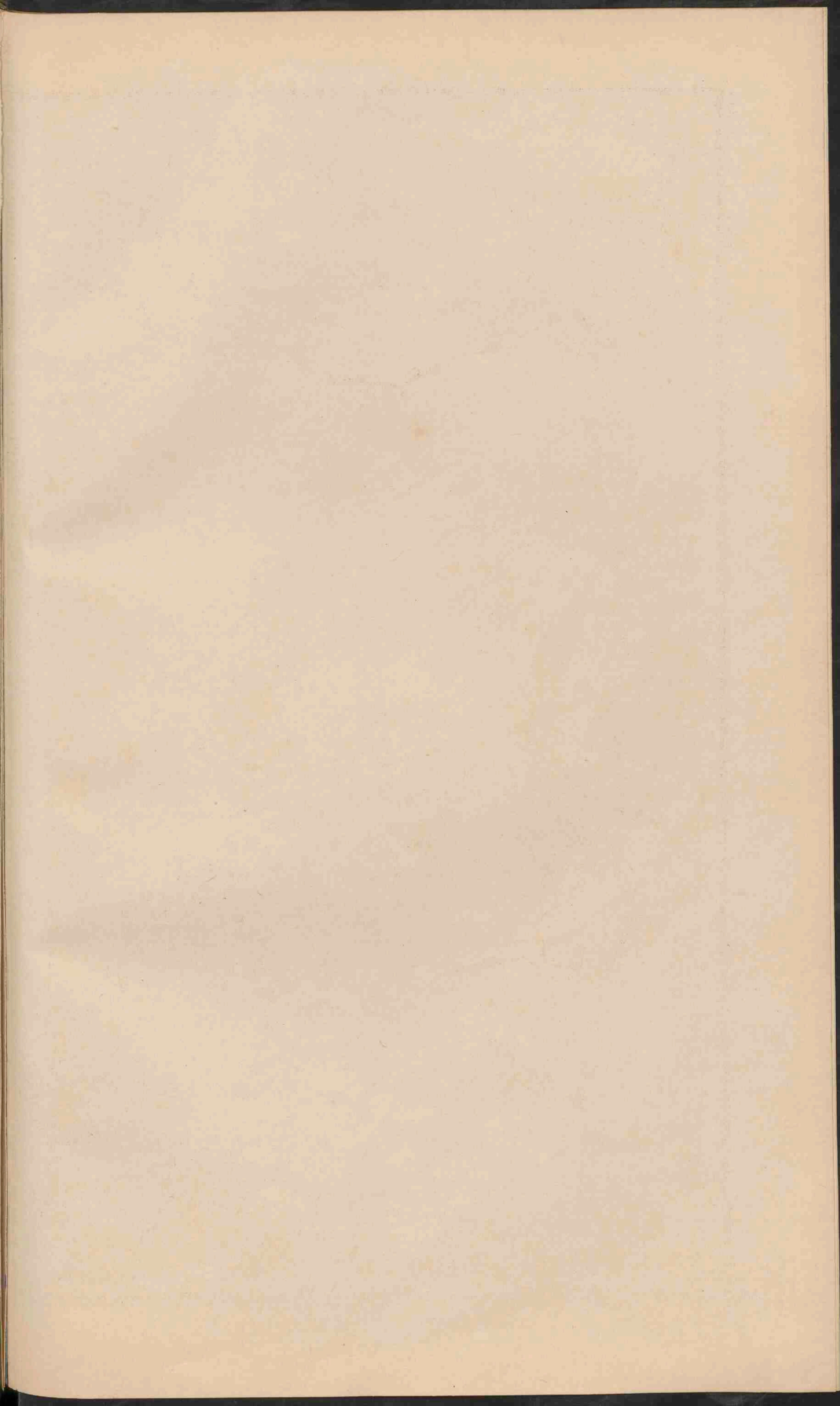
- Laagland 0-200
- Heuvelland en laag bergland 200-500
- Middelgeb. en Hoogland 500-1500
- Hooggebergte boven 1500

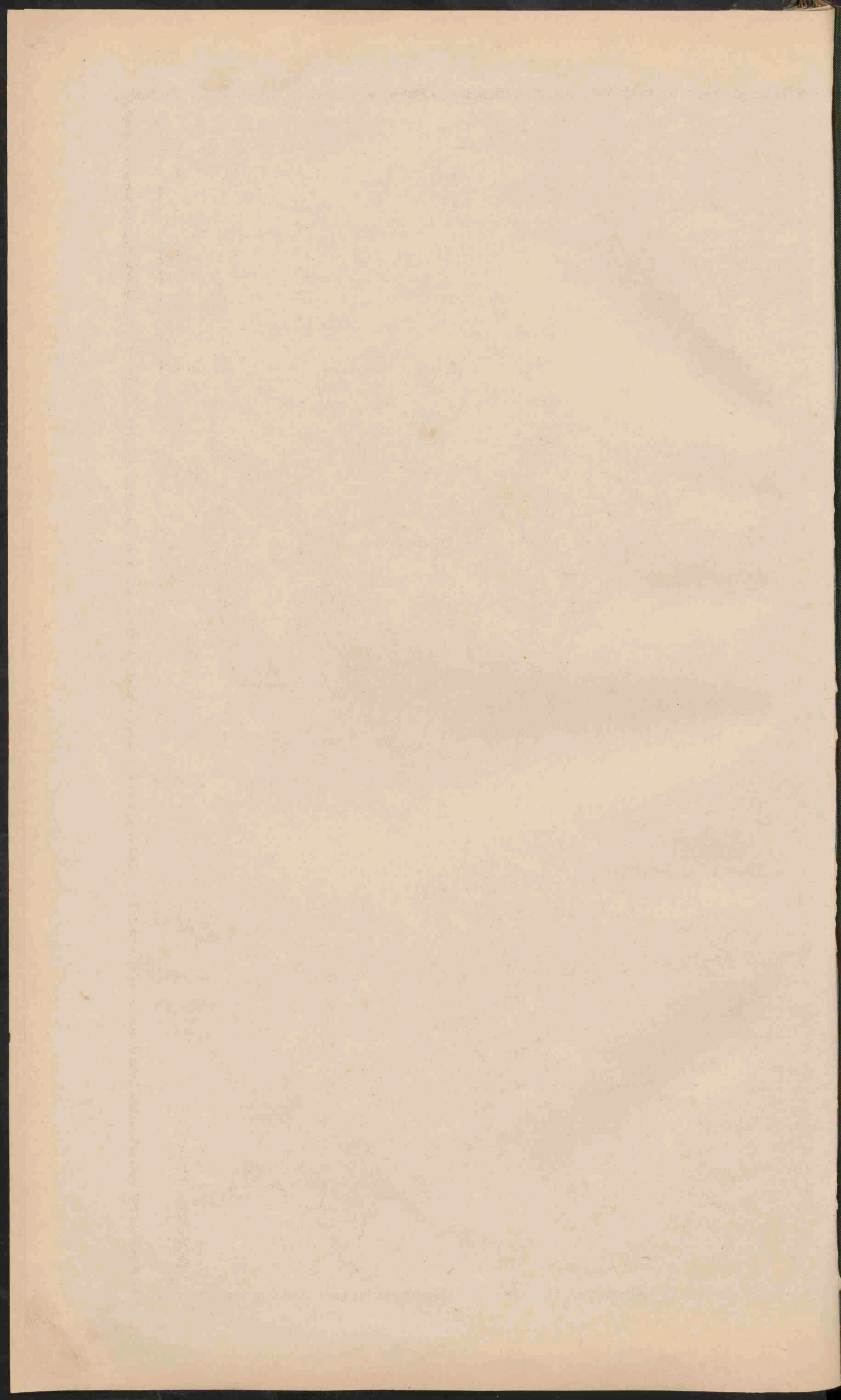
Crommelin, J.B. Wolters.

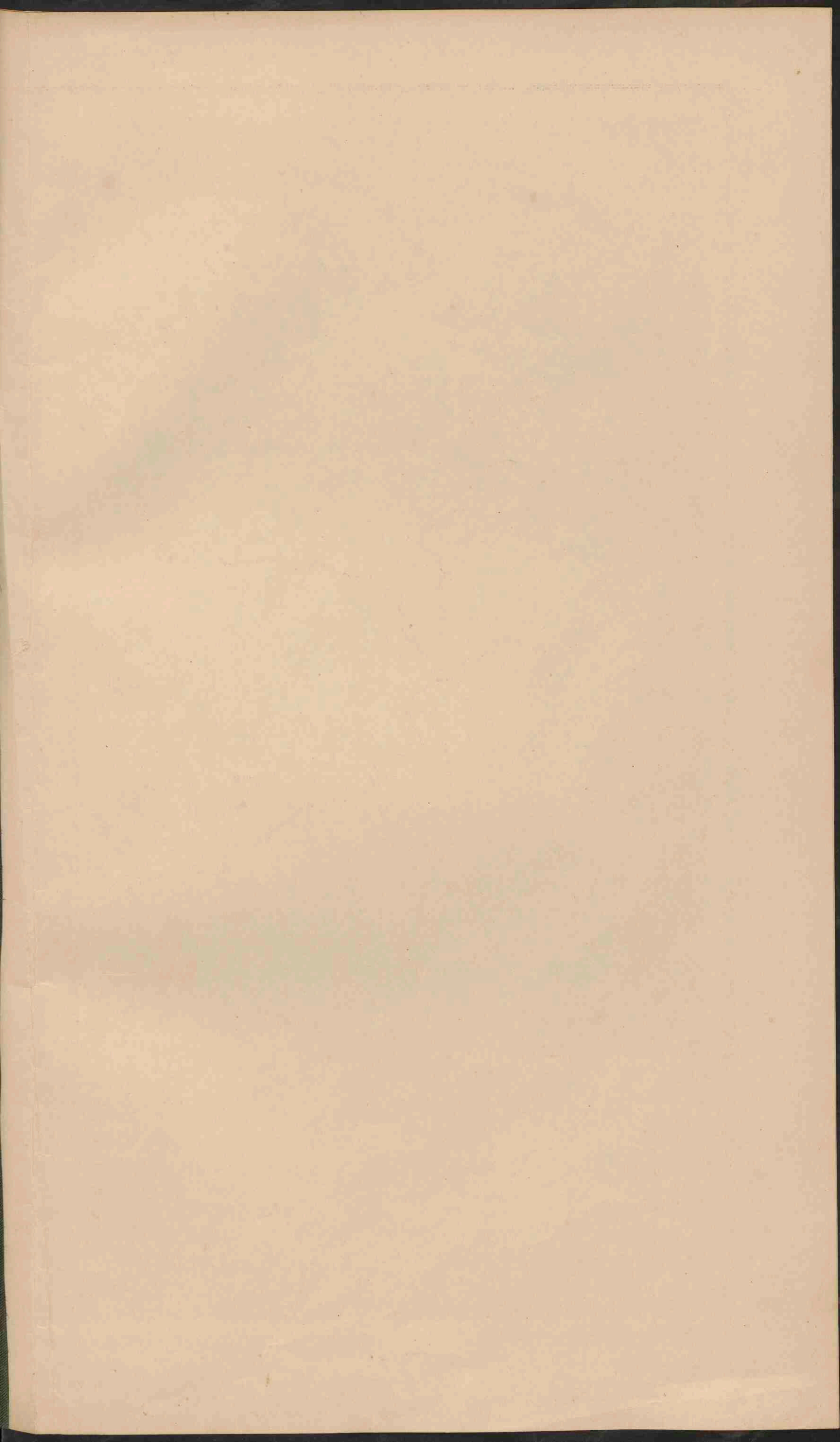
Lith. v. d. Weijer-Gravure.

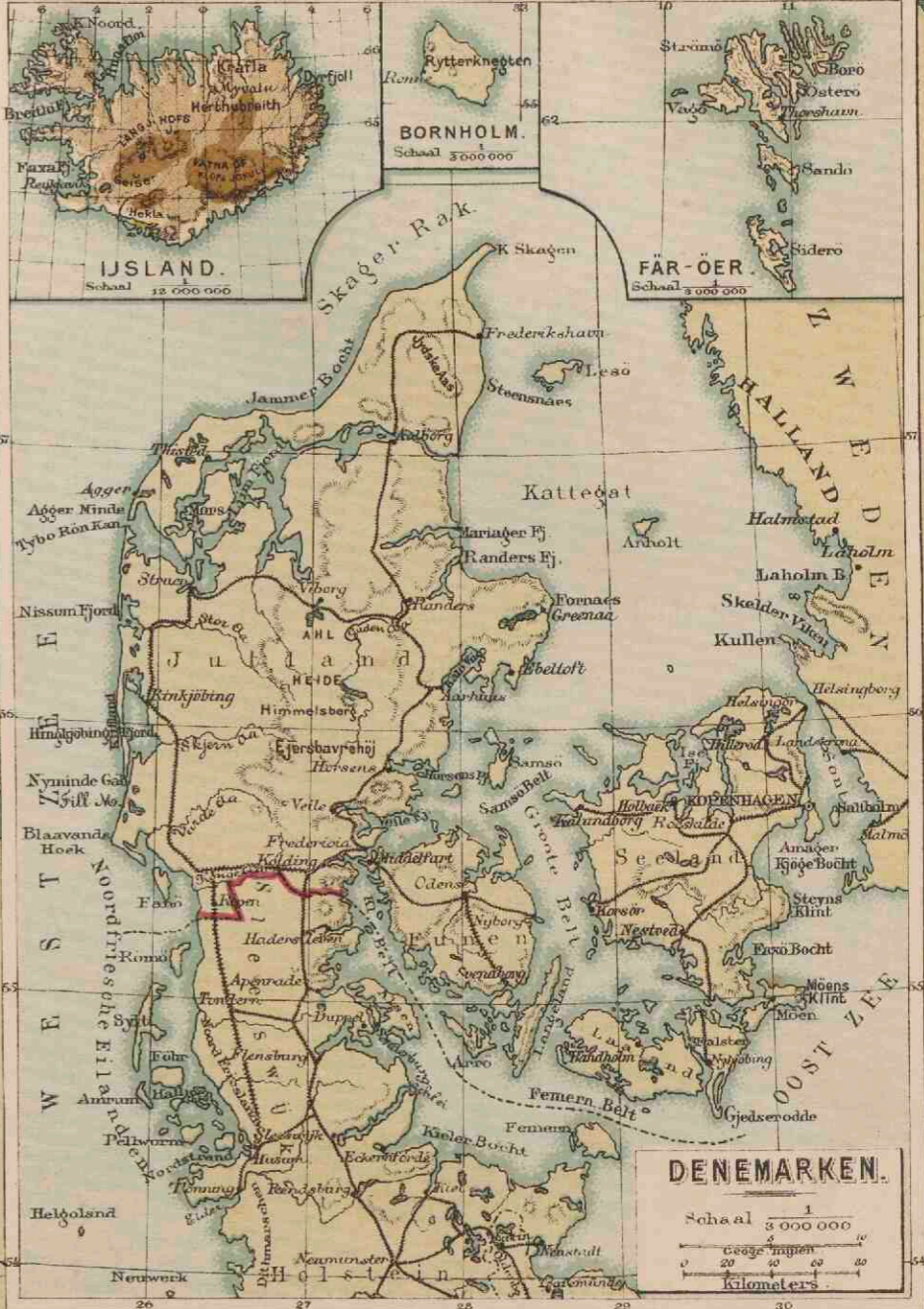

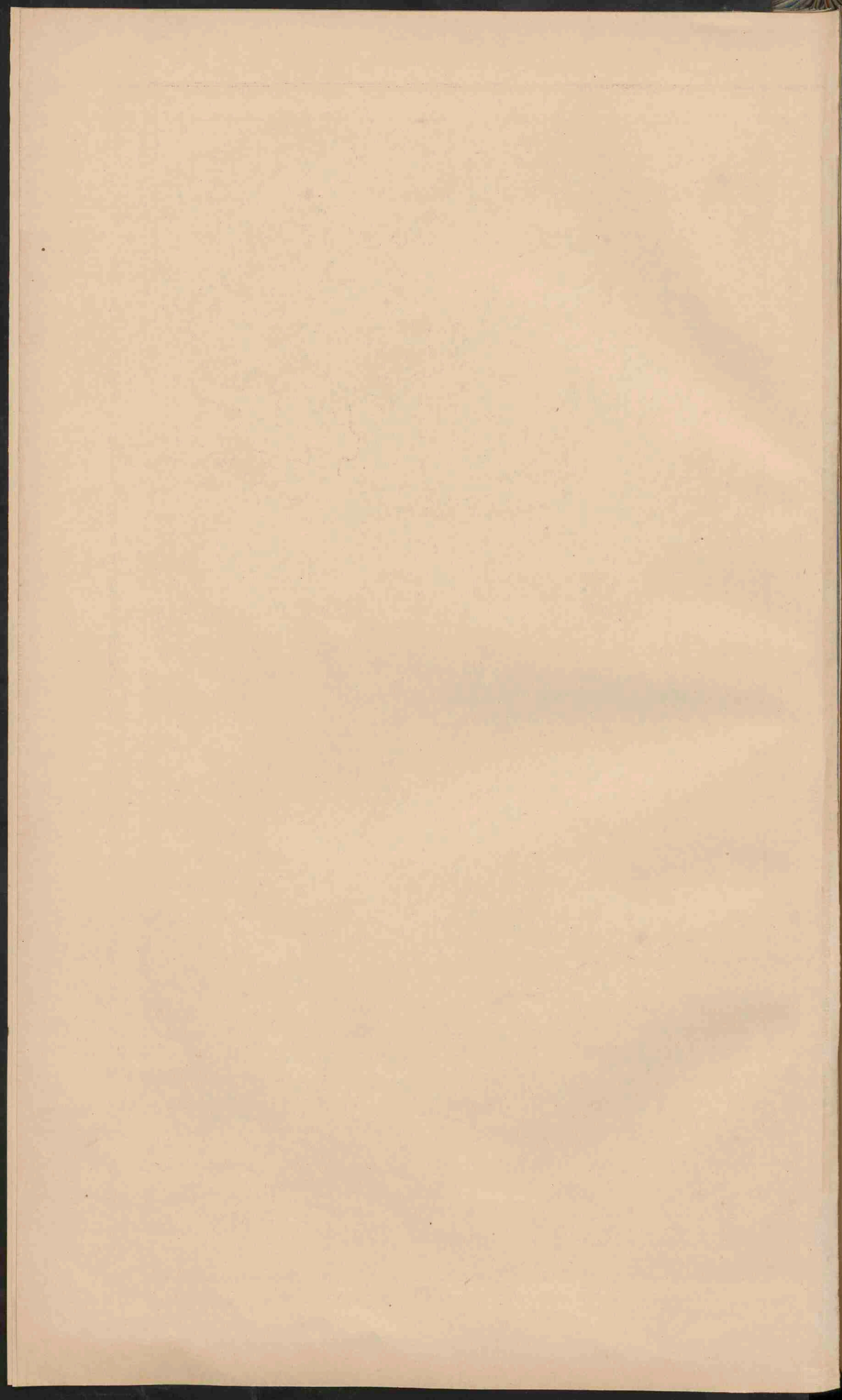
SKANDINAVIE.

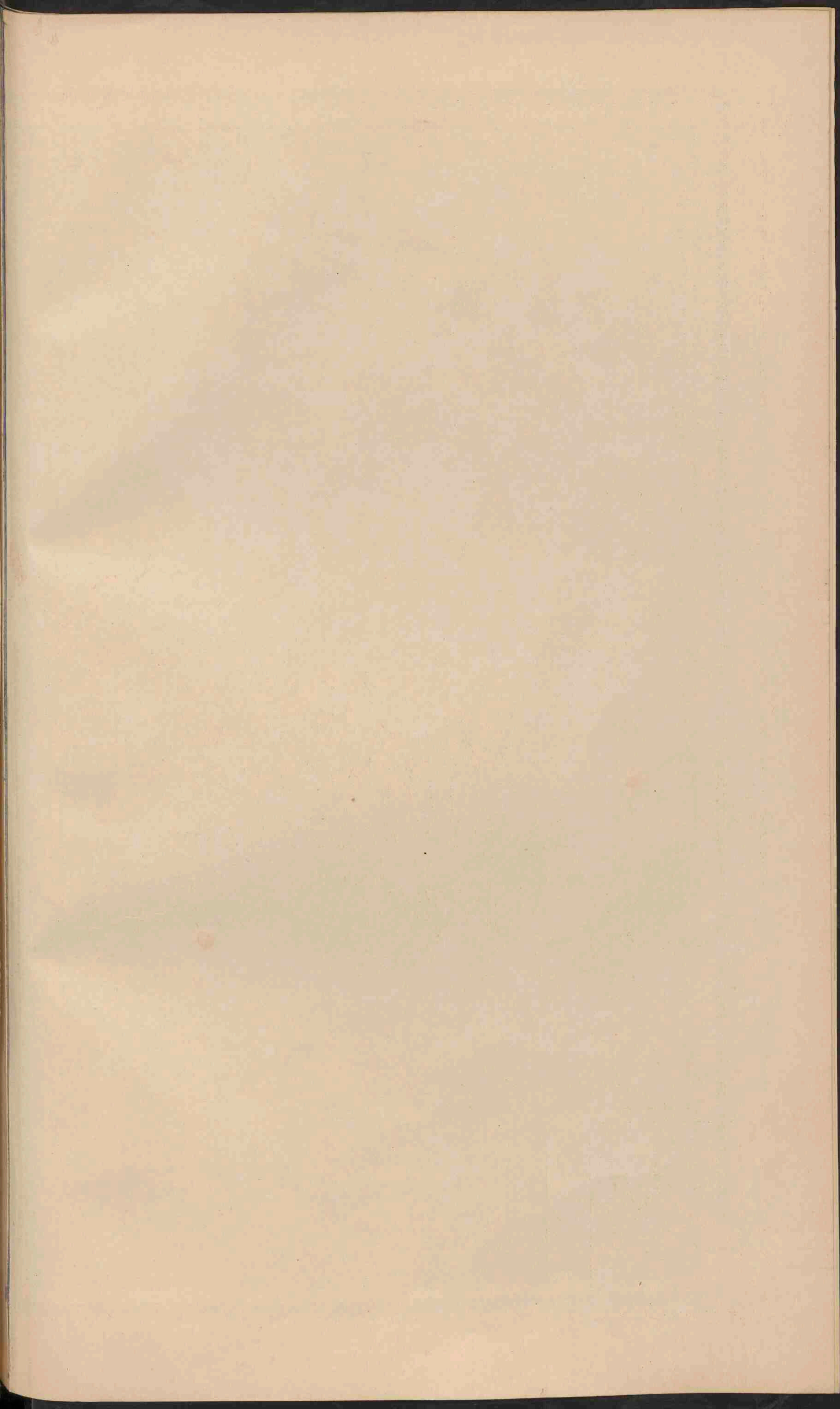
Schaal 1:5 000 000

Geogr. mijlen 0 25 50 100 150 200 250
Kilometers 0 25 50 100 150 200 250

- Laagland 0 - 200
- Middelgebied en laag bergland 200 - 500
- Middelyb en Hoogland 500 - 1500
- Hooggebied en Hoogland meer dan 1500

TALLEN, STEENKOOL EN IJZER.

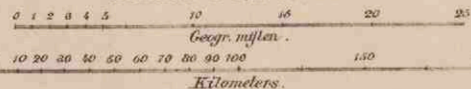
Stroken, waar de meerderheid der bevolking Gaelisch spreekt.
 Stroken, waar steenkool wordt gevonden.

Stroken, waar de minderheid der bevolking Gaelisch spreekt.
 Stroken, waar ijzer wordt gevonden.

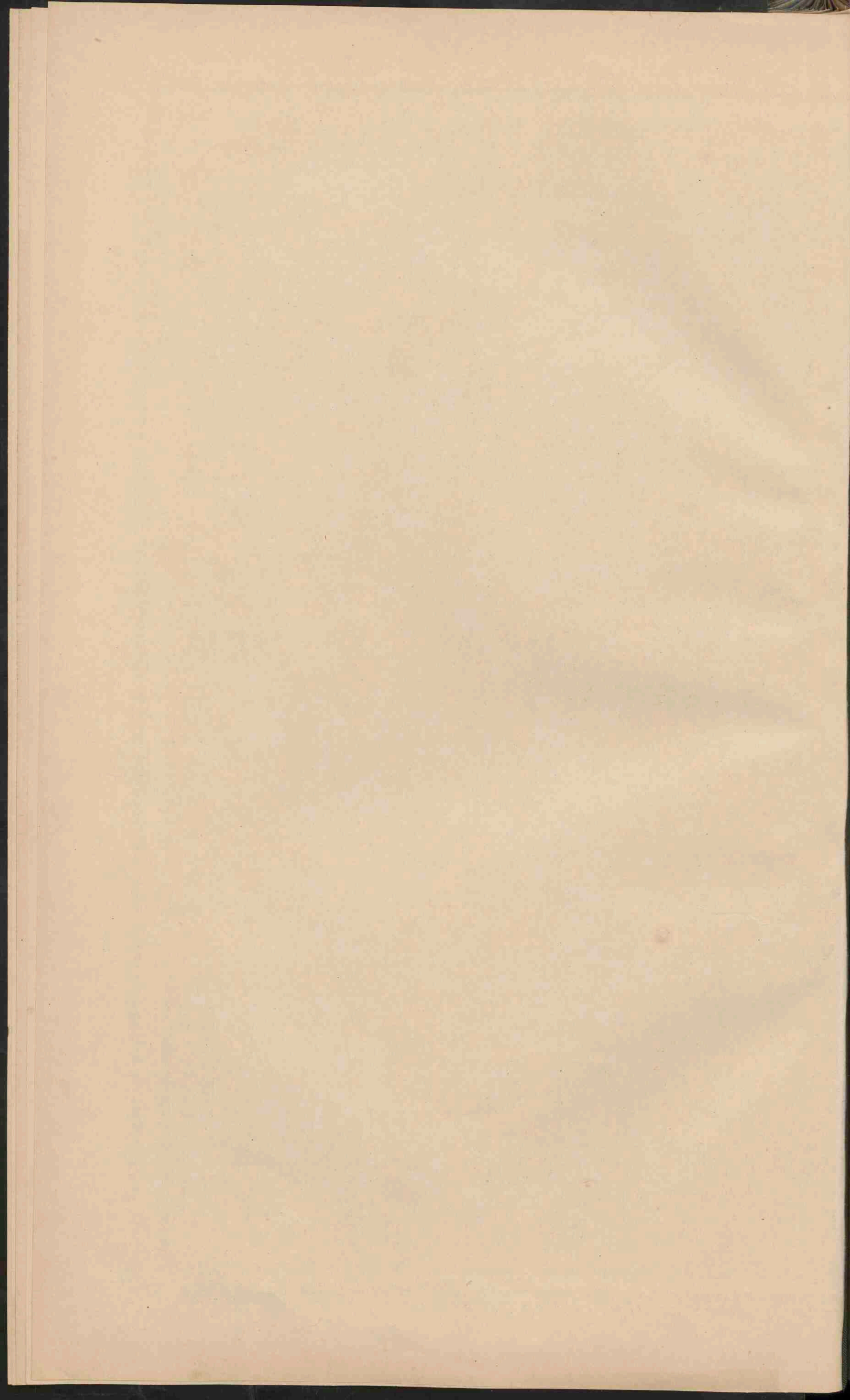
Stroken, waar de bevolking Engelsch spreekt.

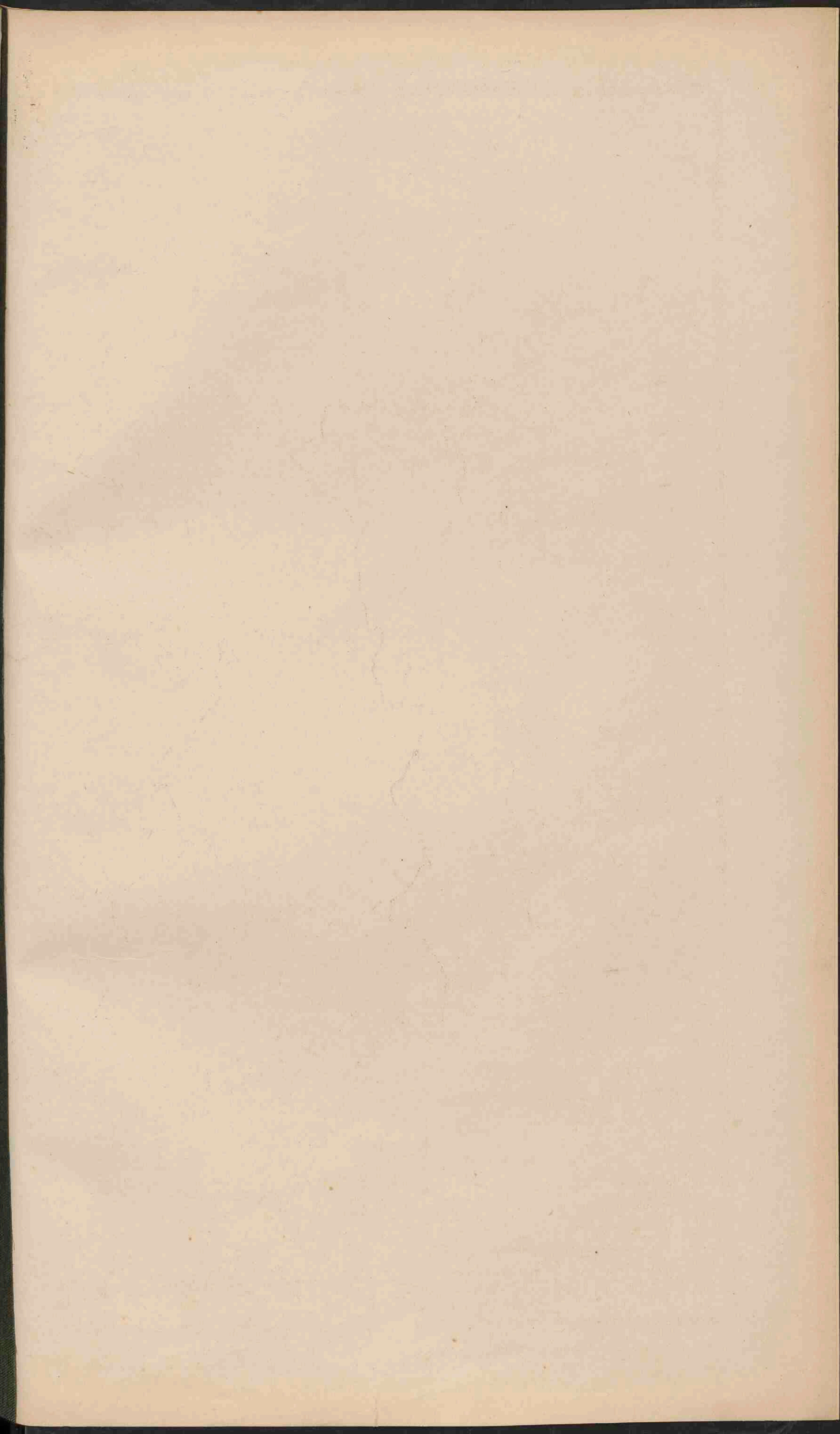
GROOT-BRITANNIË EN IERLAND.

Schaal 1:3.100.000.

- PLAATSEN van meer dan 100.000 inw.
- Plaatsen van 50.000 - 100.000 inw.
- Plaatsen 20.000 - 50.000
- Plaatsen 5.000 - 20.000
- Plaatsen beneden 5.000 inw.
- * Vestingen.
- De hoofplaatsen der graafschappen (counties) zijn onderstreept.
- Kanalen. Enige belangrijke spoorwegen.
- Laagland 0-200 M. Heuvel en laagberg 200-500 M.
- Middelgeb. en Hoogb. 500-1500 M.

SPANJE EN PORTUGAL.
 Schaal 1:3.200.000.

0 20 40 60 80 100
 Geogr. mijlen.
 0 20 40 60 80 100
 Kilometer.

- PLAATSEN van meer dan 100,000 inw.
- Plaatsen van 50,000 - 100,000 inw.
- Plaatsen 20,000 - 50,000
- Plaatsen 5,000 - 20,000
- Plaatsen beneden 5,000 inw.
- * * Vestingen.

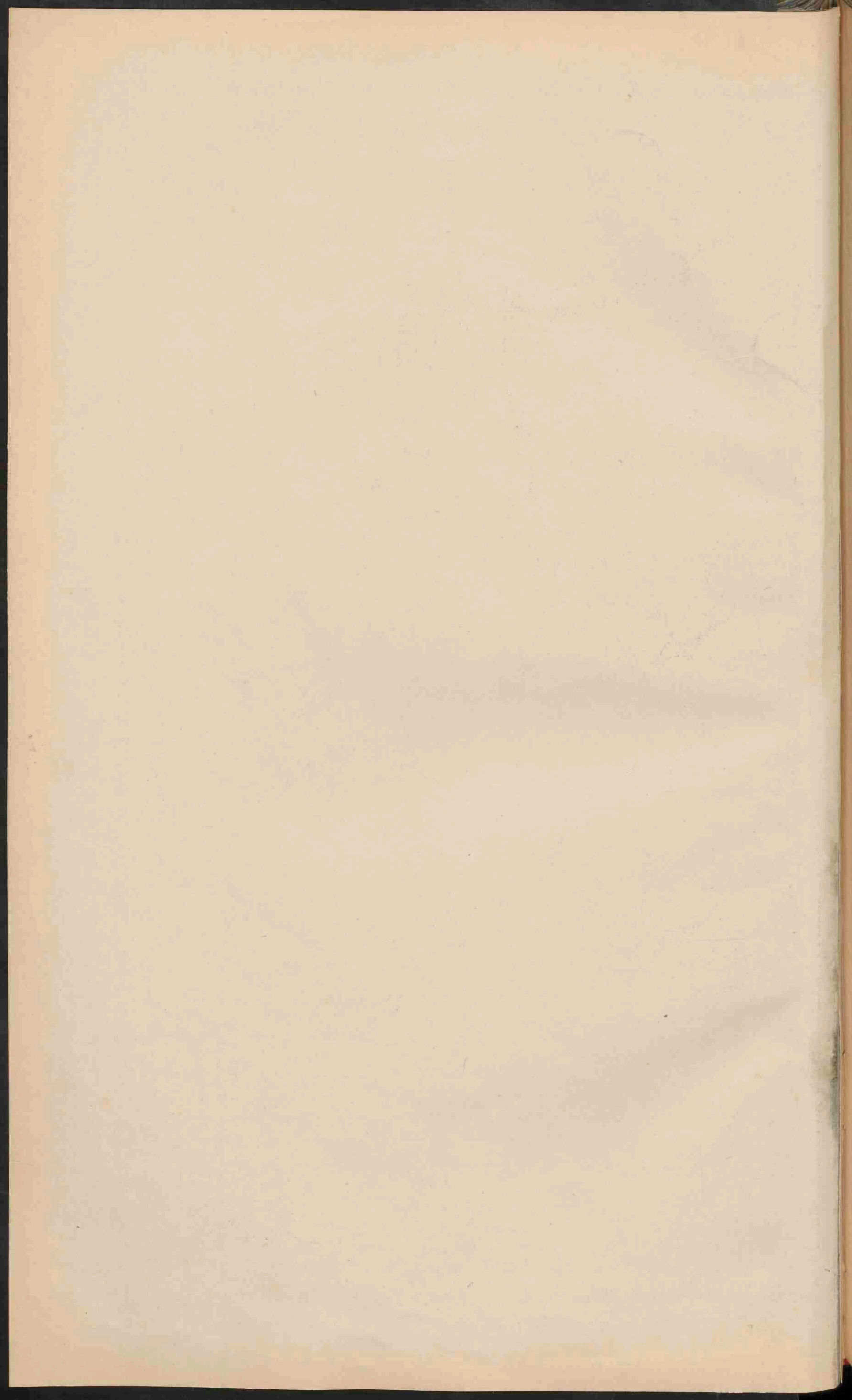
De hoofdsteden der provincien zijn onderstreept.

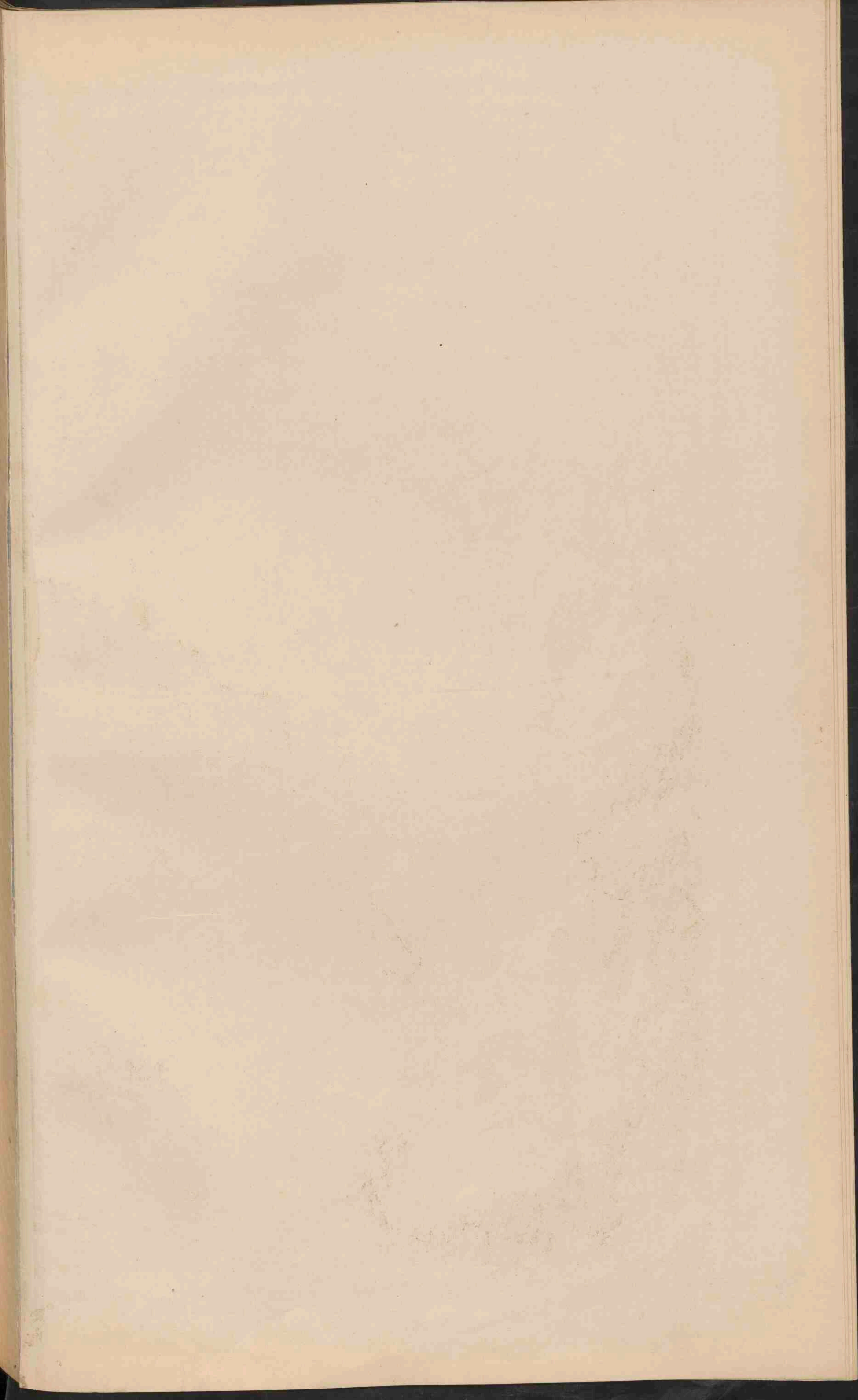
- Spoorwegen
- Kanalen
- Laagland 0-200 M. □ Heuvel en laag bergl. 200-500 M.
- Middelho. en Hoogt. 500-1500 M. ■ Hoogt. boven 1500 M.

STRAAT V. GIBRALTAR.
 Schaal 1:1.000.000.

0 20 40 60 80 100
 Kilometer.

Hoogteopgaven in Meters.

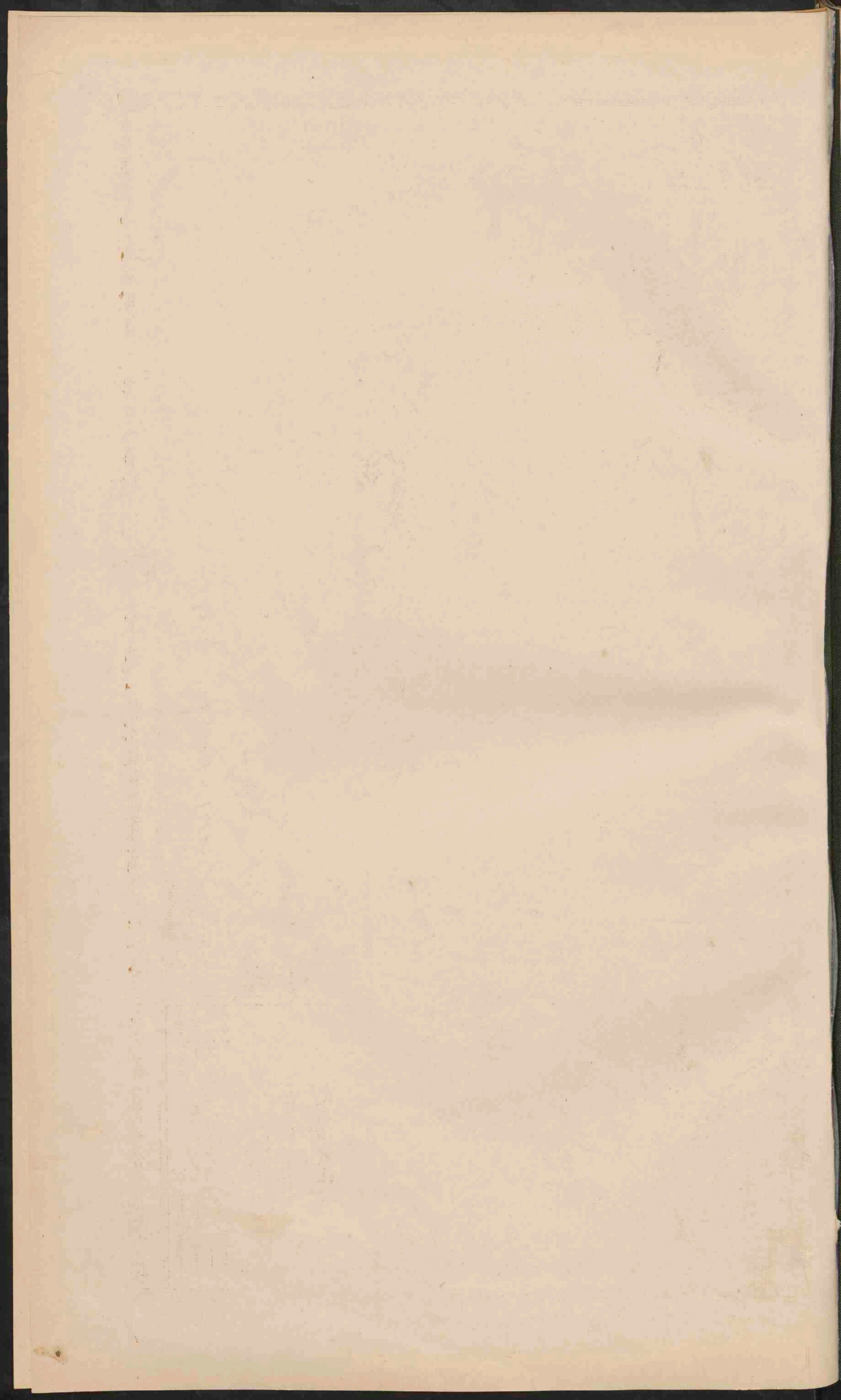
HOOFDSPORWEGEN
IN
ITALIË EN DE ALPEN.

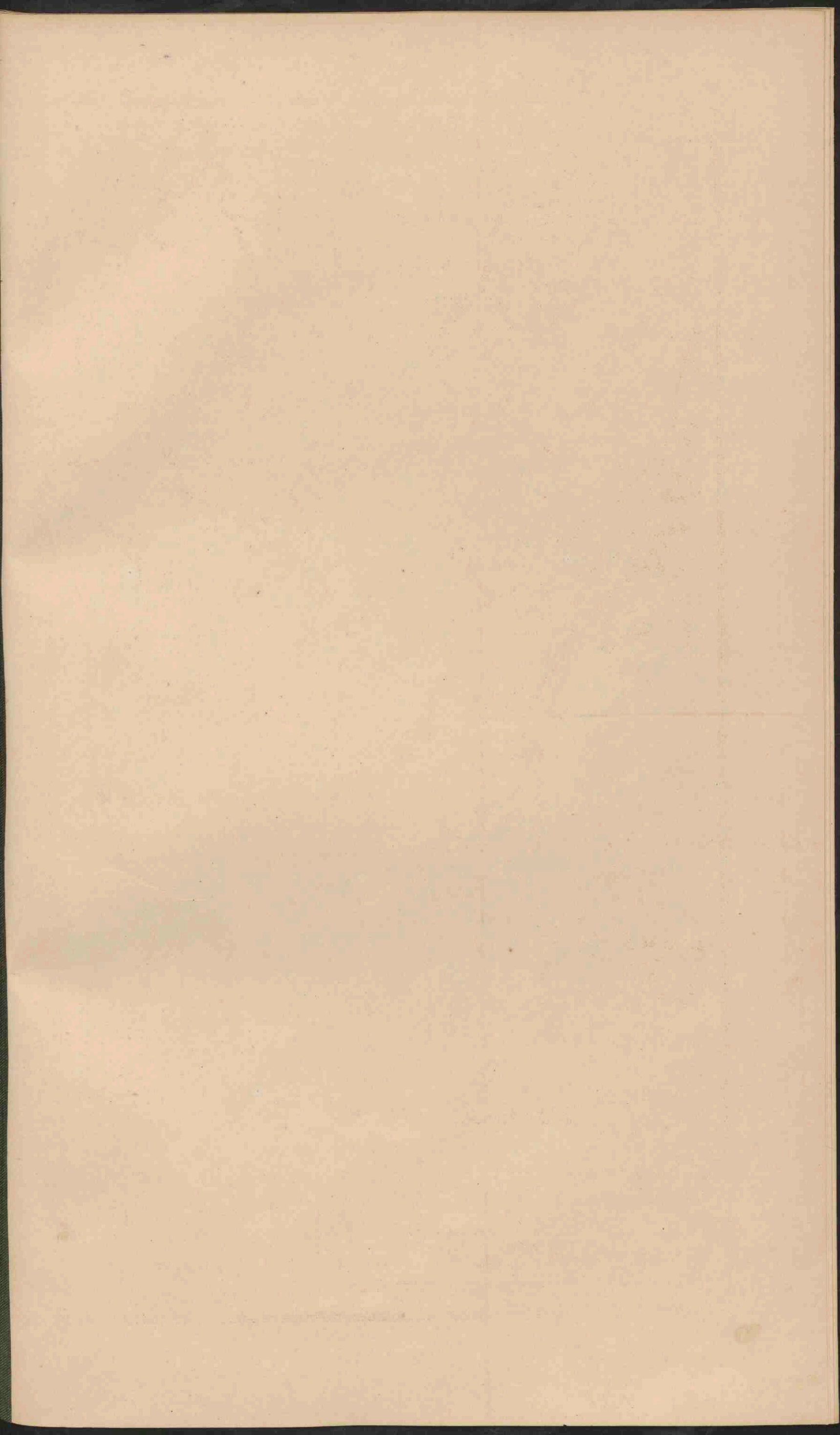
ITALIË.
Schaal 1: 3.000.000.

0 20 40 60 80 100 120 140 160 180 200
Geogr. mijlen.

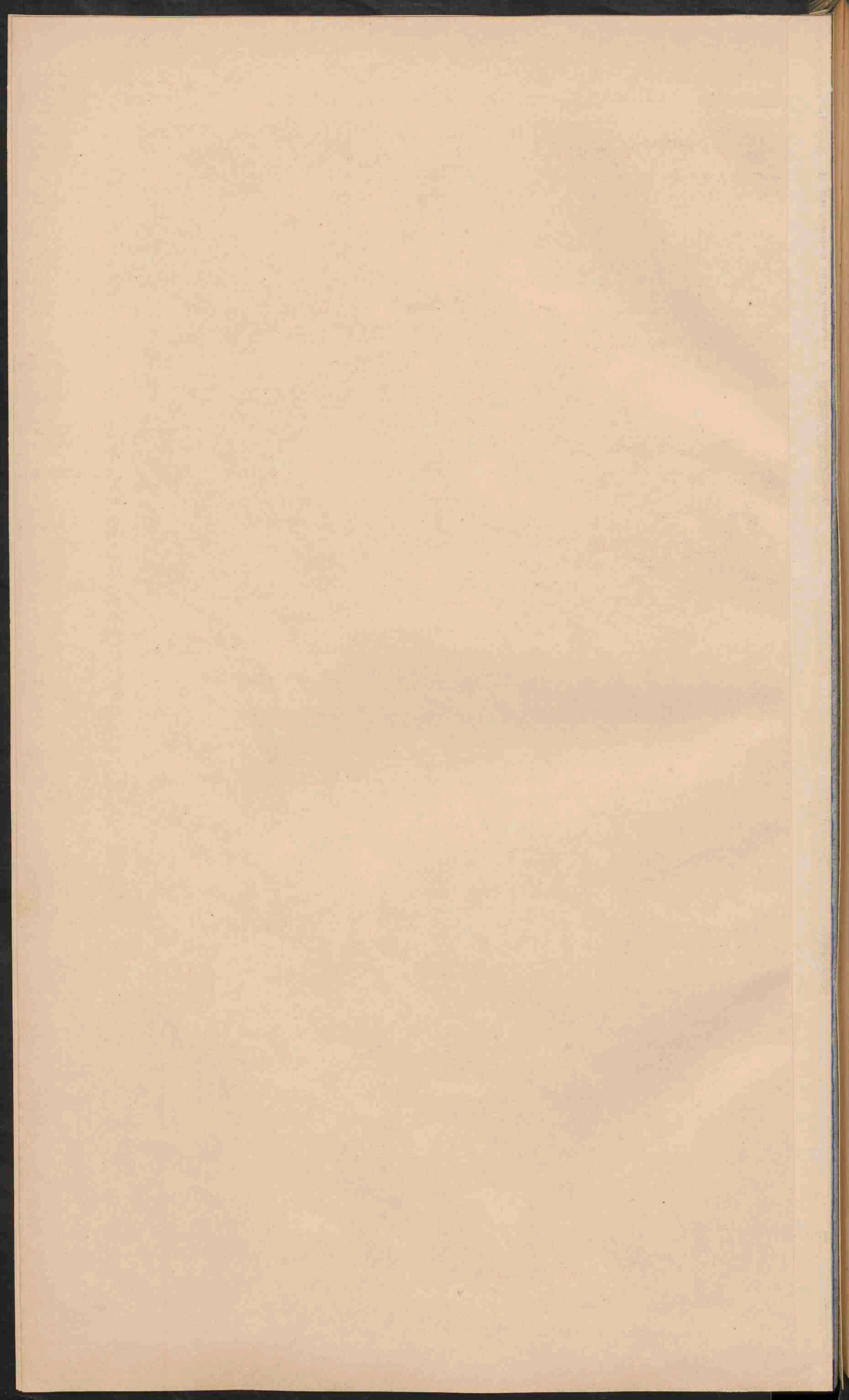
0 20 40 60 80 100 120 140 160 180 200
Kilometer.

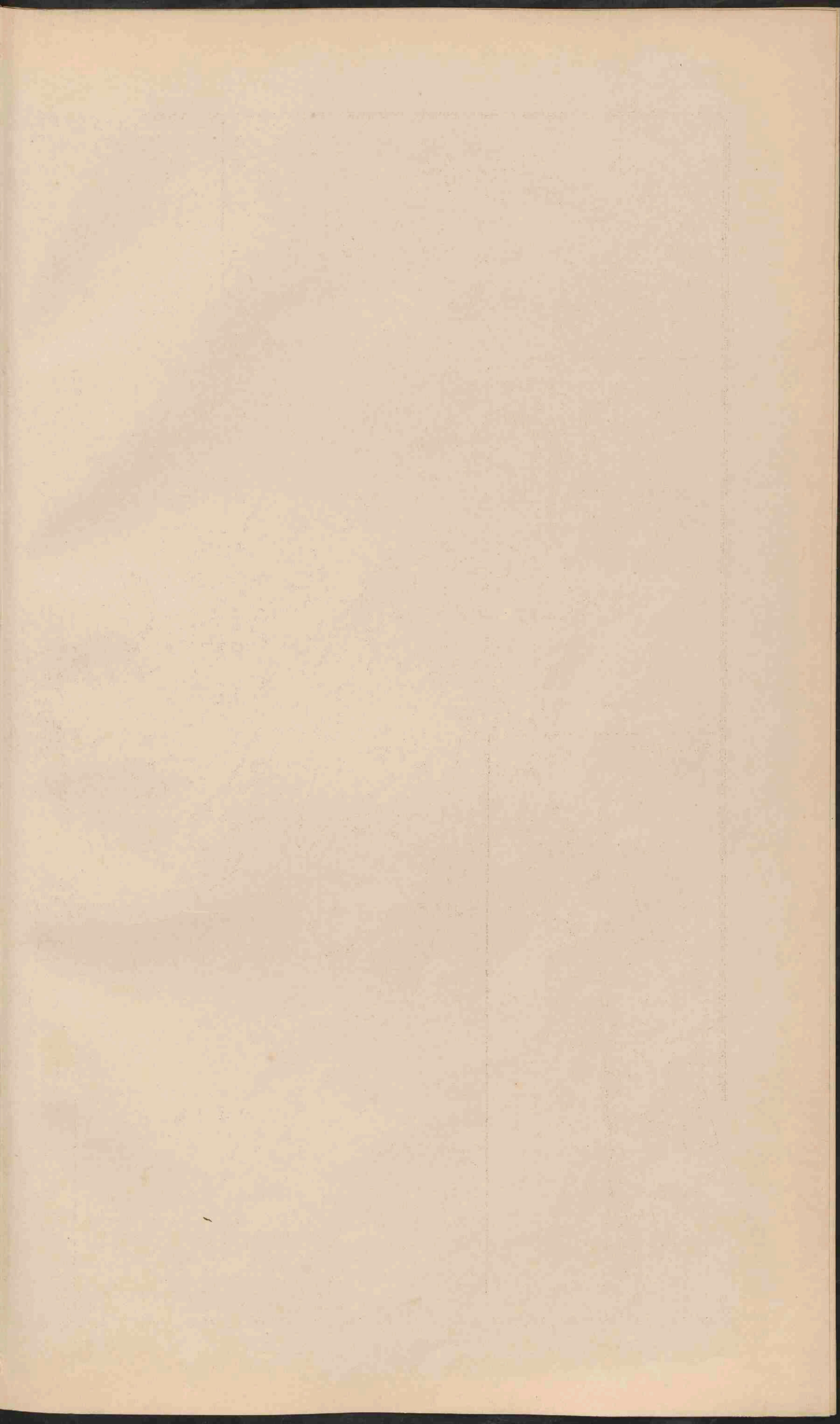
Laagland 0-200
 Heuvelland en laag bergland 200-500
 Middelhoeb. en Hoogland 500-1500
 Hooggebergte boven 1500

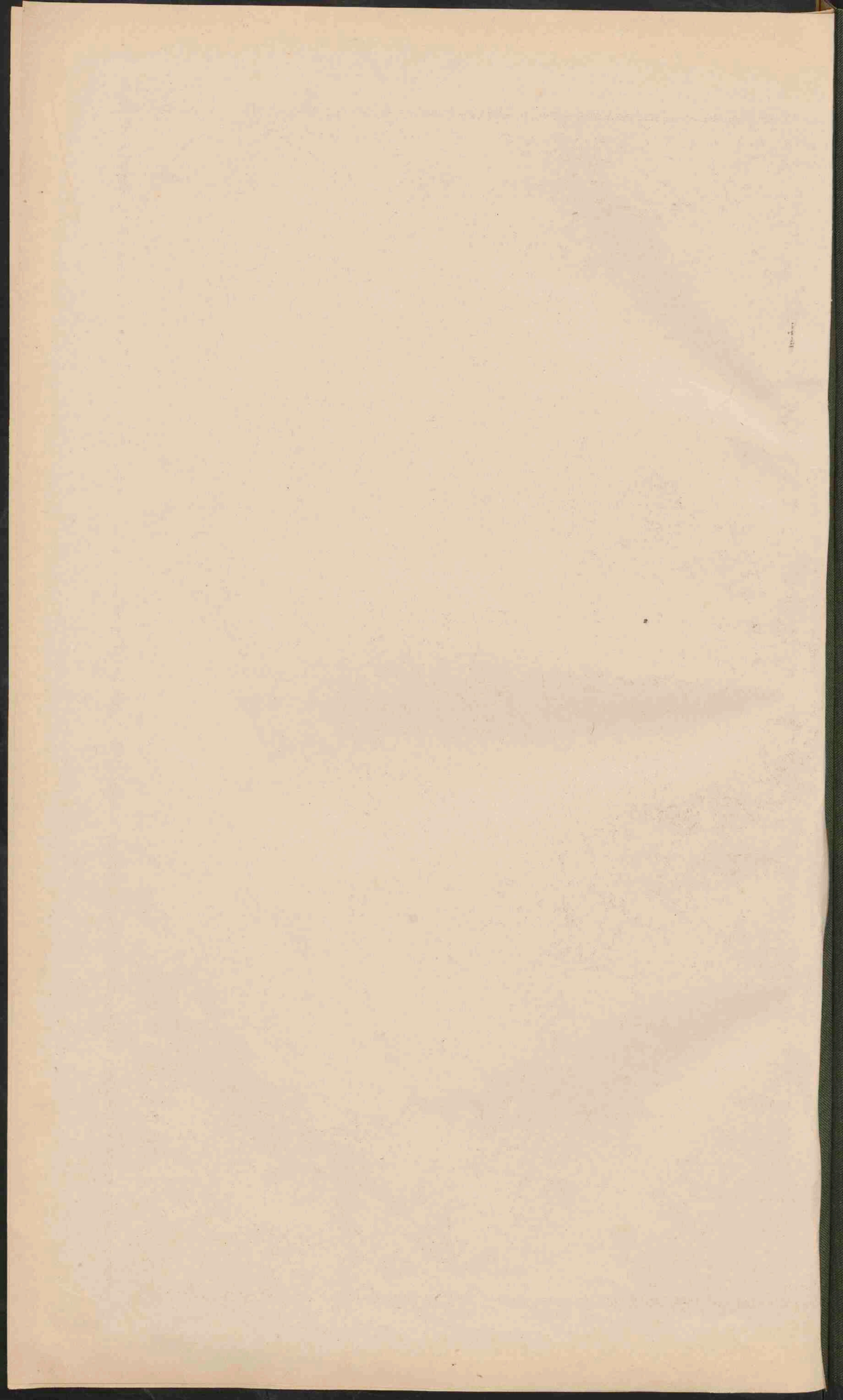

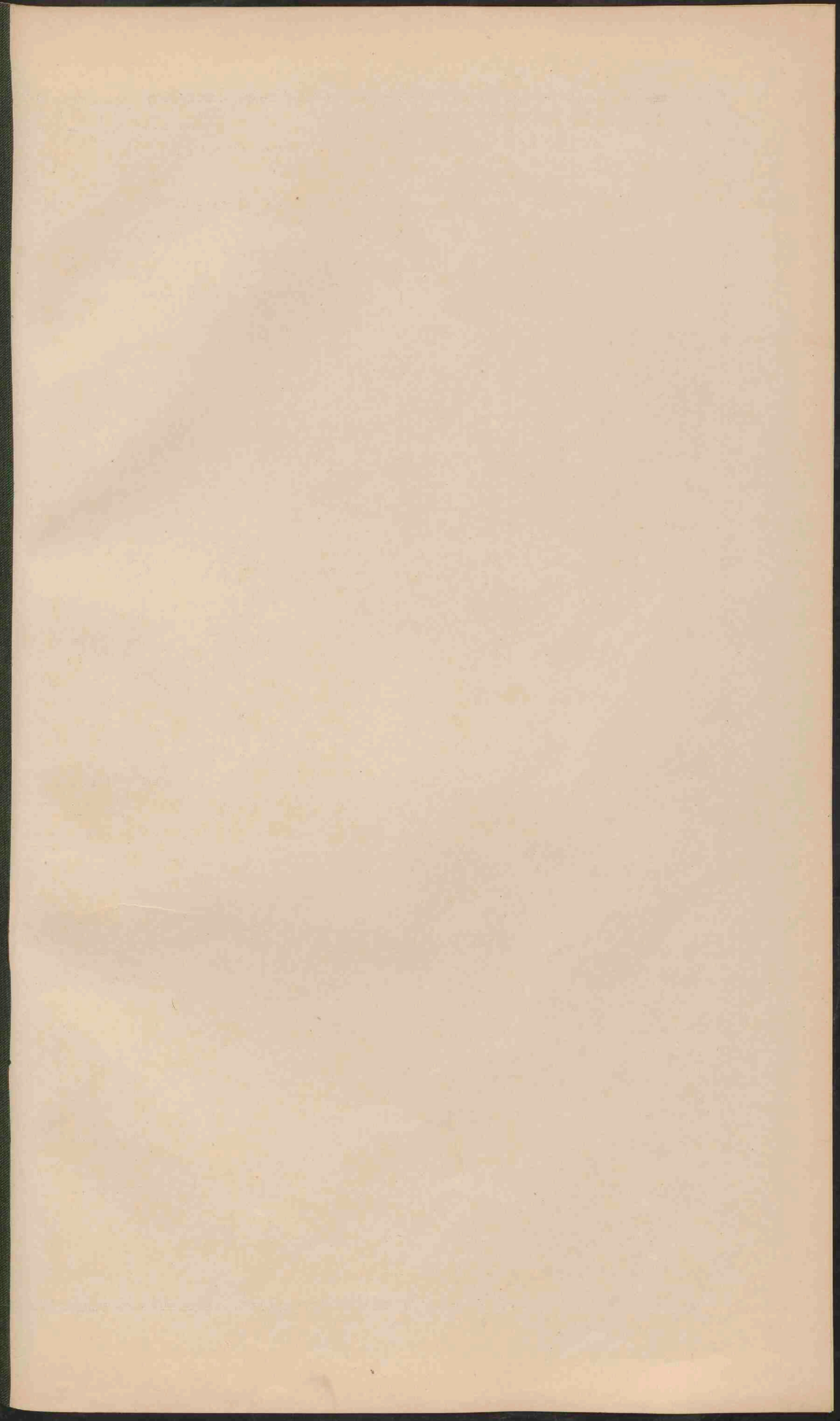

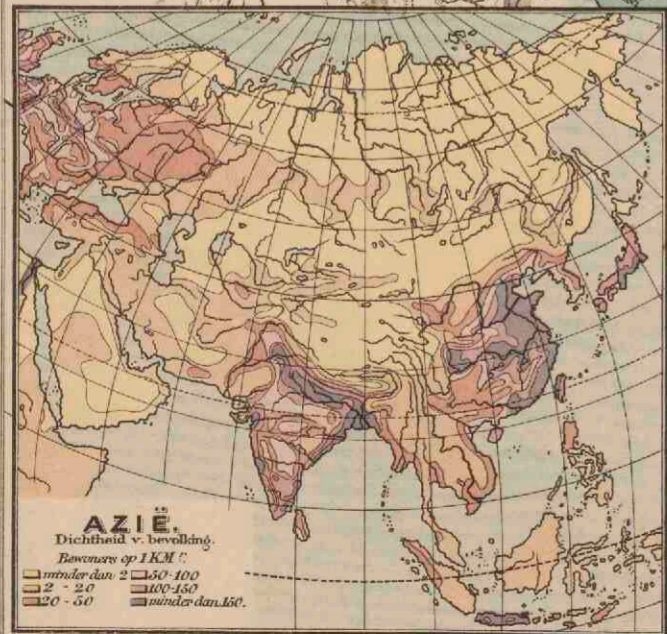

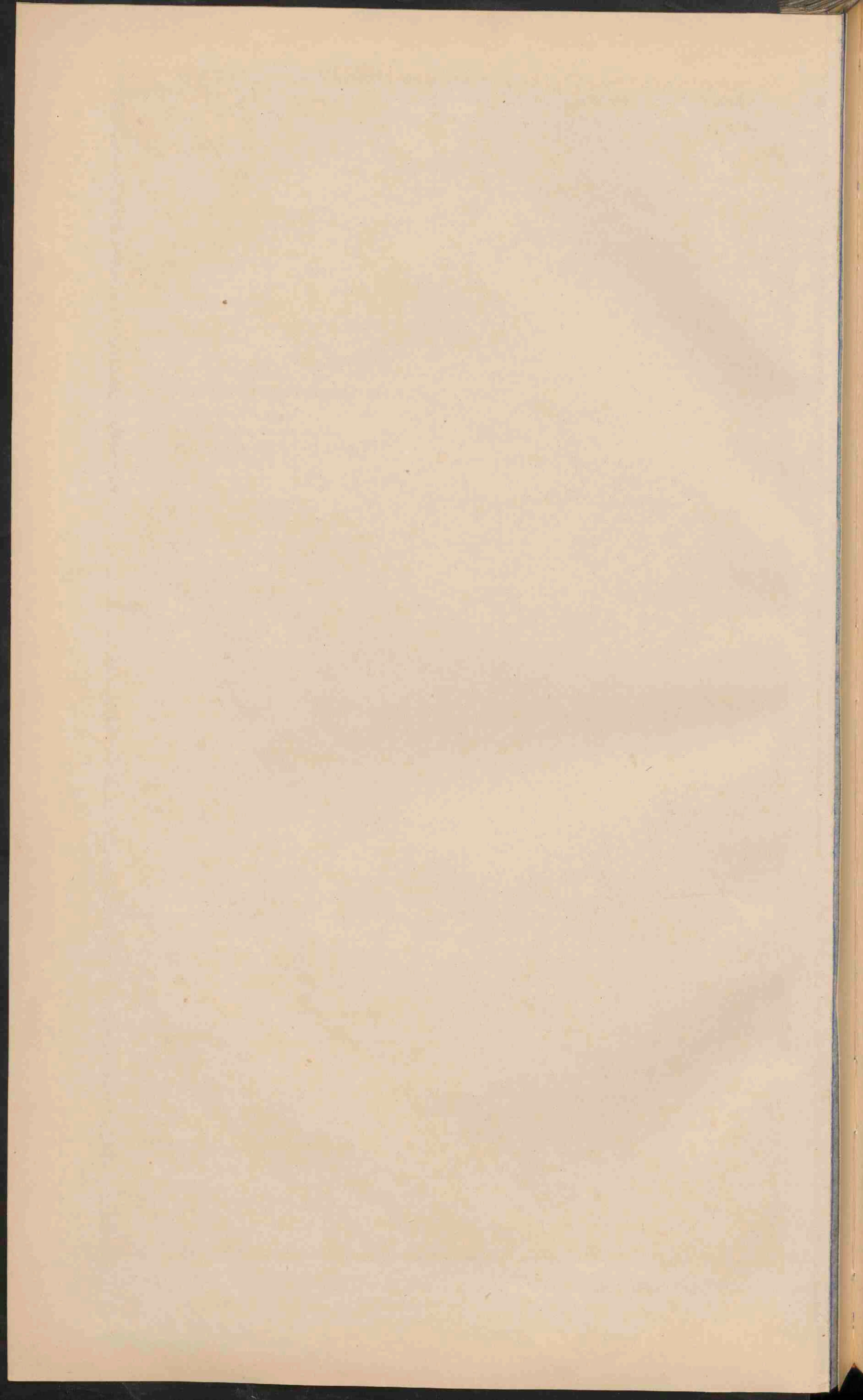
AZIË.

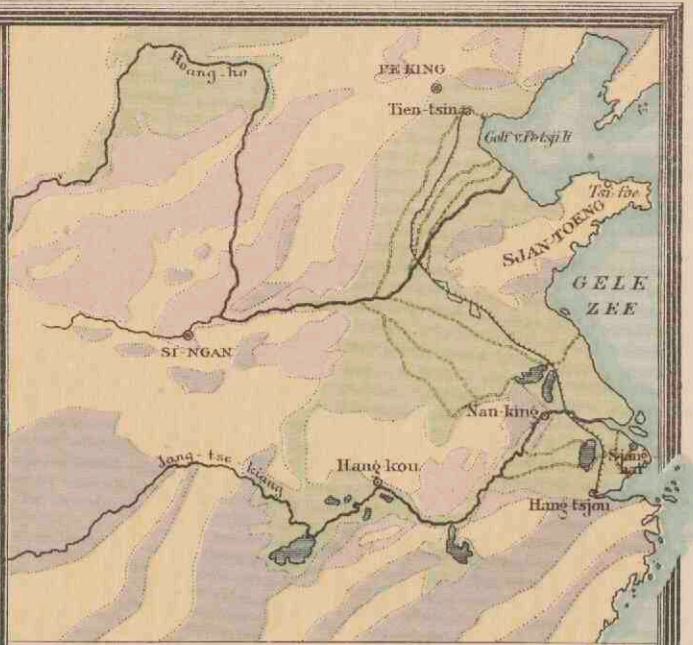
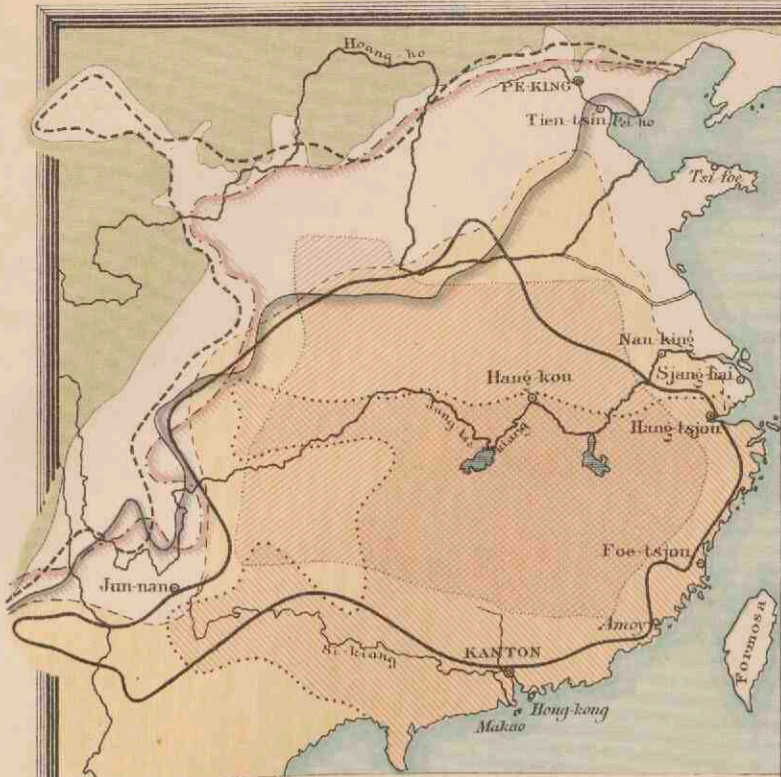
Schaal 1:30.000.000.

Geogr. mijlen: 0 100 200 300 400 500 600 700 800 900 1000 1100 1200 1300 1400 1500 1600 1700 1800 1900 2000
Kilometer: 0 100 200 300 400 500 600 700 800 900 1000 1100 1200 1300 1400 1500 1600 1700 1800 1900 2000

- PLAATSEN van meer dan 1 mill. inwoners.
- Plaatsen 500.000
- Plaatsen 100.000
- Plaatsen 50.000
- Plaatsen minder 50.000
- Voornaamste Spoorwegen
- Britsche bezittingen
- Nederlandsche
- Fransche
- Spaansche
- Portugesche

ALLUVIUM, LÖSS EN STEENKOOFFORMATIE IN CHINA.

□ Alluvium. □ Löss. □ Steenkoolformatie. --- Oude rivierbeddingen.

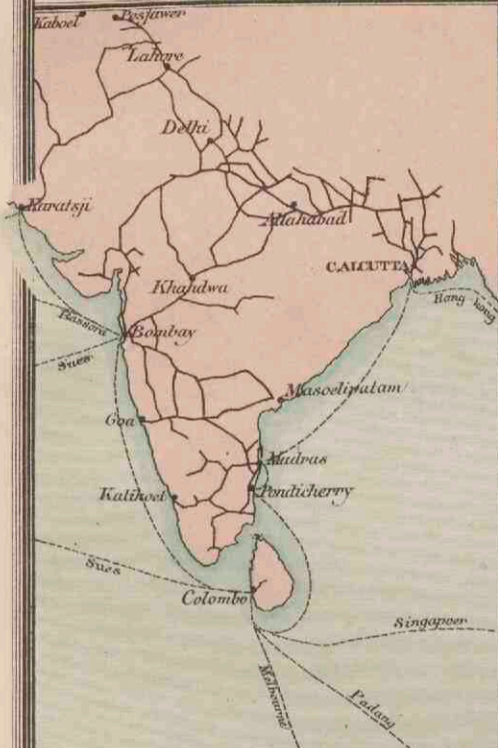
VOORTBRENGSELEN UIT HET PLANTENRIJK IN CHINA.

Steppenweiden. Gerst. Sorgho. Mais. Rijst. Katoen. Thee. Zijde. Suikervriet. Lak.

ISOBAREN EN WINDEN.

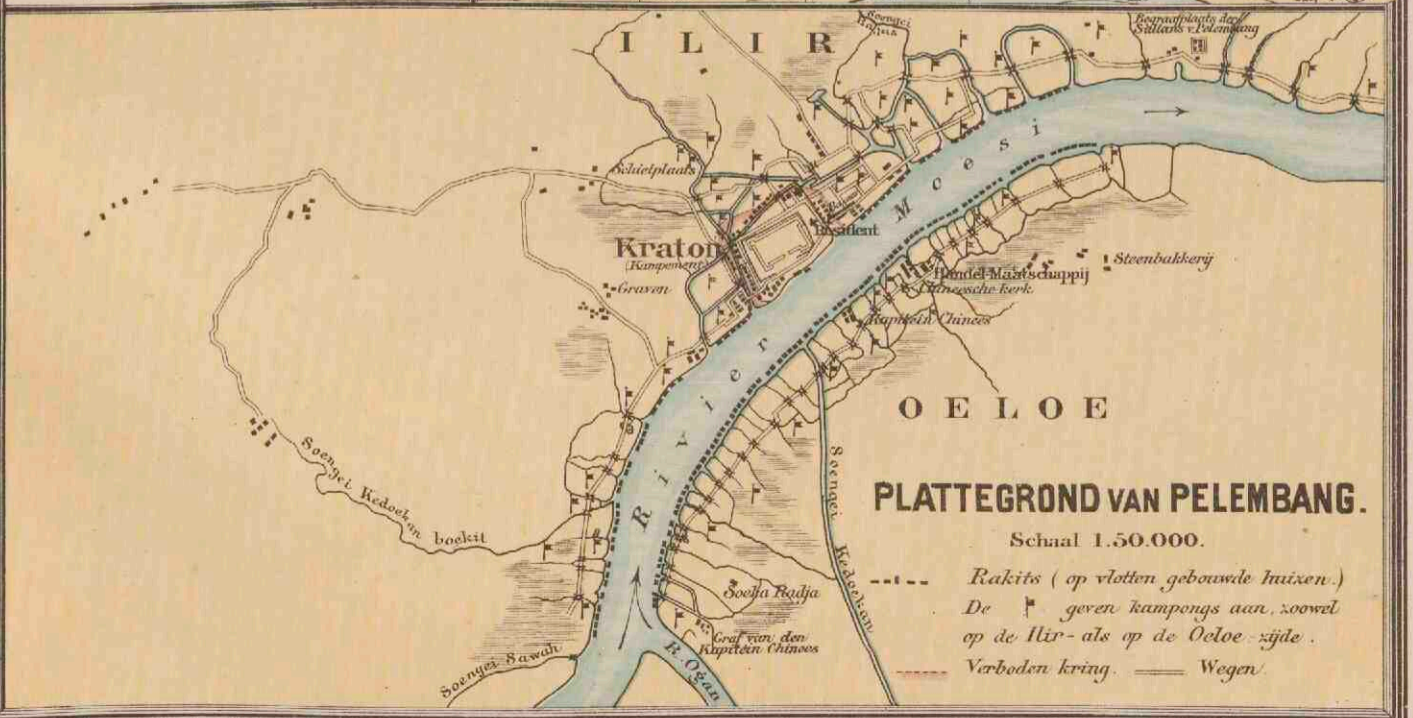
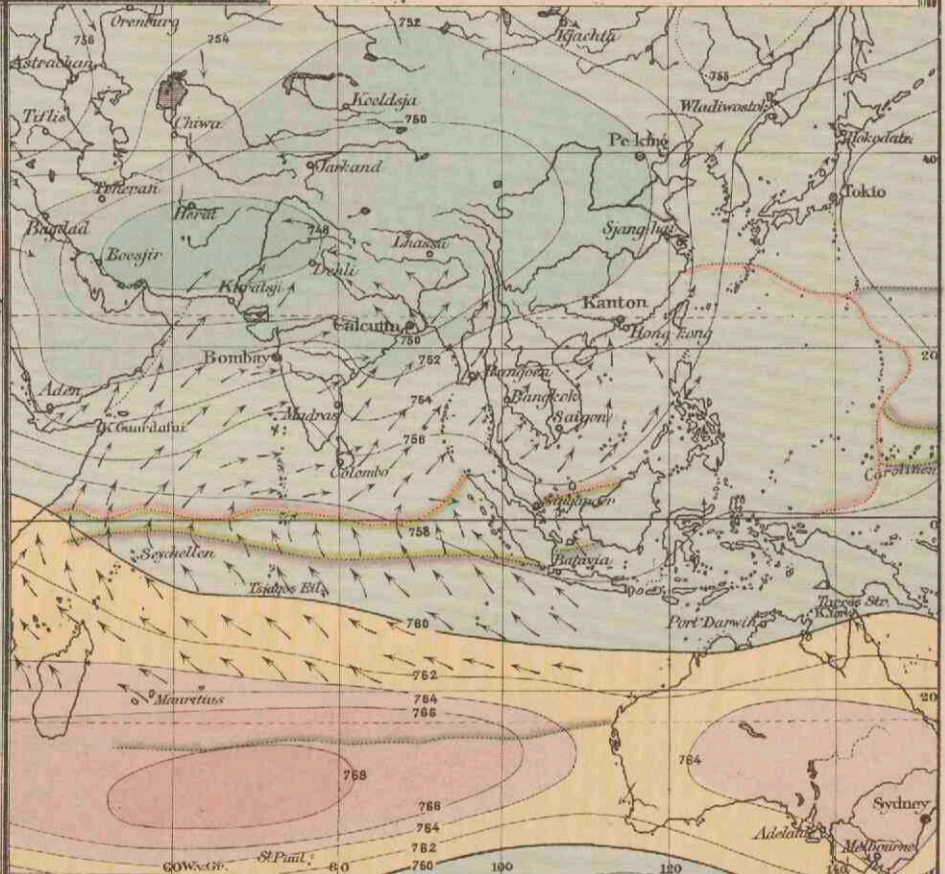
in Juli.

▬ Streken met hoogen luchtdruk. ▬ Streken met laagen luchtdruk. --- Grens der moosons. --- Grens van de streken met windstillen.

HOOFDVERKEERSWEGEN in VOOR-INDIË.

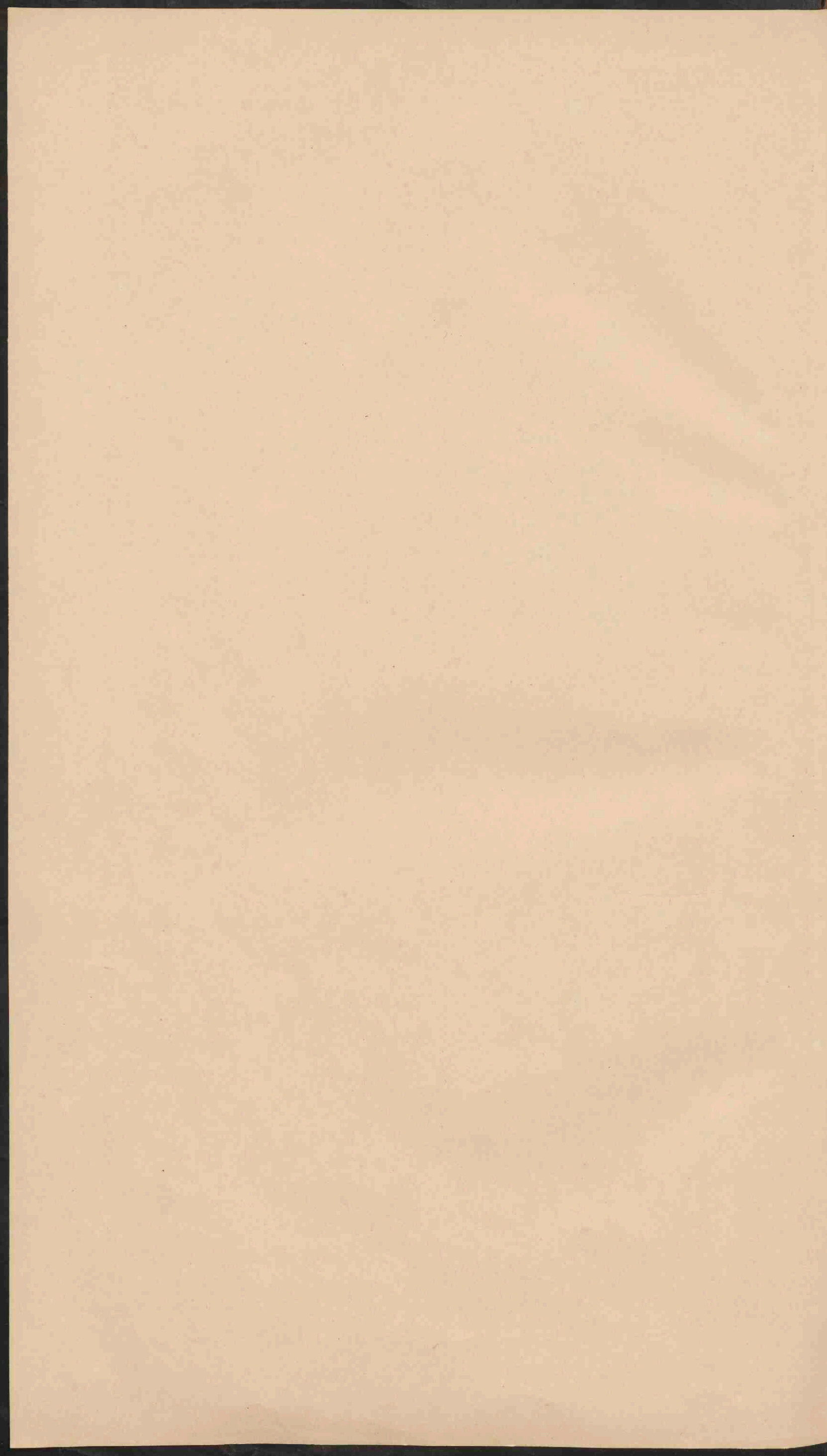
(Spoorwegen en stoombootroutes.)

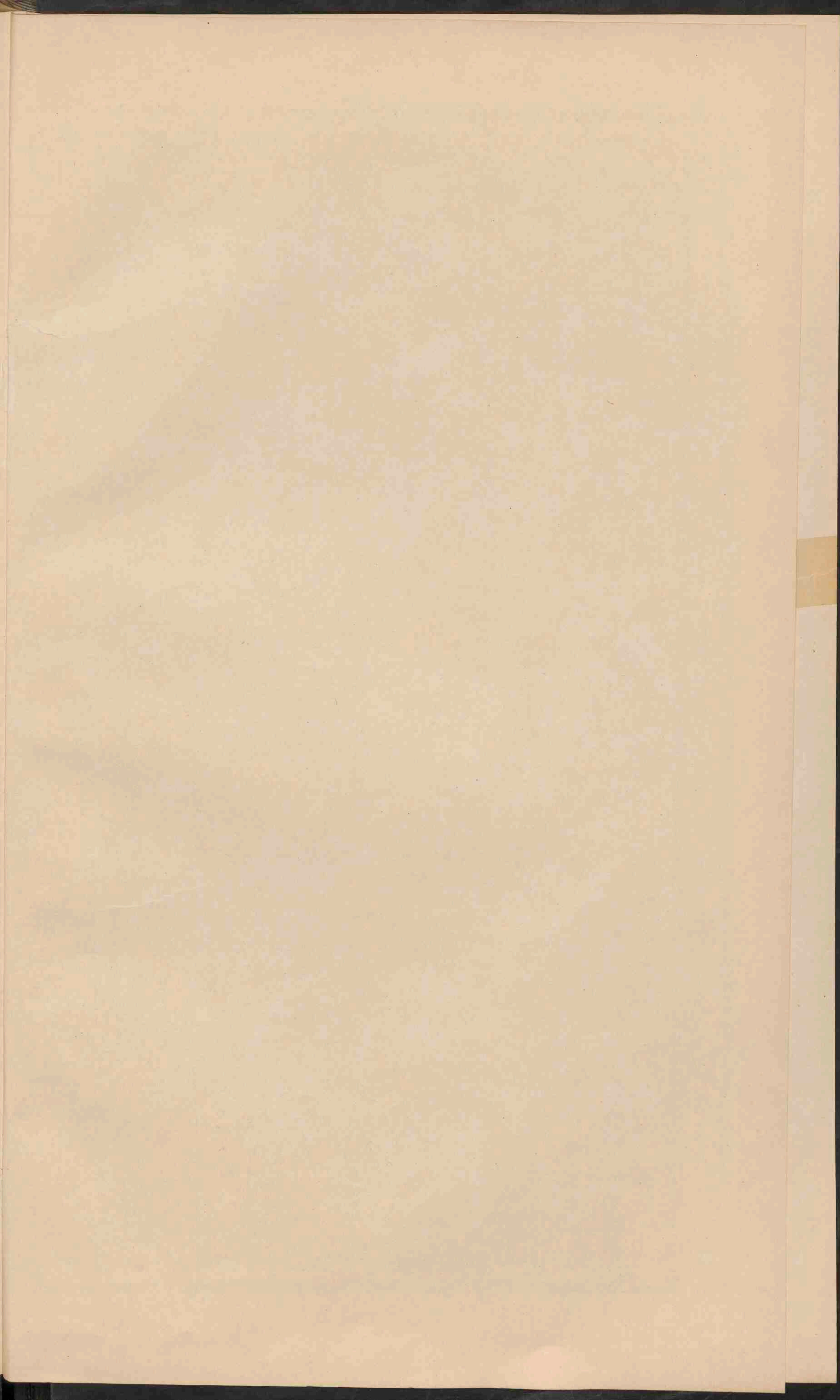

PLATTEGROND VAN PELEMBANG.

Schaal 1.50.000.

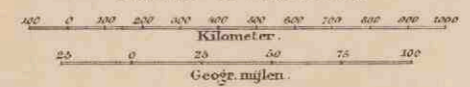
--- Rakits (op vloten gebouwde huizen.)
De ♣ geven kampongs aan, zoowel op de Ilir- als op de Oeloe-zijde.
--- Verboden kring. — Wegen.

CHINA. VOOR- EN ACHTER-INDIË.

Schaal 1: 20.000.000.

- Britsche bezittingen.
- Britsche vasalstaten.
- Fransche bezittingen en protectoraten.
- Portugeesche bezittingen.
- Voornaamste spoorwegen.

- NAMEN DER CHINEESCHE PROVINCIËN.**
- I Tsji-li.
 - II Sjien-si.
 - III Sjien-toeng.
 - IV Ho-nan.
 - V Sjien-si.
 - VI Kan-soe.
 - VII Kiang-soe.
 - VIII Ngan-Hwé.
 - IX Hoe-pé.
 - X Sz-tjwan.
 - XI Tsjé Kiang.
 - XII Fo-kién.
 - XIII Kiang-si.
 - XIV Hoe-nan.
 - XV Kwei-tjwan.
 - XVI Jun-nan.
 - XVII Kwang-si.
 - XVIII Kwang-toeng.

De namen der 19 voorhet verkeer
gepende havens zijn onderstrept.
De steden zijn onderscheiden in zeer
grote, groote en minder-groote.

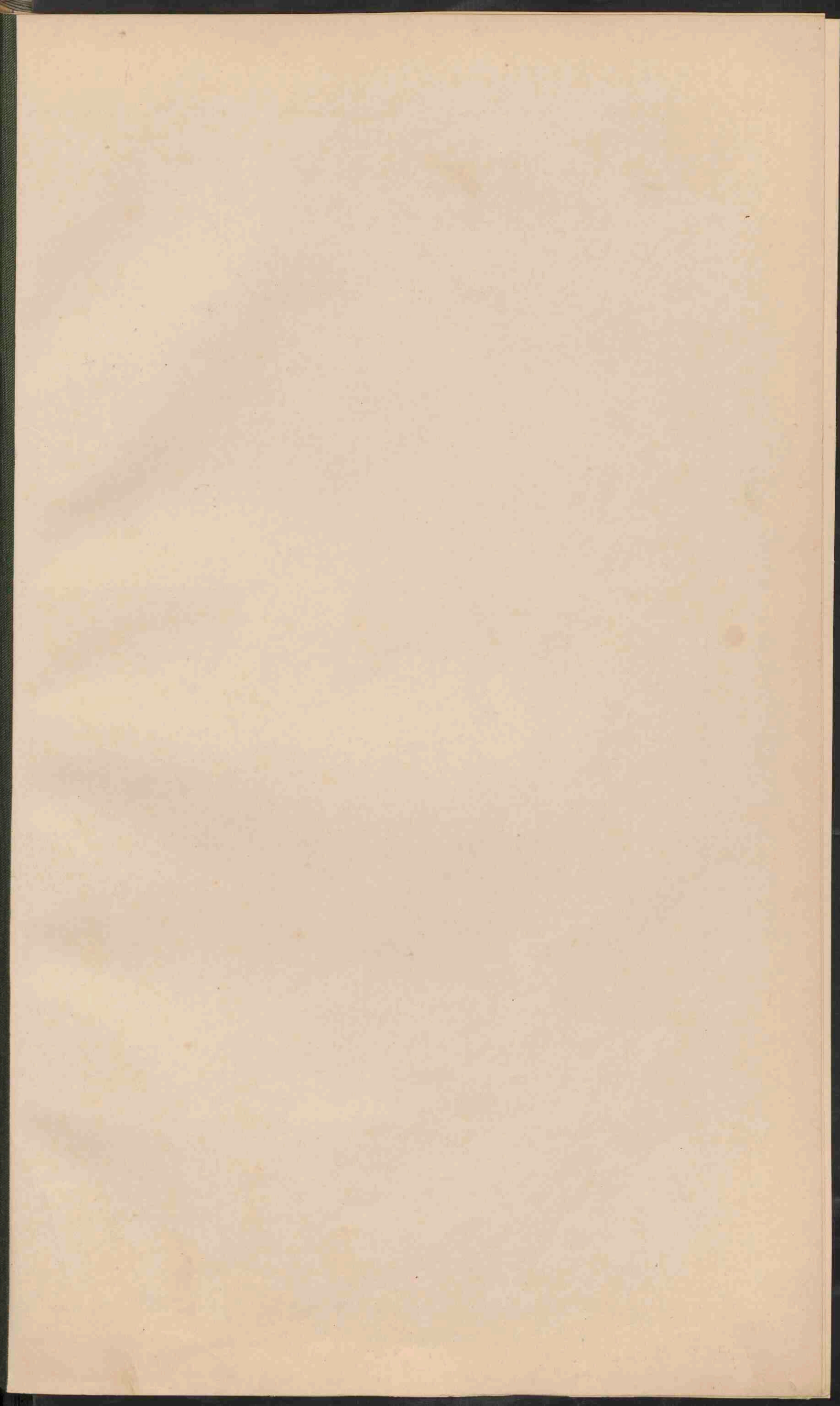
- OOSTINDISCHE ARCHIEPEL.**
- Schaal 1: 20.000.000.
- I Govt. Ajië.
 - II Soemtras Westkust.
 - III Res. Bencoeën.
 - IV " Lampong.
 - V " Palembang.
 - VI " Soemtra's Oostkust.
 - VII " Nioew.
 - VIII " Bangka.
 - IX Ad. Res. Billiton of Belitong.
 - X Res. Borneo's Westerafdeil.
 - XI " Zuiden en Oosterafdeil.
 - XII " Bali en Lombok.
 - XIII Govt. Selebes.
 - XIV Res. Menado.
 - XV " Ternate.
 - XVI " Amboi.
 - XVII " Timor.
- Engelsche bezitt. en protect.
Portugeesch.
Spaansch.

JAPAN.

Schaal 1: 15.000.000.

Kilometer.
Geogr. mijlen.

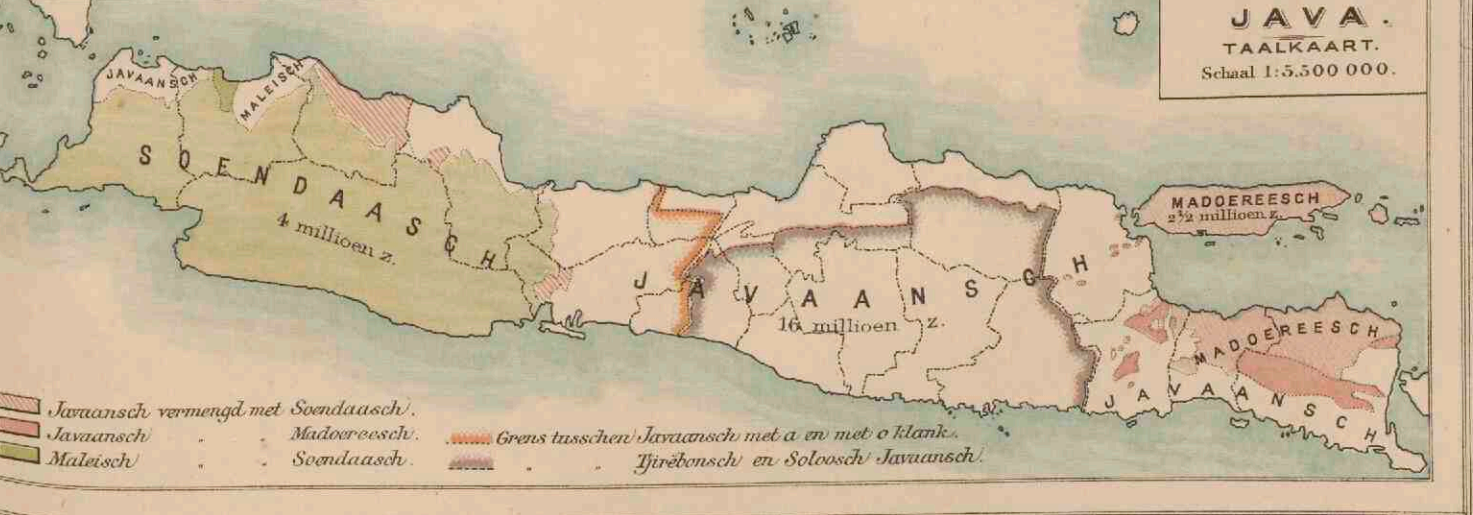
S-San | J-Jama | B-Berg | G-Gawa | Rivier.

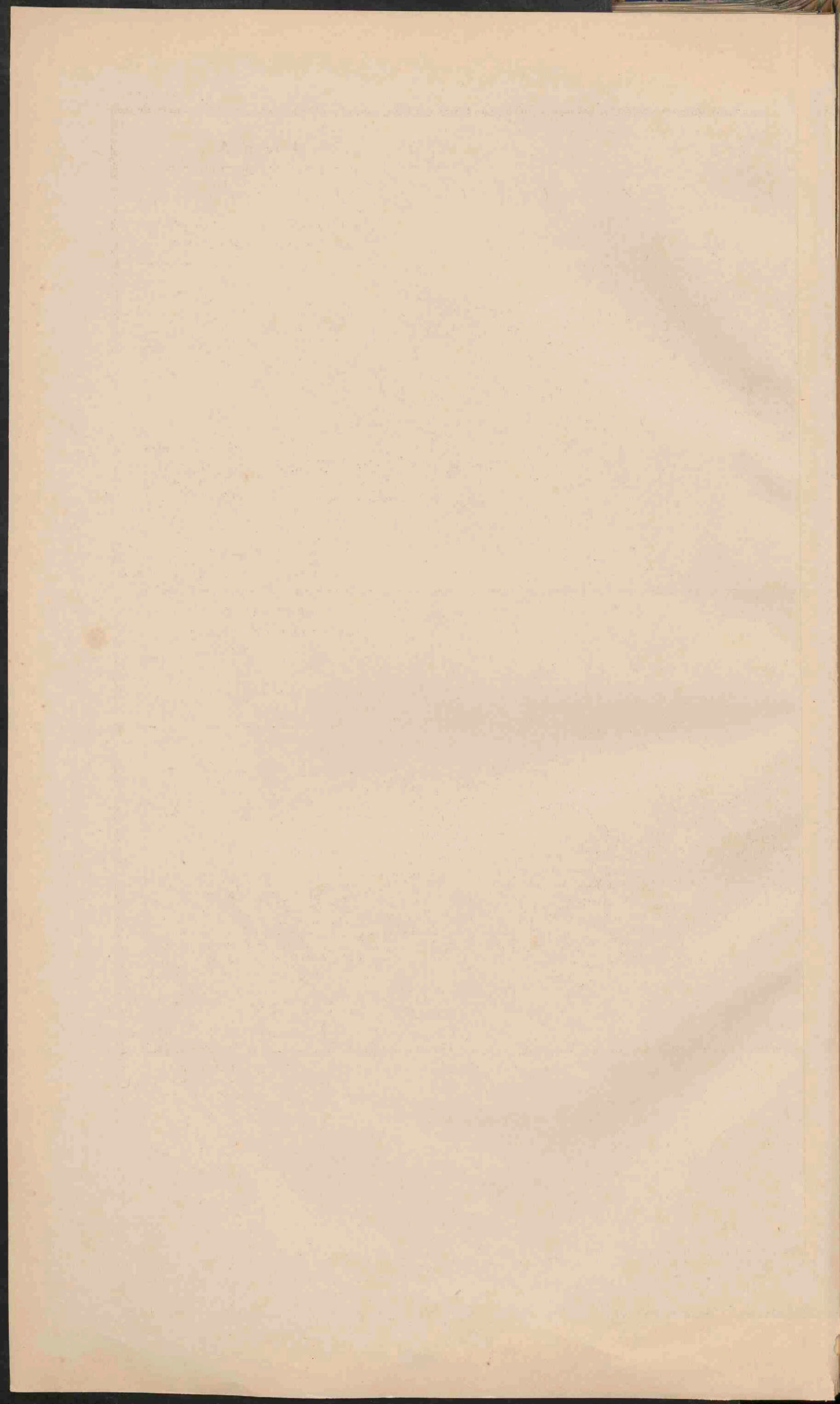

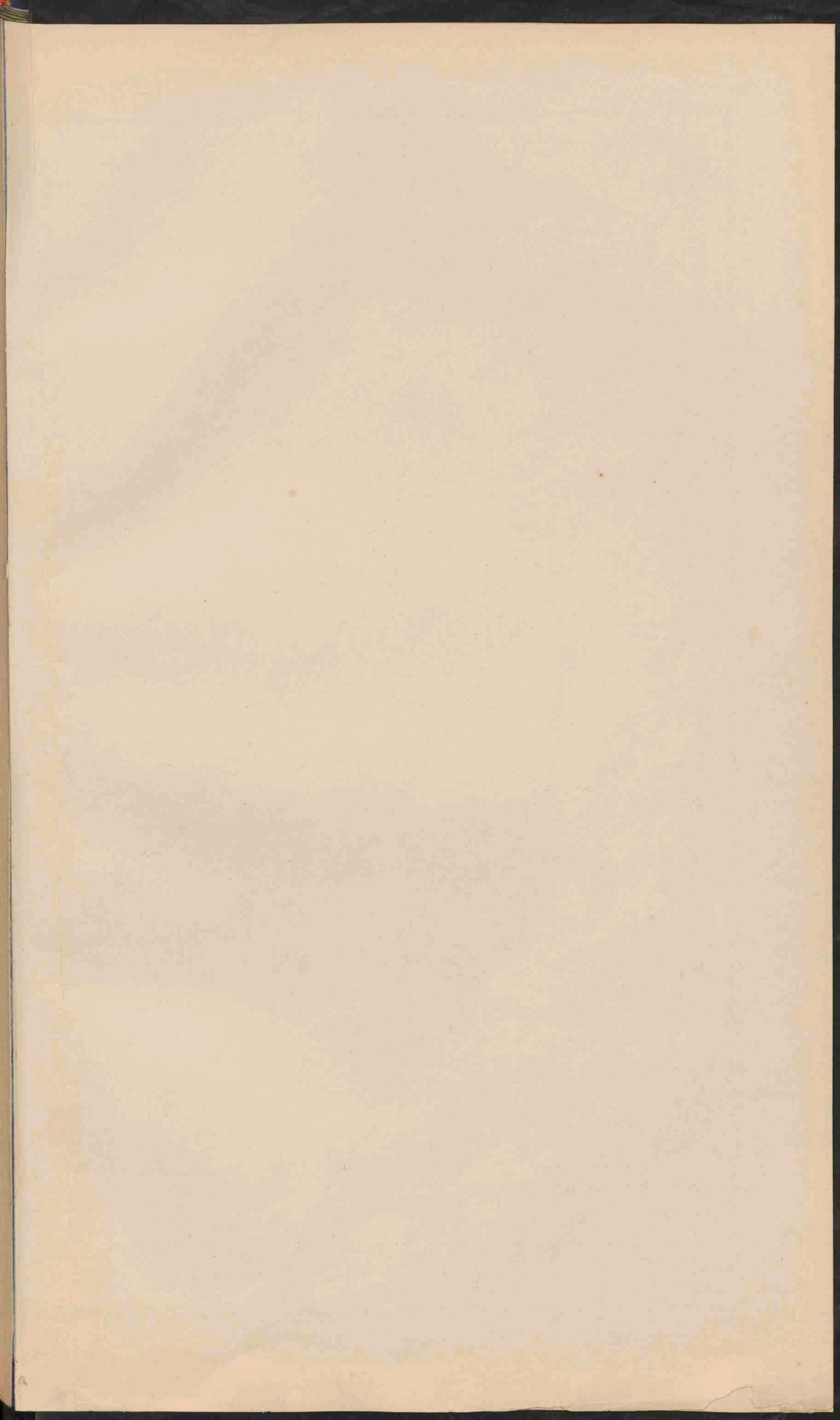
JAVA.
NATUURLIJKE GESTELDHEID.
 Schaal 1: 2.750.000.
 0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 110 120 130 140 K.M.
 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 G.M.

JAVA.
STAATKUNDIGE TOESTAND.
 Schaal 1: 2.750.000.
 0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100 110 120 130 140 K.M.
 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 G.M.

JAVA.
TAALKAART.
 Schaal 1: 5.500.000.

SOEMATRA

Schaal 1:6.000.000.

- Gouvernement Ajeë en Onderhoorigheden Oostkust van Soematra.
- Gouvernement Soematra s Westkust.
- Residentie Boengkelen.
- Residentie Langyonsche Districten.
- Residentie Palembang.
- Residentie Riouw en Onderhoorigheden.
- Residentie Bangha en Onderhoorigheden.

BORNEO

Schaal 1:6.000.000.

- Residentie Westerafdeeling van Borneo.
- Zuider- en Oosterafdeeling v.B.
- Britsch protectoraat.

SOEMATRA, BORNEO EN SELEBES

Schaal 1:6.000.000.

- Spoorwegen.
- STANDPLAATS van een Gouverneur of Resident.
- Standplaats van een Assistent Resident.
- Standplaats van een Controleur.
- Standplaats van een Civiel gezaghebber of posthouder.
- Andere plaatsen.

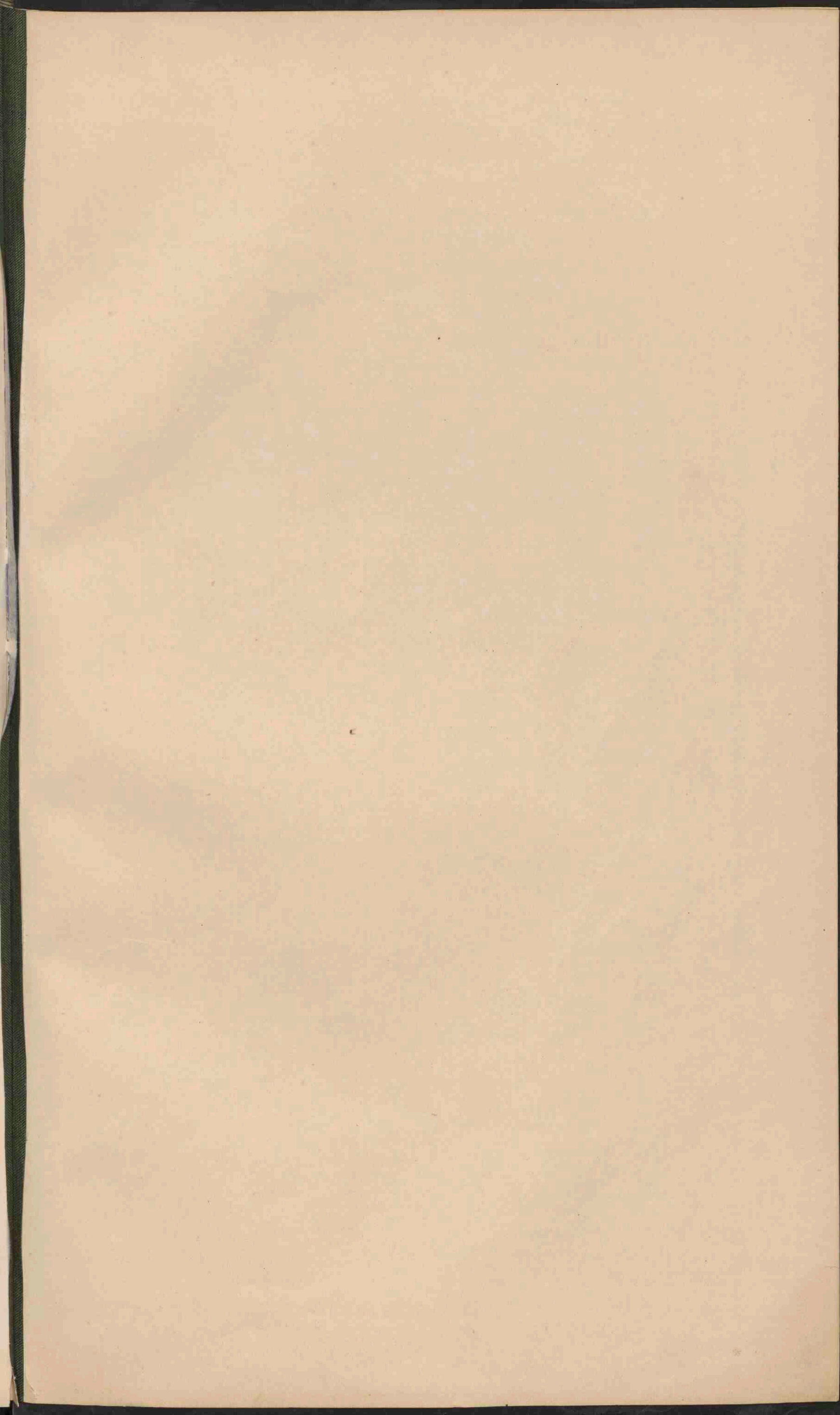
Verkortingen.

- TÉL: Telok, Golf of Baat.
- S - Selat, Straat.
- Tg - Tandjong, Kaap.
- O - Oefjoeng, Hoek.
- D - Danau, Meer.
- G - Goenoeng, Berg.
- P - Poelau, Eiland.
- PPP - Poelau poelau, Archipel, Eilandengroep.
- S - Soengai, Rivier.
- A - Ajeë.
- B - Batang.

PADANGSCHE BENEDEN-EN BOVENLANDEN.

Schaal 1:2.500.000.

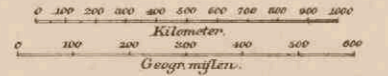
- Residentie Padangsche Benedenlanden.
- Residentie Padangsche Bovenlanden.
- Residentie Tapanocti.

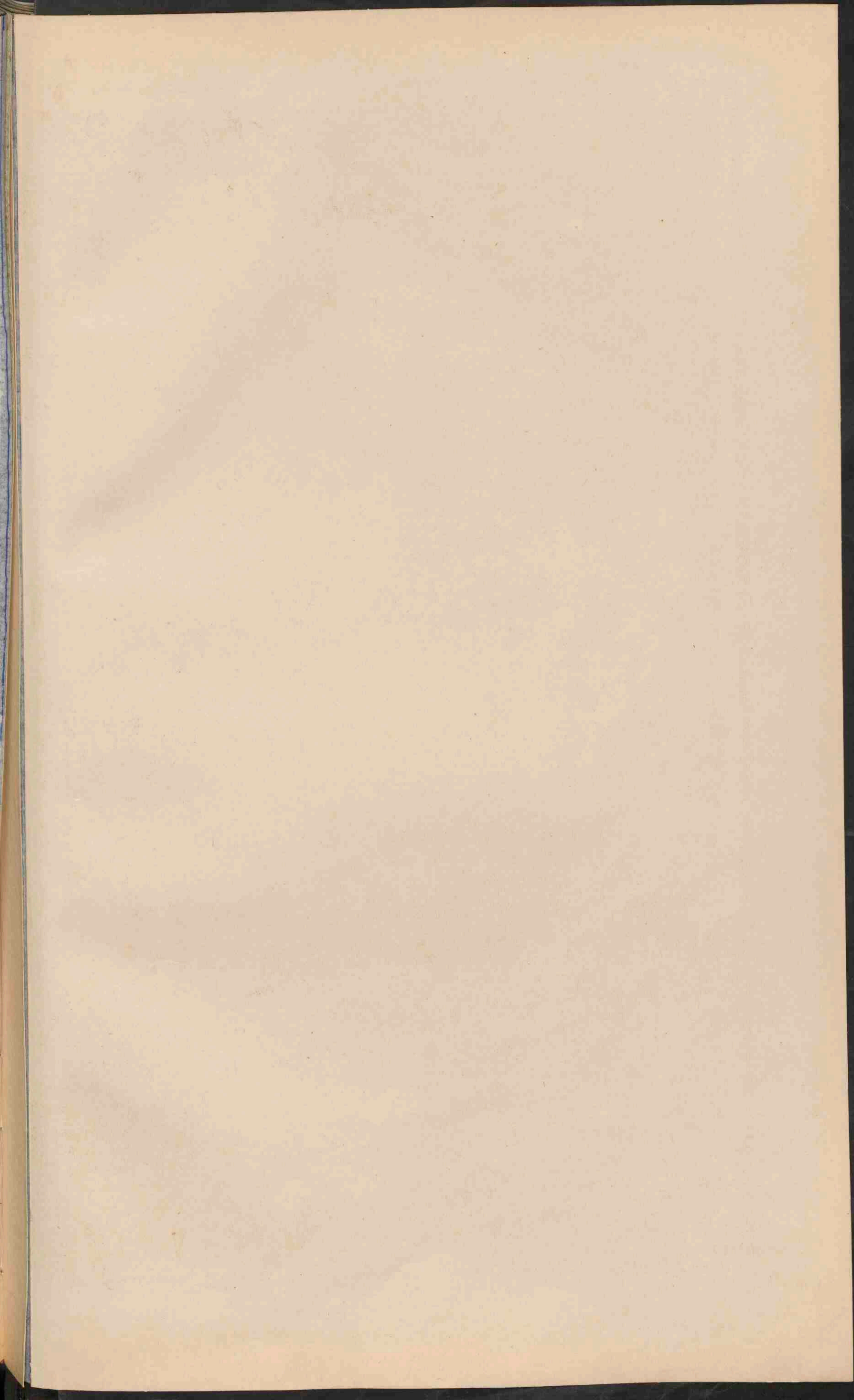

AFRIKA.

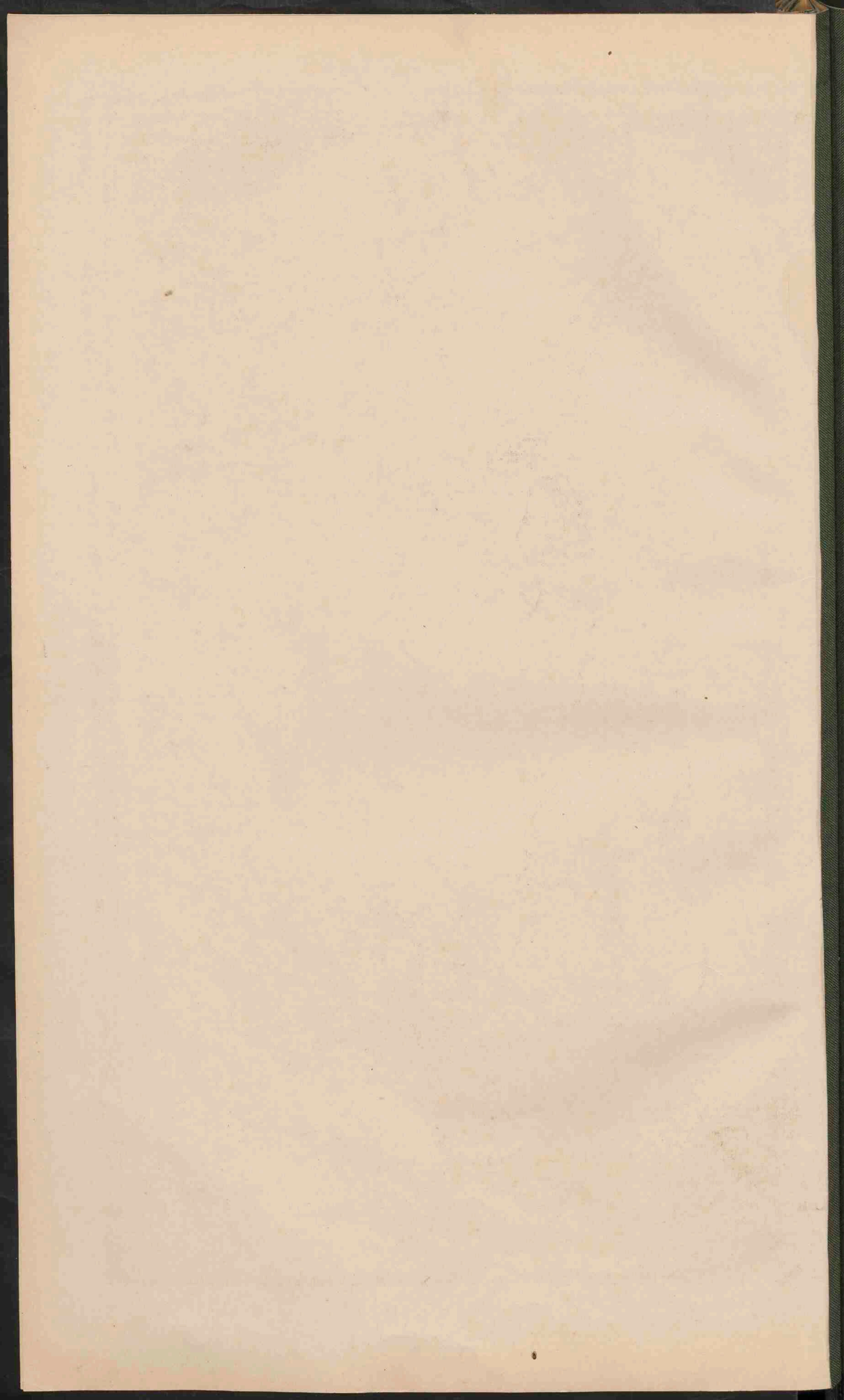
Schaal 1:25.000.000.

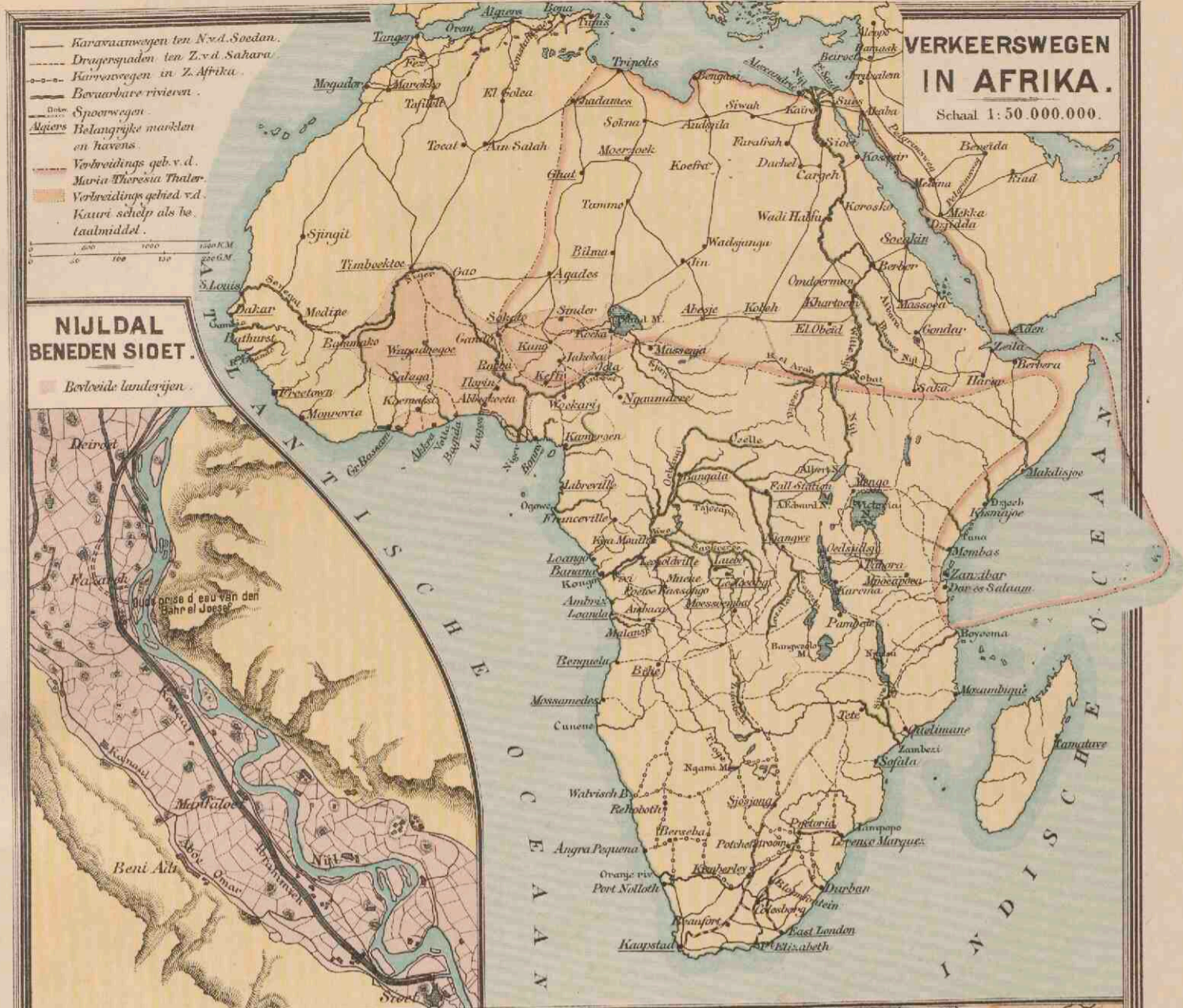

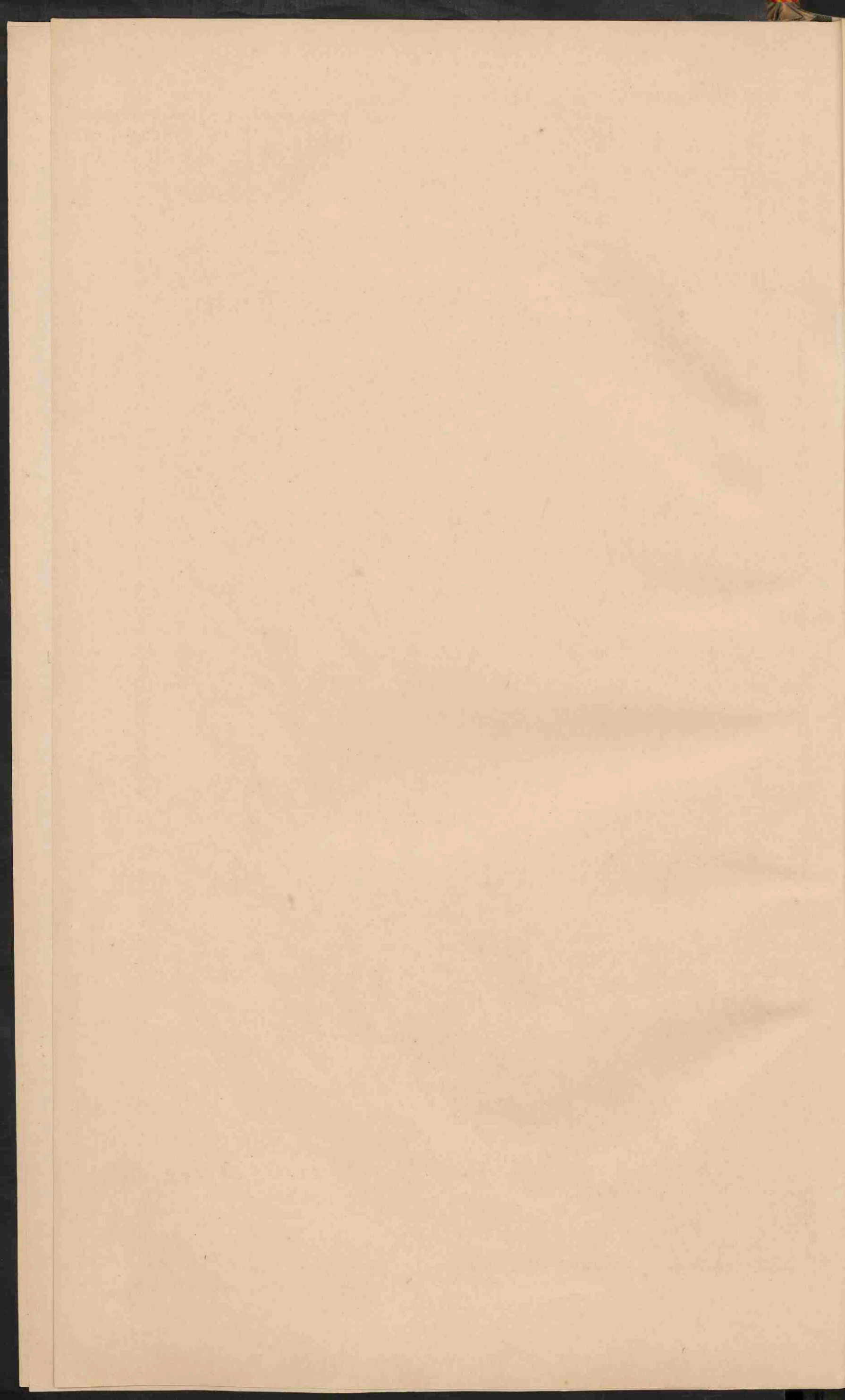
	Laagland beneden den Zeespiegel.	Meter.
	Laagland.	0 - 200.
	Hoeveland en laag Bergland.	200 - 500.
	Middelgebirge en Hoogland.	500 - 1500.
	Hooggebirge en Hoogland.	1500 - 5000.
	Bergtoppen.	hooger dan 5000.
	Zaaierven of uitgedroogde Meren.	
	Landwoestijnen.	Bronnen.
	Wadi's.	

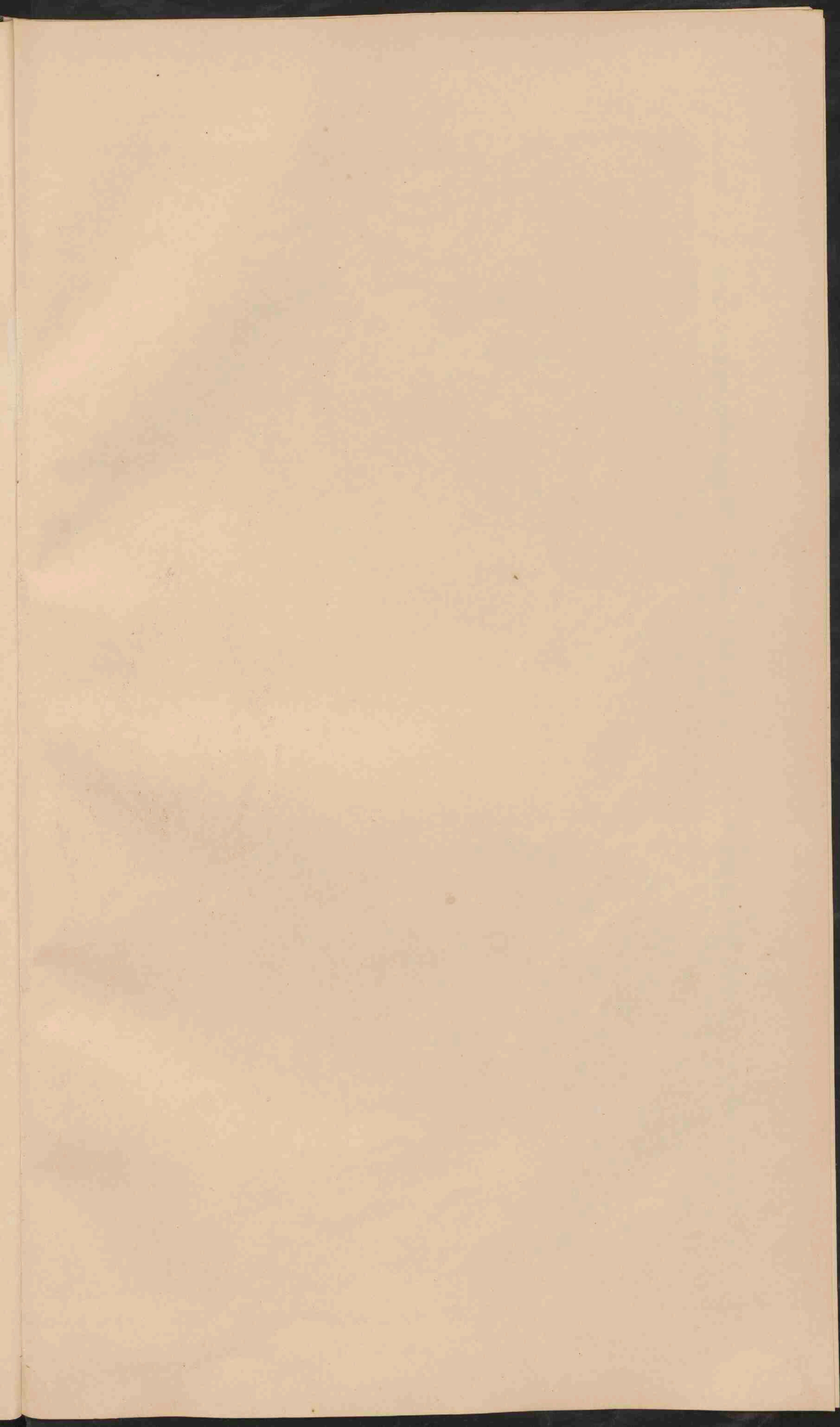

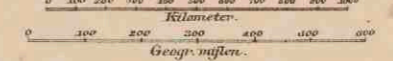

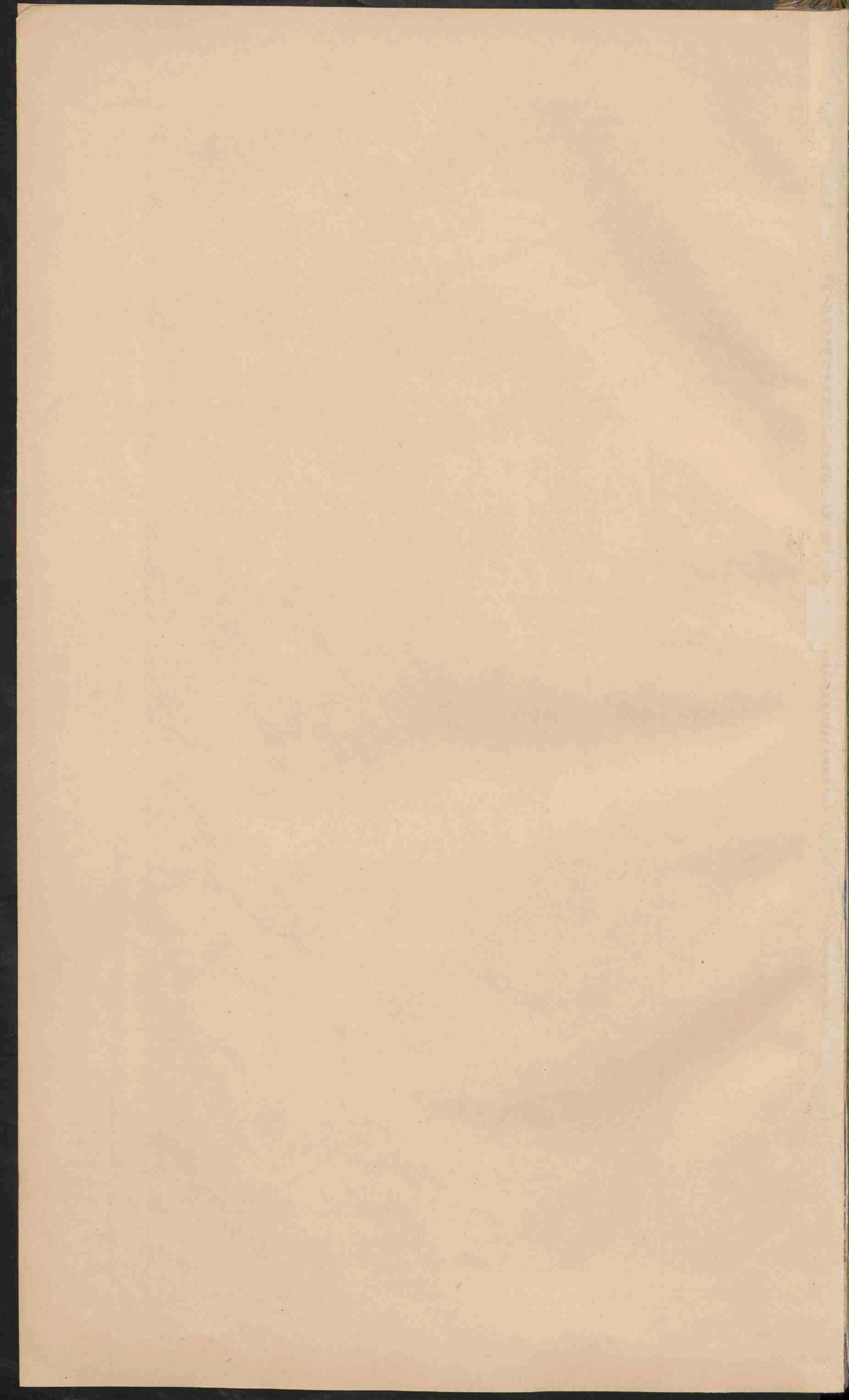
NOORD-AMERIKA.

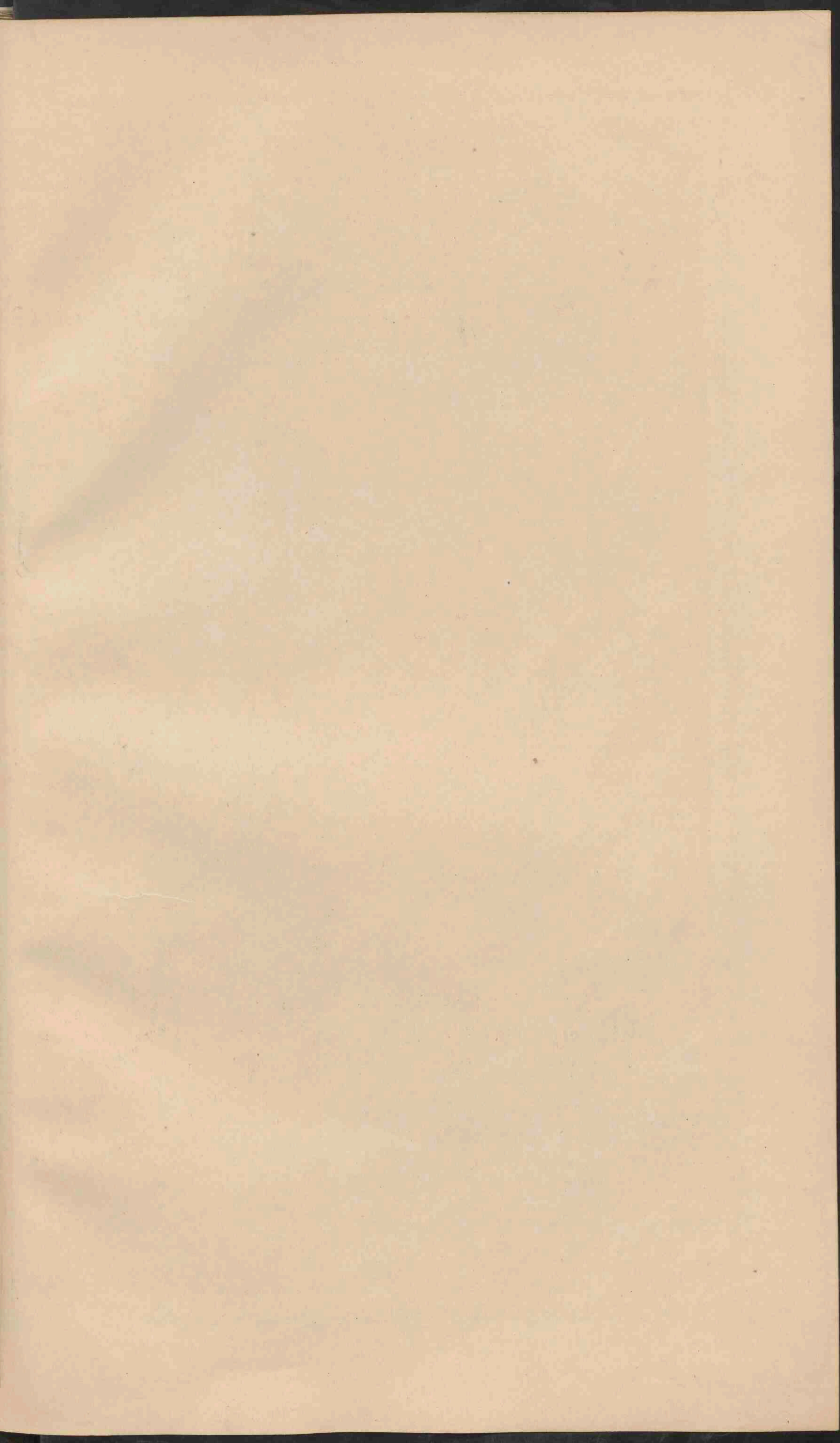
Schaal 1:25.000.000.

	Laagland beneden den Zeespiegel.	Meter
	Laagland	0 - 200
	Heuveland en laag Bergland	200 - 500
	Middelgebirge en Hoogland	500 - 1500
	Hooggebirge en Hoogland	1500 - 5000
	Bergtoppen	hooger dan 5000
	Zoutwatermeren	
	Zandweestijnen	

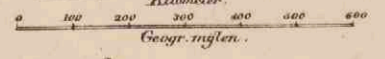

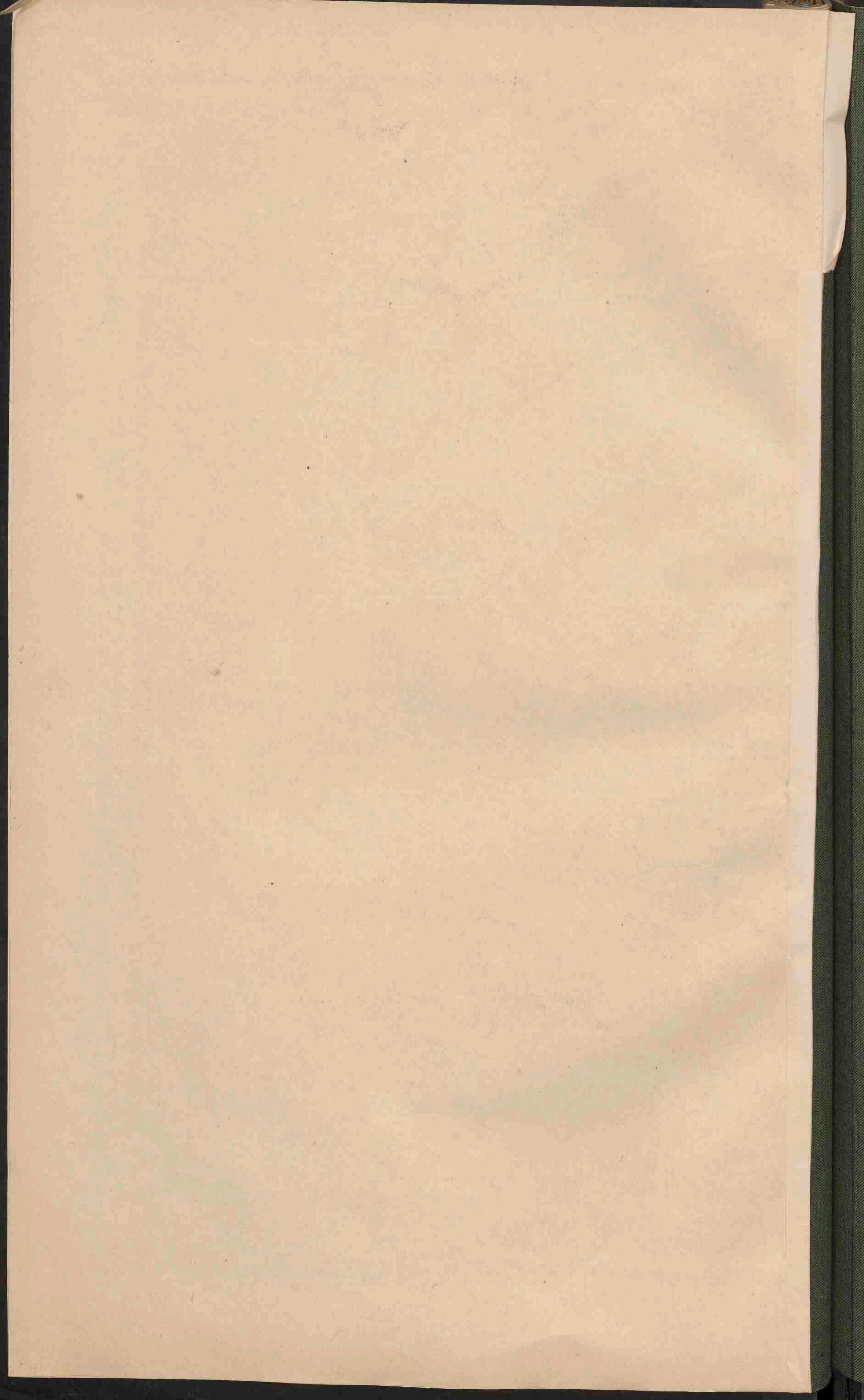

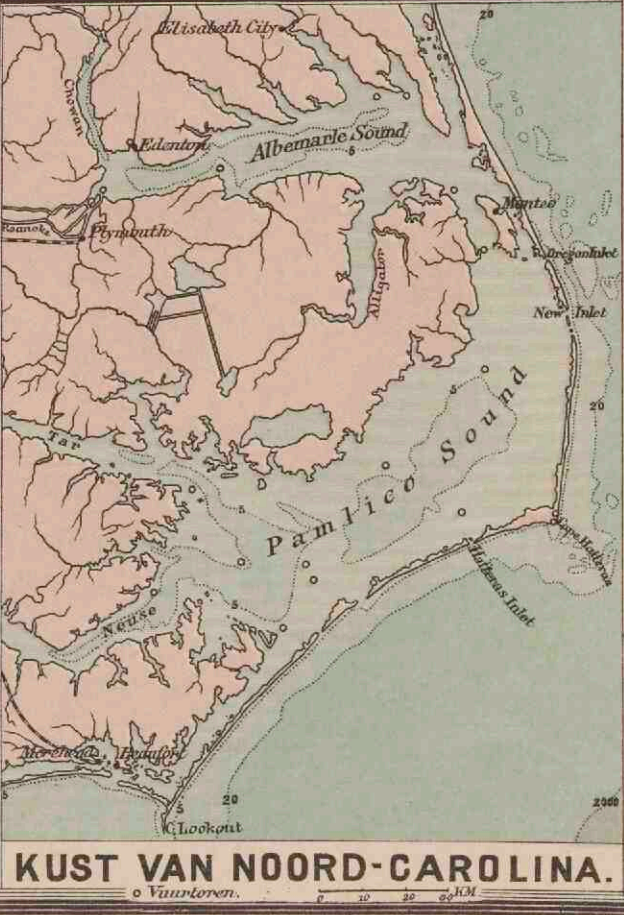
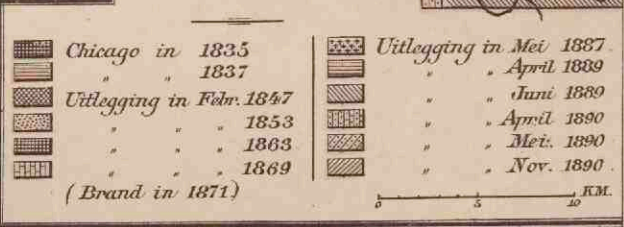
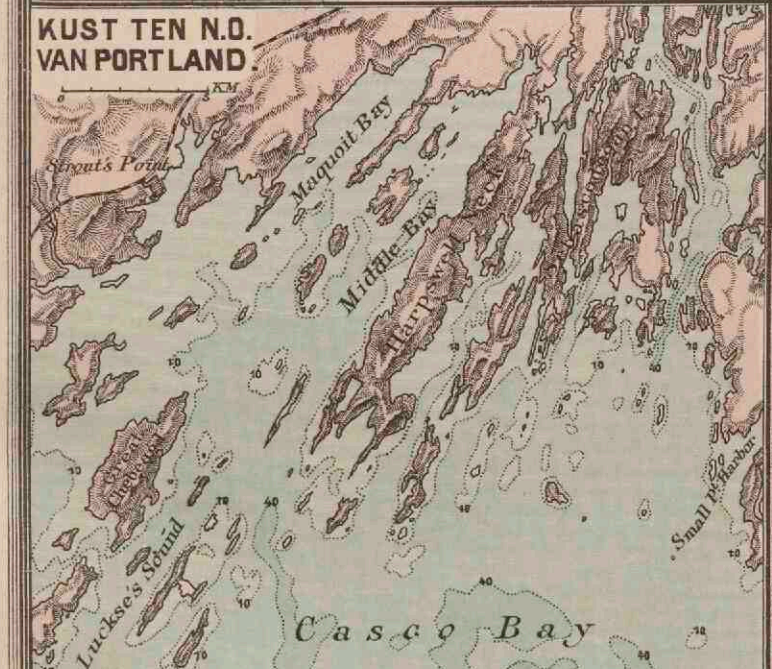
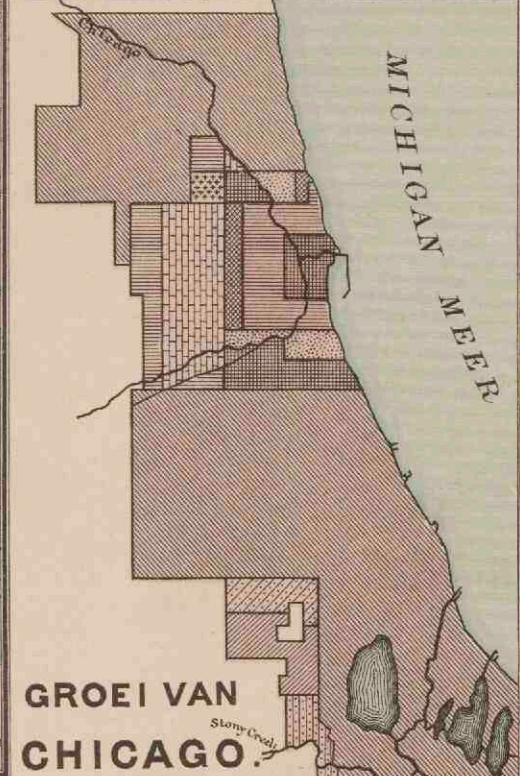
NOORD-AMERIKA .

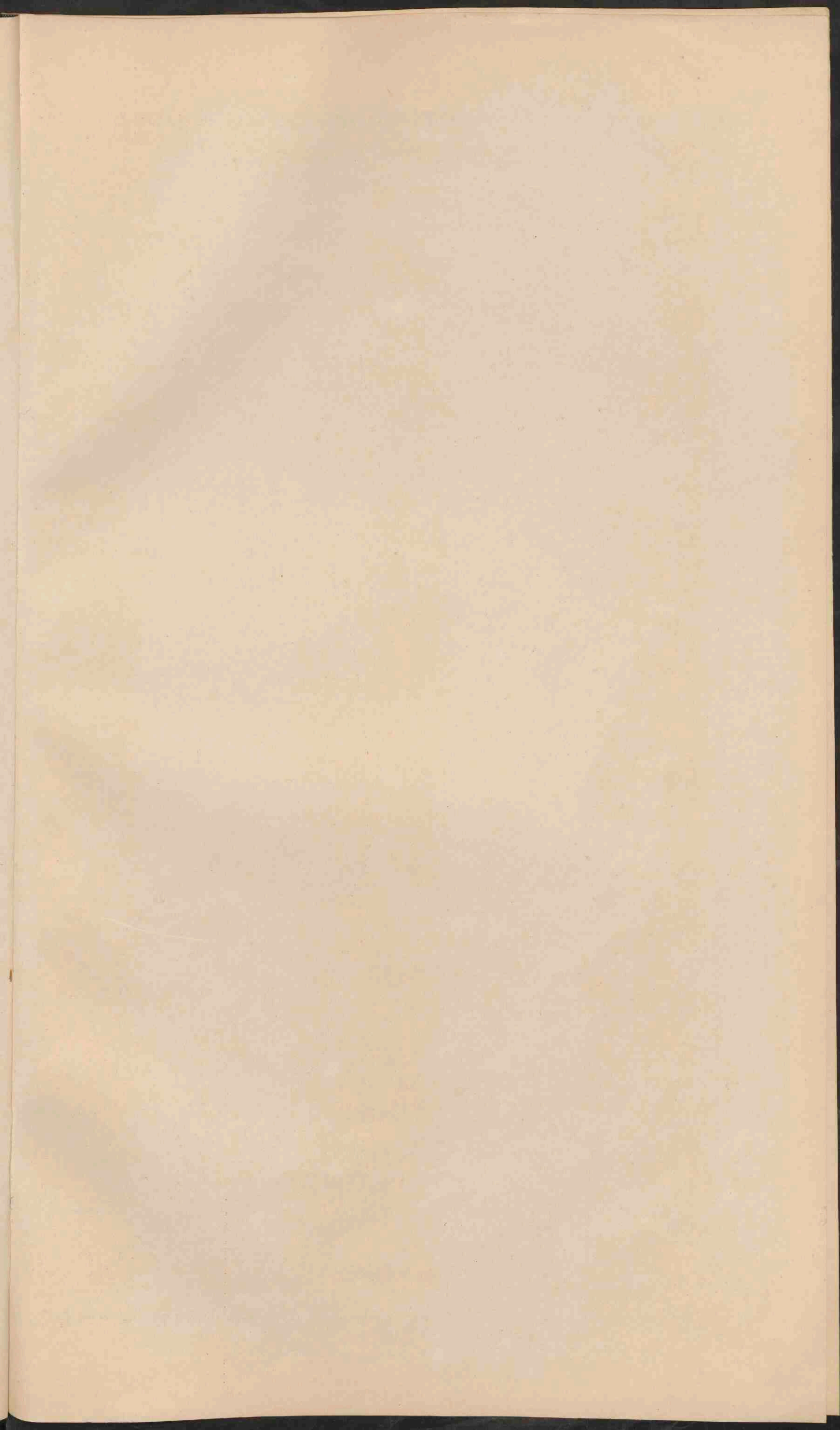
Schaal 1:25.000.000

■	PLAATS	van meer dan	1000.000 inv.
●	Plaatsen	"	500.000
○	Plaatsen	"	100.000
◦	Plaatsen	"	50.000
•	Plaatsen	minder	50.000
-
* *	Vestingen en forten.	Spoorwegen.
■	Vereenigde Staten van Amerika.	Britsche
■	Republiek Mejico.	Nederlandsche
■	De Eijpblijken Gaatemala.	Deensche
■	Honduras, San Salvador.	Fransche
■	Nicaragua, Costa Rica, alsook	Spaansche
■	Haiti & Domingo	Zuidamerikaansche stater.
■	Siberië	Eilanden van het poolgebied.

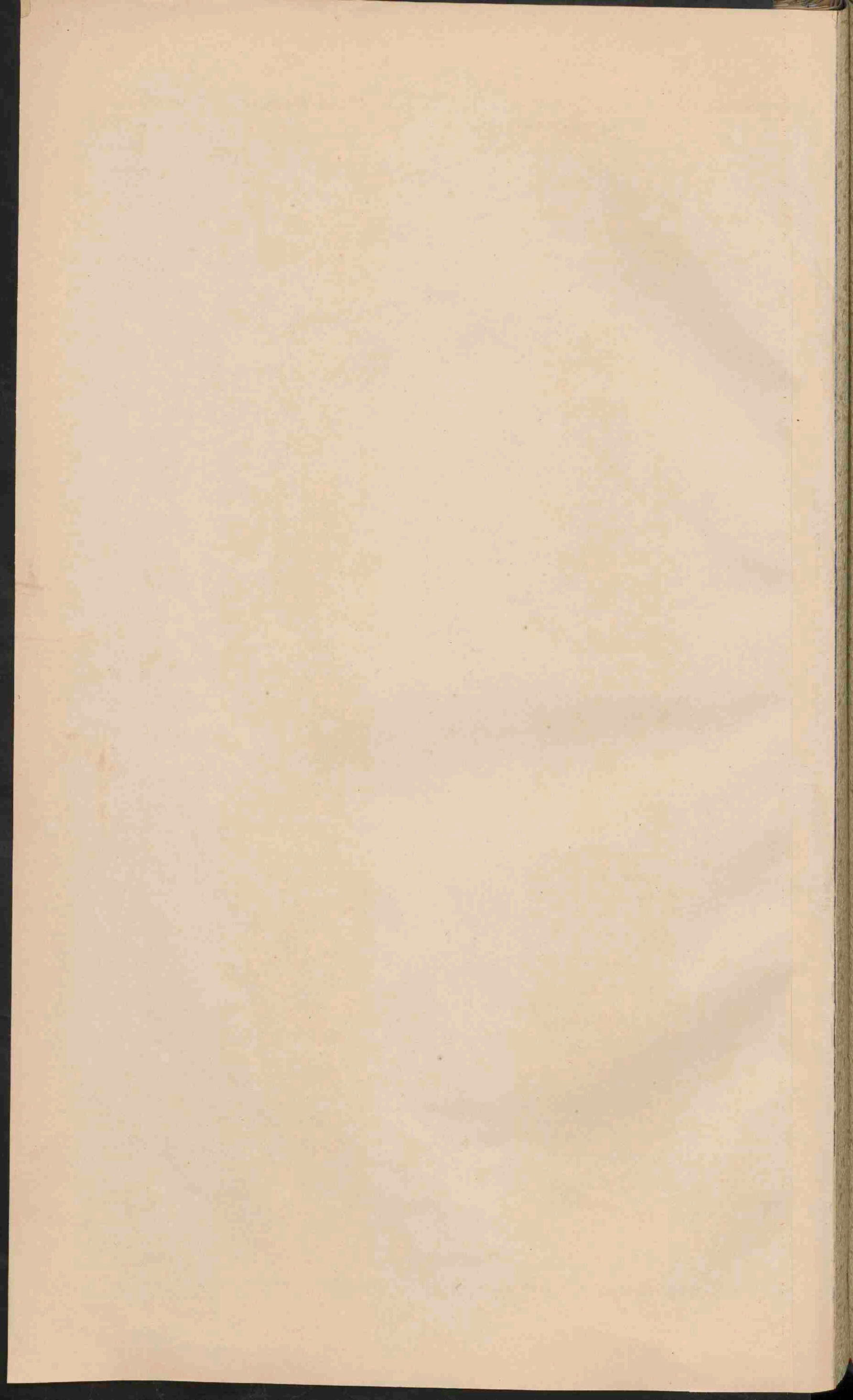

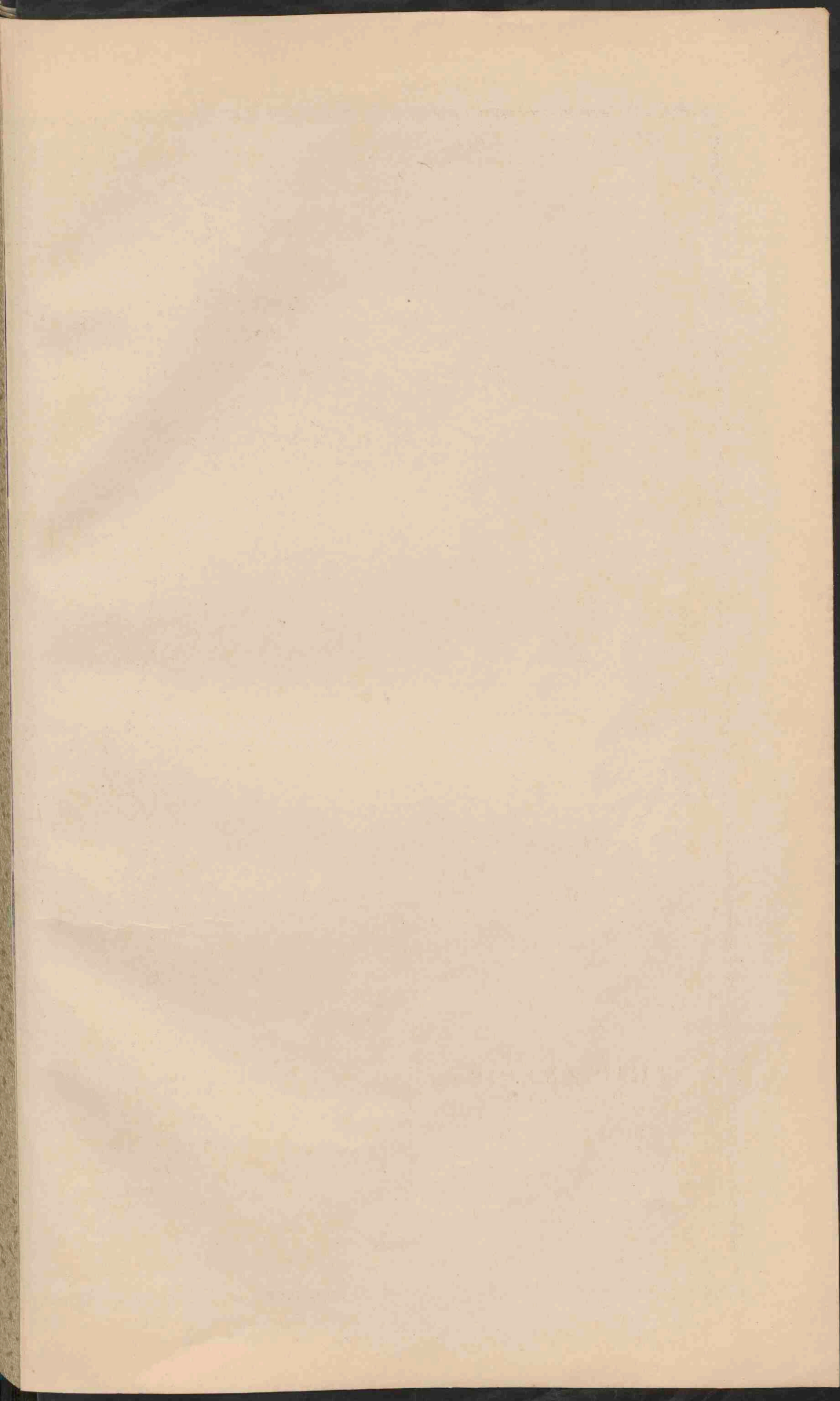
**DE VEREENIGDE STATEN
VAN AMERIKA.**

Schaal 1: 12.000.000.

- PLAATSEN van meer dan 1 mill. 500.000
- Plaatsen 500.000 - 100.000
- Plaatsen 100.000 - 50.000
- Plaatsen minder dan 50.000

De namen der Staten in de V.S. en Mexico zijn aangegeven als CALIFORNIE, die der territorien als ARIZONA. De namen der hoofdsteden zijn onderstreept. De namen van staten in Mexico, gelijk te vinden met den naam der hoofdstad, zijn niet vermeld.

ZUID-AMERIKA.
 Schaal 1:25.000.000

0 20 40 60 80 100 120 140
 0 20 40 60 80 100 120 140
 0 20 40 60 80 100 120 140

0 20 40 60 80 100 120 140
 0 20 40 60 80 100 120 140
 0 20 40 60 80 100 120 140

■ Laagland.
 ■ Heuvelland.
 ■ Bergland en Hoogvlakte.
 ■ Zoutwatermeren en zoutmoerassen.
 ● Plaatsen van meer dan 100.000 inv.
 ○ Plaatsen 50.000 tot 100.000
 ○ Plaatsen minder dan 50.000
 (N) Nederlandsche
 (Br) Britsche
 (Fr) Fransche
 --- Speciezegeen.

Schaal 100.000

CURAÇAO. Z. Zoutpannen.

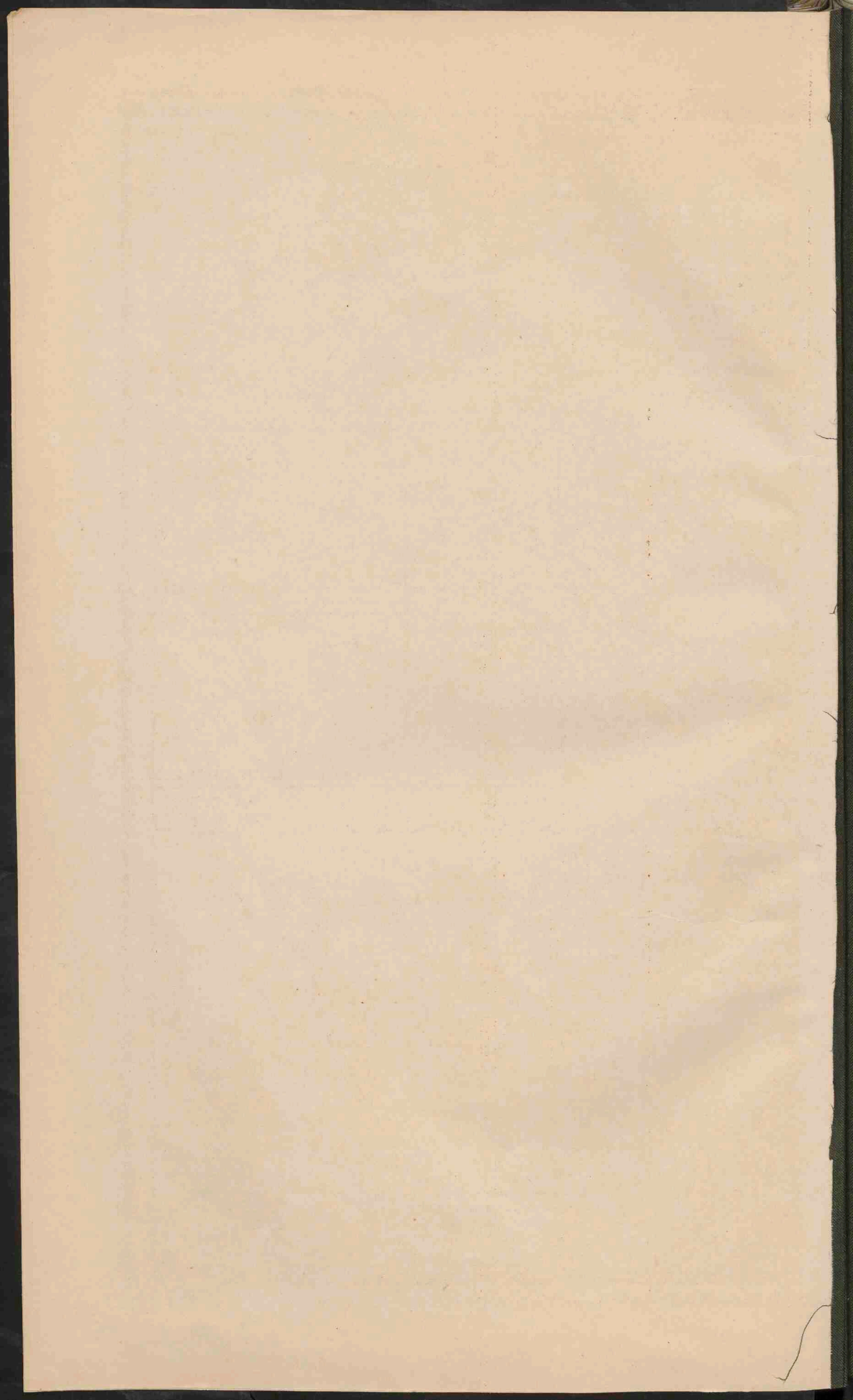
0 20 40 60 80
 0 20 40 60 80
 0 20 40 60 80

Schaal 1:3.700.000

DE NEDERLANDSCHE KOLONIE SURINAME.

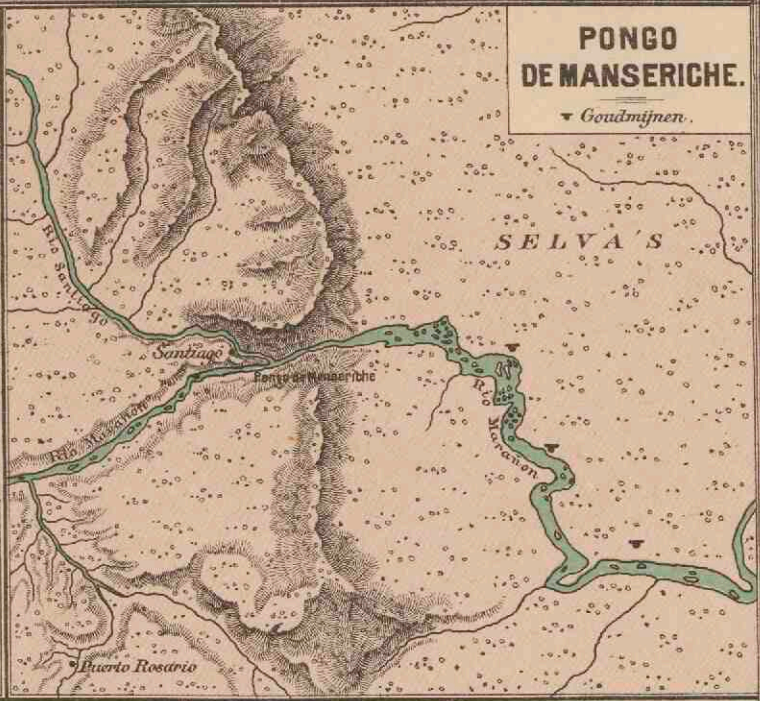
0 20 40 60 80
 0 20 40 60 80
 0 20 40 60 80

■ Plaatsen ten minste van de
 landbouw en industrie in concessie gegeven.
 ■ Behoudte rijke plaatsen.

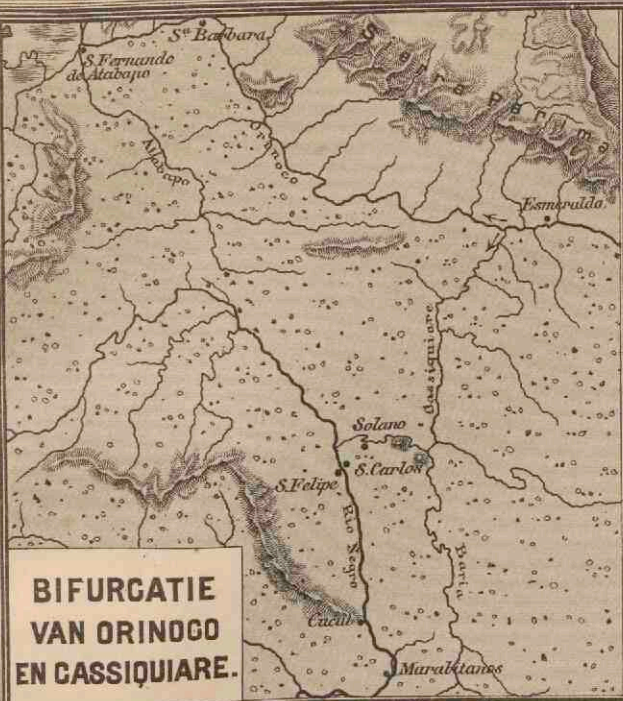

PONGO DE MANSERICHE.

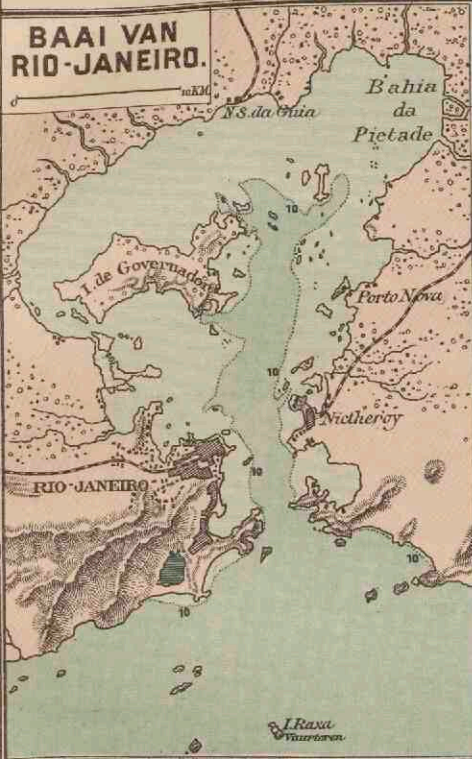
▼ Goudmijnen.

BIFURCATIE VAN ORINDGO EN CASSIQUIARE.

BAAI VAN RIO-JANEIRO.

NOEKOETEFAU (Ellice groep)
Open ringrifeiland.

TAIARA (Toeamotoe Eil.)
Gesloten ringrifeiland.

TOTOYA (Fidsji Eil.)
Krater eiland met walrif.

HONOLOELOE.
(Sandwich Eil.)
Strandrif.

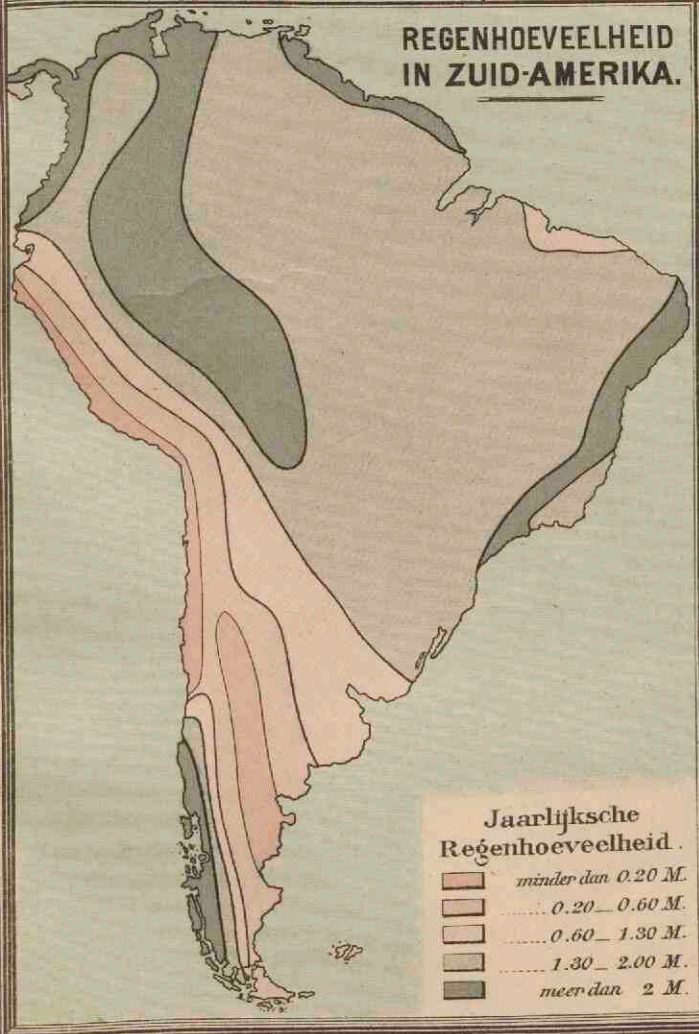

REGENHOEEVELHEID IN AUSTRALIË.

minder dan 0.20 M.
0.20 - 0.60 M.

0.60 - 1.50 M.
meer dan 1.50 M.

REGENHOEEVELHEID IN ZUID-AMERIKA.

Jaarlijksche Regenhoeveelheid.

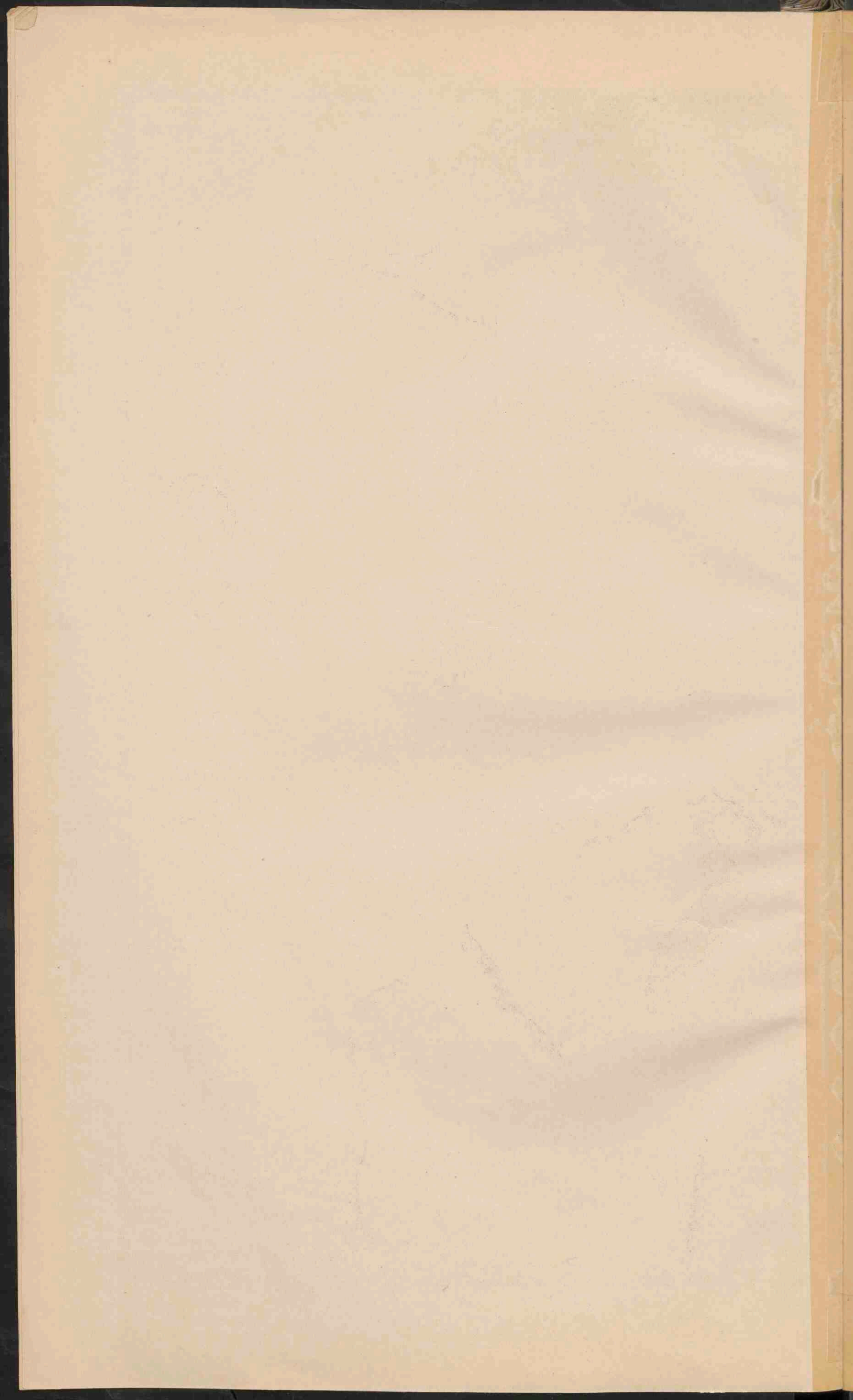
- minder dan 0.20 M.
- 0.20 - 0.60 M.
- 0.60 - 1.30 M.
- 1.30 - 2.00 M.
- meer dan 2 M.

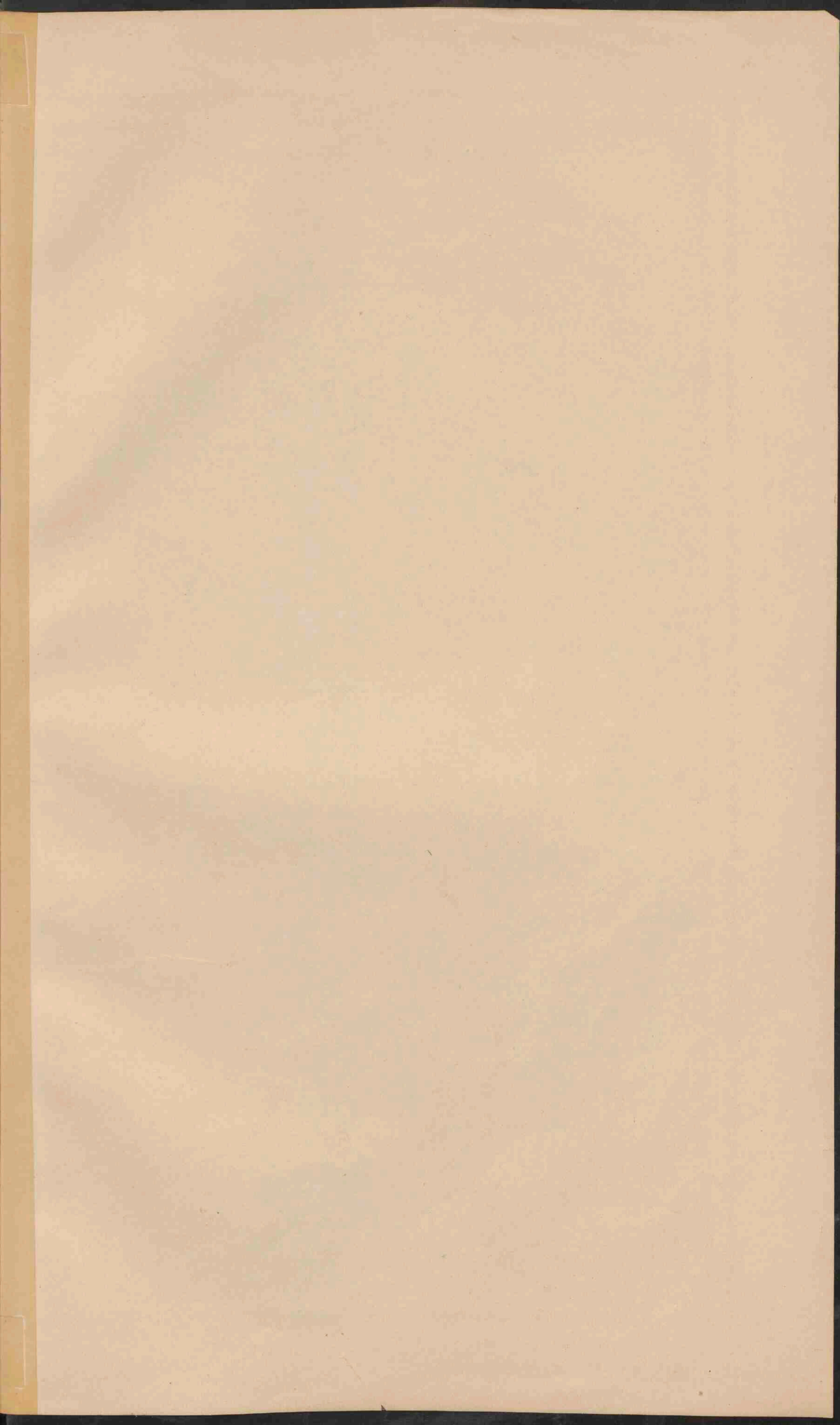
1 Tropische Zone.
2 Zone.
3 Zone.
4 Zone.
5 Gematigde Zone.
6 Zone.
7 Zone.
8 Koude Zone.

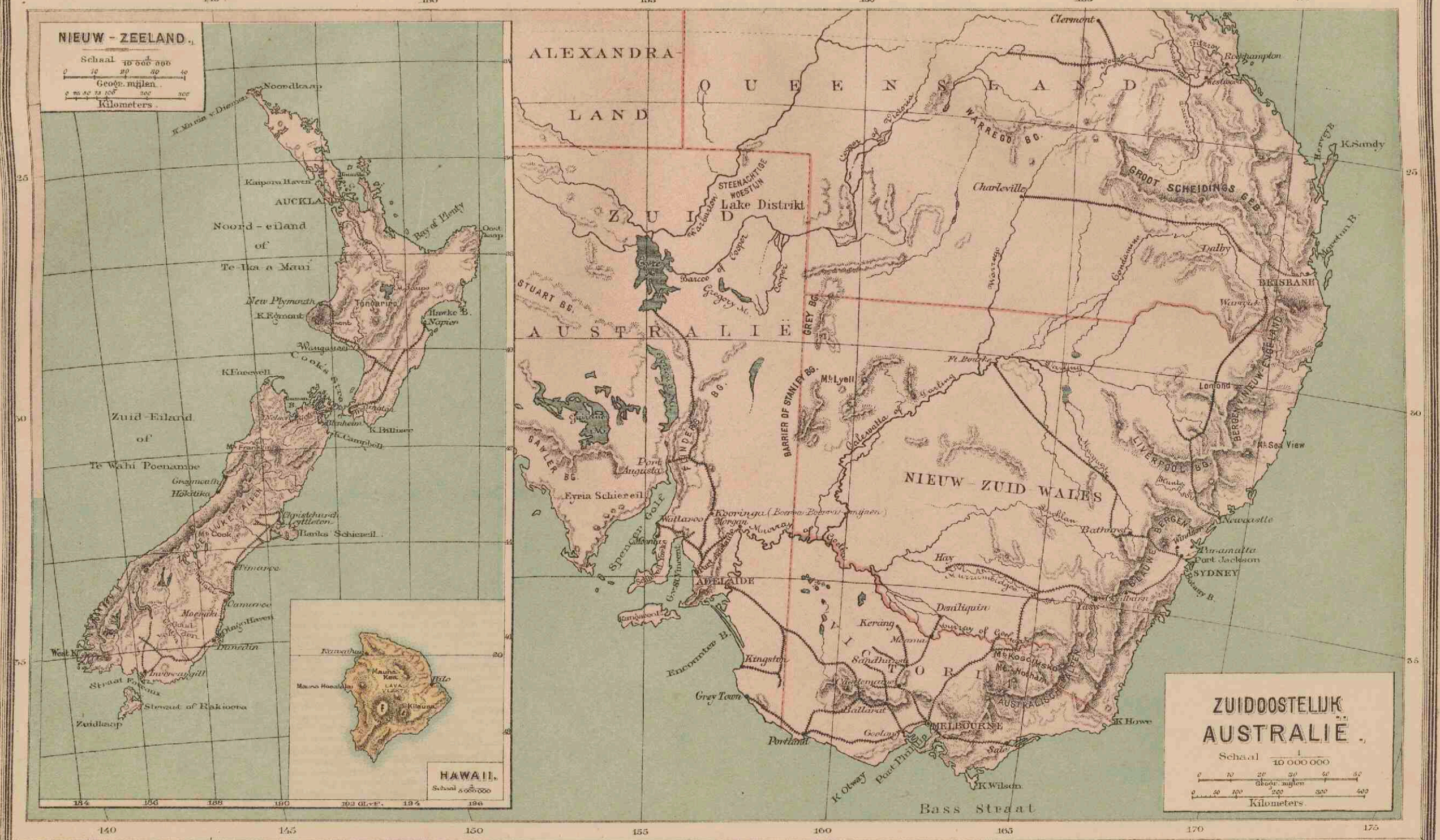
DE FLORA'S VAN ZUID-AMERIKA.

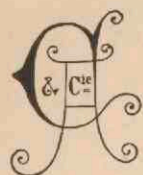

- 1 Altijd groene wouden. (Regens, gedurende 9 mond. of 't geheele jaar.)
- 2 Wouden en Savanen gemaagd. (Droogte tijd van meer dan 3 mond.)
- 3 Trop. flora v. h. hooggebergte.
- 4 Altijd groene wouden met palmen en maadlle. (Zomerregens.)
- 5 Altijd groene struiken. (Winterregens.)
- 6 Altijd groene boomen met onpare bladeren, kreupelhout, naaldboutbosschen. (Regen in alle jaargetijden.)
- 7 Pampas en Woestijnen. (Sterke wisselingen van temp. en weinig regens.)
- 8 Armeljkhe poolflora.

Armand Colin & Cie, Éditeurs

5, rue de Mézières, Paris.

P. 3766.

Vient de paraître :

Atlas général Vidal-Lablache

Historique et Géographique, par M. P. Vidal de la Blache, sous-directeur et maître de conférences à l'École normale supérieure. 420 cartes et cartes en couleur, Index alphabétique de 46 000 mots. Un beau volume in-folio, relié toile. 30 francs
Reliure amateur. 40 francs

L'Atlas général, Historique et Géographique, auquel M. P. Vidal de la Blache, sous-directeur et maître de conférences de géographie à l'École normale supérieure, n'a cessé de travailler depuis huit années, est aujourd'hui terminé.

Cette œuvre considérable est nouvelle par l'esprit dans lequel elle a été conçue, comme par la méthode et les procédés d'exécution matérielle qui ont concouru à sa réalisation.

Elle s'adresse à un vaste public comprenant à la fois les savants, les étudiants, et les gens du monde désireux de ne pas rester étrangers aux grands résultats du mouvement qui, depuis vingt ans, a transformé et renouvelé chez nous les sciences historiques et géographiques.

On sait quelle part revient à M. Vidal de la Blache dans la direction de ce mouvement. Nul n'a contribué plus efficacement à en élargir l'esprit. C'est de sa chaire de la rue d'Ulm que se sont répandus à tous les degrés de notre enseignement, pour les pénétrer et les vivifier, les idées générales, les procédés de méthode scientifique et pédagogique qui nous permettent aujourd'hui de soutenir la comparaison avec les géographes d'outre-Rhin et d'outre-Manche.

L'Atlas général Vidal-Lablache est autre chose et mieux qu'un recueil de cartes, si complet qu'on veuille le supposer. Il est la première tentative faite en France pour présenter dans leur enchaînement rationnel, dans une coordination méthodique, les faits de l'ordre géographique. Chacun de ces faits s'y trouve replacé dans l'ensemble dont il fait partie, relié aux faits connexes qui l'expliquent ou qui en découlent. Le choix des cartes, leur ordre de succession, ont pour but de mettre en lumière les rapports multiples des phénomènes qui expriment les lois générales de l'organisme terrestre.

Chaque carte, à son tour, est une représentation

synthétique, imposant en quelque sorte au regard le trait essentiel et caractéristique d'une région, accentuant l'importance relative et la liaison des détails, de manière à dégager la physionomie de l'ensemble.

Pour multiplier les rapprochements et les rapprochements qui seuls donnent aux faits leur valeur et leur intérêt, M. Vidal de la Blache a constamment éclairé, et par ainsi dire, commenté les grandes cartes par des cartes des figures schématiques, des diagrammes présentant les aspects géologiques, climatologiques, botaniques et statistiques.

Enfin, de brèves notices, placées au-dessous de chaque carte, condensent et résument les notions générales s'y rapportent.

Il est à peine besoin d'ajouter que le point de vue de l'utilité pratique n'a pas été sacrifié aux besoins de la théorie. L'Atlas général constitue un instrument de travail d'un maniement commode et sûr. Un index alphabétique de 46 000 mots y rend les recherches faciles et rapides, qu'il s'agisse des cartes historiques, pour lesquelles on a fait un usage très ingénieux des teintes ou des cartes géographiques, qui sont au courant des découvertes les plus récentes.

Quant à l'exécution matérielle, qui a été l'objet de soins les plus minutieux, on s'est avant tout proposé la faire concourir au but poursuivi par l'auteur. Nous attirons en particulier l'attention sur le choix et la réflexion de la « lettre », graduée selon l'importance des faits à exprimer.

Si l'Atlas général Vidal-Lablache répond à l'idée que s'en sont formée l'auteur et les éditeurs, il est appelé à rendre de précieux services non seulement aux étudiants et aux maîtres, dans la pratique de l'enseignement, mais encore à tous ceux qui demandent à la géographie autre chose que de stériles nomenclatures.

Voir au verso une carte-spécimen de l'Atlas général Vidal-Lablache.

Lorsque déjà arrivé au tiers de son cours, le Danube pénètre en Hongrie, il semble qu'un nouveau fleuve commence. La pente, équilibrée jusqu'alors sur une moyenne de 4 décim. par kilom., s'abaisse brusquement à 0,07 c. : d'où les amas de sable qui empêchent souvent la navigation de remonter au-dessus de Gönyü. Bientôt le niveau du fleuve tombe à 100 m.,

bien qu'il lui reste encore plus de 1 700 kil. à parcourir. Son volume à Buda-Pest (environ 2 200 mètres cubes par seconde) est encore formé pour plus des deux tiers par le tribut des Alpes; ses crues sont à peu près celles des fleuves alpestres. Mais il va, pendant 280 kil., couler presque sans affluents vers le sud; et, sous le climat de l'Alfold, il ne tarderait pas à

diminuer par évaporation, s'il ne lui arrivait successivement, des Alpes, des Carpates, du Char-dagh, quatre puissantes rivières dont l'apport total fait plus que doubler son volume. Cette masse d'eau n'a pour s'écouler qu'un couloir, long de 126 kilom., que son érosion n'a pu encore aplanir, et qui n'est franchissable sans interruptions que de mars à juin.

Puis le Danube devient, avec plus d'ampleur, sa physionomie de fleuve de plaine (0,05 c. par kil.), et atteint à Sistov le point le plus méridional de son cours. Grâce aux Alpes de Transylvanie, il reçoit jusqu'à la fin d'importants affluents à gauche, tandis qu'à droite, à partir de Silistrie, ils expirent, dévorés avant de lui parvenir par le climat des steppes. Il

apporte enfin à la mer quasi fermée où il se jette, avec une énorme masse de limon, un volume d'eau qui égale les 8 dixièmes de celui du Volga, bien que le fleuve russe ait un bassin presque double. Les travaux de la Commission internationale, en approfondissant la branche de Sulina, ont permis aux navires de remonter jusqu'à Braïla;

par les ports du Danube comme par ceux de la mer Noire, et indirectement ceux de l'Archipel, les États danubiens prennent contact avec les puissances maritimes de l'occident. Mais dans la partie inférieure de son cours le Danube s'est écarté de la diagonale que suit le grand transit européen. C'est par la vallée de la Morava que se trouve aujourd'hui

le vrai prolongement de la voie danubienne. Le sillon large et profond de la Morava trace un passage qui, vers Nisch (207 m.), se bifurque: d'un côté vers le Vardar et Salonique; de l'autre vers la Maritsa et Constantinople. Et faisant suite à la voie ferrée qui aboutit au Bosphore, un chemin de fer entame au nord l'Asie Mineure, comme pour amorcer quelque voie

future vers la Syrie et la vallée de l'Euphrate. Le Danube reste donc, par lui-même et par les voies qui s'en détachent, le lien géographique d'un groupement d'États. Maîtres de la prépondérance sur un réseau navigable de 4 323 kil., l'Autriche-Hongrie en tire un surcroît de force pour plier à son influence les autres États du groupe. V.-L.

apporte enfin à la mer quasi fermée où il se jette, avec une énorme masse de limon, un volume d'eau qui égale les 8 dixièmes de celui du Volga, bien que le fleuve russe ait un bassin presque double.

Les travaux de la Commission internationale, en approfondissant la branche de Sulina, ont permis aux navires de remonter jusqu'à Braïla;

par les ports du Danube comme par ceux de la mer Noire, et indirectement ceux de l'Archipel, les États danubiens prennent contact avec les puissances maritimes de l'occident.

Mais dans la partie inférieure de son cours le Danube s'est écarté de la diagonale que suit le grand transit européen. C'est par la vallée de la Morava que se trouve aujourd'hui

le vrai prolongement de la voie danubienne. Le sillon large et profond de la Morava trace un passage qui, vers Nich (207 m.), se bifurque: d'un côté vers le Vardar et Salonique; de l'autre vers la Maritsa et Constantinople. Et faisant suite à la voie ferrée qui aboutit au Bosphore, un chemin de fer entame au nord l'Asie Mineure, comme pour amorcer quelque voie

future vers la Syrie et la vallée de l'Euphrate.

Le Danube reste donc, par lui-même et par les voies qui s'en détachent, le lien géographique d'un groupement d'États. Maître de la prépondérance sur un réseau navigable de 4 323 kil., l'Autriche-Hongrie en tire un surcroît de force pour plier à son influence les autres États du groupe.

V.-L.

Armand COLIN et Cie, Éditeurs, 5, rue de Mézières, Paris.

Atlas classique Vidal-Lablache, Historique et Géographique, par M. P. Vidal de la Blache, sous-directeur et maître de conférences à l'École normale supérieure. 342 cartes et cartons en couleur, index alphabétique de 30 000 mots. 1 beau volume in-folio, cartonné. 15 »
 Reliure toile souple, coins arrondis. 16 »

Annales de Géographie, publiées sous la direction de MM. Vidal de la Blache, sous-directeur et maître de conférences à l'École normale supérieure, et Marcel Dubois, professeur de géographie coloniale à la Faculté des lettres de Paris. Paraissant quatre fois par an. Le numéro, 4 fr. — Bibliographie de l'année, 5 fr. — Abonnement annuel (du 15 octobre) : France et Colonies, 20 fr. — Étranger. 25 »

Album Historique, publié sous la direction de M. Ernest Lavisse, de l'Académie française, professeur à la Faculté des lettres de Paris, par M. A. Parmentier, agrégé d'histoire et de géographie, professeur au collège Chaptal. Paraît le 5 de chaque mois, depuis le 5 juin 1894, en livraisons de 16 pages illustrées de nombreuses gravures. Chaque livraison. » 75

L'Album Historique, en vente chez tous les Libraires de France et de l'Étranger, formera 4 volumes in-4° carré. On peut souscrire aux 15 livraisons du tome Ier en adressant, soit à un Libraire, soit aux Éditeurs, MM. Armand COLIN et Cie, un mandat-poste de 4 francs.

Expédition de la 1re livraison, à titre de spécimen, contre envoi de 50 centimes en timbres-poste français.

Album Géographique, par MM. Marcel Dubois, professeur de géographie coloniale à la Faculté des lettres de Paris, et Camille Guy, agrégé d'histoire et de géographie, professeur à l'École Monge. Paraît le 20 de chaque mois, depuis le 20 juin 1894, en livraisons de 16 pages illustrées de nombreuses gravures. Chaque livraison. » 75

L'Album Géographique, en vente chez tous les Libraires de France et de l'Étranger, formera 5 volumes in-4° carré. On peut souscrire aux 15 livraisons du tome Ier en adressant, soit à un Libraire, soit aux Éditeurs, MM. Armand COLIN et Cie, un mandat-poste de 4 francs.

Expédition de la 1re livraison, à titre de spécimen, contre envoi de 50 centimes en timbres-poste français.

Histoire générale, du IVe siècle à nos jours, publiée sous la direction de MM. Ernest Lavisse, membre de l'Académie française, professeur à la Faculté des lettres de Paris, et Alfred Rambaud, professeur d'histoire moderne et contemporaine à la Faculté des lettres de Paris. Paraît en fascicules de 80 pages tous les 15 jours, le 5 et le 20 de chaque mois. Le fascicule. 1 »

En vente : TOME Ier. Les Origines (395-1095). 1 volume grand in-8°, broché. 12 »
 TOME II. L'Europe féodale ; les Croisades (1095-1270). 1 volume grand in-8°, broché. 12 »
 TOME III. Formation des grands États (1270-1492). 1 volume grand in-8°, broché. 12 »
 TOME IV. Renaissance et Réforme ; les nouveaux mondes (1492-1559). 1 volume grand in-8°, broché. 12 »
 Chaque volume, demi-reliure, veau fauve, doré en tête. 16 »
 TOME V. Les Guerres de Religion (1559-1648), paraît, comme, le reste de l'ouvrage, en fascicules de 80 pages, les 5 et 20 de chaque mois, depuis le 15 octobre 1894. Prix du fascicule. 1 »

Science et Métier, par M. Hippolyte Parigot. 1 volume in-18 jésus, broché. 3 50

La Guerre et ses prétendus bienfaits, par M. J. Novicow. 1 volume in-18 jésus, broché. 2 50

Portraits intimes, par M. Adolphe Brisson. 1 volume in-18 jésus, broché. 3 50

La Vie et les Livres, par M. Gaston Deschamps. 1 volume in-18 jésus, broché. 3 50

Annuaire de l'Enseignement primaire, publié sous la direction de M. Jost, inspecteur général, membre du Conseil supérieur de l'Instruction publique, 11e année (1895). 1 volume in-18, broché. 2 50

Annuaire de la Société des Agriculteurs de France, 1895 (5e année). 1 volume in-18, broché. » 25

Envoi franco d'un exemplaire contre 30 centimes en timbres-poste français.

Pour paraître le 10 novembre :

Les Professions et la Société en Angleterre, par M. Max Leclerc. 1 vol. in-18 jés., br. 4 »

Du même auteur, paru précédemment :

L'Éducation des classes moyennes et dirigeantes en Angleterre, 1 v. in-18 jés., br. 4 »

2680644

Aardrijksk. Schrijfboek van Nederland. Uitgeg. door h. Onderwijzersgezelschap Bierum	f 0,10
R. VAN ASSEN, Wandkaart van Friesland, 9 bladen	- 12,00
Atlas van Nederland voor lei en schrift. Uitgegeven door het Onderwijzersgezelschap Oost-Langewold	<i>Vijfde druk</i> - 0,15
Atlas der geheele Aarde, door J. VAN DEN BERG, K. HOFKAMP, A. NUIVER, J. SURINGA en P. WINTERWERP, in 24 kaarten	<i>Derde druk</i> - 0,60
J. D. BAKKER en J. MULDER, Aardrijkskunde van Nederland	- 0,20
P. R. BOS, De Landen en Volken der geheele Aarde in hunne ontwikkeling en hun tegenwoordigen toestand. Vier deelen, <i>gebonden</i>	à - 3,75
P. R. BOS, Leerboek der aardrijkskunde, gebonden, met atlas	<i>Zevende druk</i> - 3,75
P. R. BOS, Beknopt leerboek der aardrijkskunde	<i>Achtste druk</i> - 1,50
P. R. BOS, School-Atlas der geheele Aarde	<i>Elfde druk</i> - 4,00
P. R. BOS, Atlas der geheele Aarde, Eerste aflevering	- 0,60
P. R. BOS, Atlas voor de Volksschool, in kaarten en platen	<i>Twaalfde druk</i> - 1,00
P. R. BOS, Eerste atlas voor de Volksschool	<i>Zesde druk</i> - 0,35
P. R. BOS, Platen voor Aanschouwelijk onderwijs in Aardrijkskunde	<i>Twaalfde druk</i> - 0,60
P. R. BOS, Leiddraad bij het onderwijs in Aardrijkskunde	<i>Tweede druk</i> - 0,90
P. R. BOS, Aardrijkskunde voor de Volksschool	<i>Achtste druk</i> - 0,40
P. R. BOS, Nederland en zijne Overzeesche bezittingen	<i>Derde druk</i> - 0,25
P. R. BOS, De plaats der aardrijkskunde in het systeem der wetenschappen	- 0,40
P. R. BOS, De Globe, Aardrijkskundig schetsboek, <i>gebonden</i>	- 3,00
P. R. BOS, Natuur en Staatkundige Atlas	- 2,90
P. R. BOS, Kleine Atlas voor de Volksschool, in 22 kaarten	<i>Vijfde druk</i> - 0,50
P. R. BOS, Wereldkaart, in 6 bladen	- 8,75
B. R. BOS, Dertien platen voor Aanschouwelijk onderwijs in Aardrijksk. met handleiding	- 9,75
P. R. BOS, Atlas der geheele Aarde, in 60 kaarten	- 1,75
P. R. BOS, Wandkaart van de provincie Groningen, met bijkaarten voor landbouw, nijverheid en grondsoorten, in 9 bladen	- 10,00
P. R. BOS, Beknopt leerboek der Land- en Volkenkunde	- 1,25
P. R. BOS, <u>Nieuwe</u> Atlas voor de Volksschool in Kaarten en Platen	- 1,00
P. R. BOS, Teekenatlas van Nederland	- 0,15
P. R. BOS, Teekenschrift van Nederland	- 0,05
P. R. BOS, Schetsen en Beelden uit Nederland en Nederlandsch Indië, een Leesboek voor school en huis, met houtsneefiguren	- 0,35
P. R. BOS, Wandkaart van Middel-, West- en Zuid-Europa in 9 bladen. A zonder namen, B met namen	- 9,00
P. R. BOS, W. VAN GELDER en R. R. RIJKENS, Wandkaart van Nederlandsch Oost-Indië, met Java op 1:500000, in 12 bladen, met handleiding	<i>Tweede druk</i> - 15,50
P. R. BOS, R. R. RIJKENS en W. VAN GELDER, Wandk. van Java, afz. op 1:500000	<i>Tweede druk</i> - 5,00
W. VAN GELDER, Schoolatlas van Nederlandsch Oost-Indië	<i>Tweede druk</i> - 2,50
W. VAN GELDER, Uit Indië de aarde rond, 1e stukje	<i>Vierde druk</i> - 0,40
W. VAN GELDER, Uit Indië de aarde rond, 2e stukje	<i>Derde druk</i> - 0,50
W. VAN GELDER, Kaart van Java en Madoera, in omslag	- 1,00
Dr. W. GLEUNS, Beschouwing van het heelal	<i>Tweede druk</i> - 3,00
Dr. W. GLEUNS, Wis- of sterrekundige Aardrijkskunde	<i>Derde druk</i> - 0,90
G. VAN MILLIGEN, Wiskundige Aardrijkskunde	- 1,00
J. W. MULLER, Aardrijkskundig schrijfboek van Europa	- 0,10
J. D. VAN NOPPEN, Leerboek der Aardrijkskunde	- 1,25
R. R. RIJKENS, Aardrijkskunde van Nederland	<i>Achtste druk</i> - 1,25
R. R. RIJKENS, Beknopte Aardrijkskunde van Nederland	<i>Zevende druk</i> - 0,60
R. R. RIJKENS, Schoolatlas van Nederland en zijne bezittingen	<i>Zesde druk</i> - 2,90
R. R. RIJKENS, Kleine Schoolatlas van Nederland en zijne bezittingen	<i>Tiende druk</i> - 0,40
R. R. RIJKENS, De Reiziger, Aardrijksk. beschrijvingen en schilderijen	<i>Vierde druk</i> - 0,35
R. R. RIJKENS, Kaart van Frankrijk in groot plano	- 1,90
R. R. RIJKENS en P. R. BOS, Aardrijkskunde in Schetsen en Beelden	- 5,25
H. SCHIERBEEK, Oro-hydrographische en staatkundige Wandkaart van Europa	<i>Tweede druk</i> - 15,00
H. SCHIERBEEK, Schoolkaart van Nederland, in 9 bladen	<i>Tweede druk</i> - 12,00
Dr. J. G. SCHLIMMER, Oude Aardrijkskunde	- 2,50
Dr. J. G. SCHLIMMER, Leerboek der Oude Aardrijkskunde	- 1,25
A. W. STELLWAGEN, Atlas van Nederland en de Oost-Indische bezittingen	- 1,25
N. J. VISSCHER, Kaart van Drente, Gelderland en Utrecht	à - 0,50
J. E. K. VAN WIJNEN, Aarde, Zon en Maan, wiskundige Aardrijkskunde	- 0,75

